



Jaarrapport 2008

STERN

mobility matters 

(bedragen x € 1.000)

Kerncijfers

	2008	2007	2006	2005	2004
Resultaatgegevens					
Netto omzet ³⁾	912.674	858.759	519.256	550.154	633.013
Bedrijfsresultaat	10.474	23.327	14.500	9.796	16.408
Resultaat na belastingen	4.422	13.199	12.607	6.439	10.087
Rentabiliteit gemiddeld groepsvermogen (in %)	3,2	10,2	12,6	8,2	16,5

Balansgegevens

Immateriële vaste activa	34.289	33.087	25.726	24.640	20.480
Materiële vaste activa	265.765	236.763	197.500	184.204	160.575
Financiële vaste activa	13.862	14.049	11.268	11.562	11.518
Garantievermogen	137.103	155.255	126.638	101.942	90.074
Langlopende schulden	130.636	109.382	99.222	102.469	66.787
Balanstotaal	541.259	507.683	407.885	372.630	344.208
Solvabiliteit dealerlease activiteiten (in %)	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Solvabiliteit verhuuractiviteiten (in %)	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Solvabiliteit overige activiteiten (in %)	31,1	37,1	38,2	32,9	31,7

(bedragen in €)

Per aandeel van € 0,10

Groepsvermogen ¹⁾	24,63	25,00	22,27	18,92	17,64
Resultaat na belastingen ²⁾	0,76	2,38	2,54	1,49	2,66
Dividend	–	1,40	1,40	1,40	1,40
Hoogste koers	33,85	43,25	44,00	32,47	31,65
Laagste koers	13,15	32,60	31,91	26,49	26,95
Ultimo koers	13,15	33,85	37,01	32,46	26,95

Aantal aandelen

Winstgerechtigd	5.925.000	5.800.000	5.160.000	4.530.000	4.000.000
Uitstaand per ultimo boekjaar	5.332.500	5.800.000	5.160.000	4.530.000	4.000.000
Gemiddeld uitstaand ²⁾	5.797.898	5.545.411	4.971.645	4.331.622	3.794.103

Totale beurswaarde ultimo boekjaar x € 1.000	70.122	196.330	190.972	147.044	107.800
---	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Aantal medewerkers in vaste dienst per jaarultimo

2.825	2.750	2.230	2.081	2.216
-------	-------	-------	-------	-------

1) per ultimo uitstaand aantal aandelen

2) naar tijdsgelang gewogen

3) exclusief BPM



Jaarverslag 2008

Inhoud

Kerncijfers

Jaarverslag 2008

- 3 Profiel, beleid, doelstelling en dividendbeleid
- 5 Aandeelhoudersinformatie
- 6 Verslag van de Raad van Commissarissen
- 10 Verslag van de Directie

Jaarrekening 2008

- 37 Geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- 38 Geconsolideerde balans
- 40 Mutaties in het eigen vermogen
- 41 Geconsolideerd kasstroomoverzicht
- 42 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening
- 80 Vennootschappelijke balans
- 81 Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening
- 82 Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening
- 86 Overige gegevens

Toegevoegde Informatie

- 90 Strategisch Plan 2008-2010
- 92 Risico's
- 94 Corporate Governance
- 96 Toelichting op grond van Besluit artikel 10 overnamerichtlijn
- 98 Organisatieschema
- 99 SternLabels
- 100 Adressen

Profiel, beleid, doelstelling en dividendbeleid

Profiel Stern Groep N.V. (Stern Groep) is een van de grote financieel sterke bedrijven, actief op het gebied van automobilititeit in Nederland. Stern Groep is voornamelijk actief in de provincies Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Brabant.

Stern Groep kent twee kernactiviteiten, gegroepeerd in afzonderlijke divisies:

- SternDealers
- SternDiensten

De ondersteunende activiteiten zijn ondergebracht in:

- Stern Beheer

De SternDealers vertegenwoordigen meerdere toonaangevende merken waaronder Mercedes-Benz, Opel en Fiat, Ford, Land Rover en Volvo, Renault, Volkswagen en Audi. De SternDealers beschikken thans over circa 90 verkooppunten.

SternDiensten is actief op het gebied van autoverhuur, autolease en financiële mobiliteitsproducten alsmede autoschadeherstel en inbouw van bedrijfswagens. Autoverhuur vindt plaats binnen SternBudget onder de naam Budget Rent a Car. De autolease-activiteiten worden uitgevoerd door SternLease. Deze activiteiten richten zich voornamelijk op de klein-zakelijke klanten van SternDealers. SternPartners verzorgt wagenparkbeheer. SternFinance heeft diverse producten ontwikkeld op het gebied van autoverzekering en autofinanciering, (verlengde) garantie en onderhoud. SternSchade heeft 13 vestigingspunten en 2 merkgebonden autoschadeherstelbedrijven die deel uitmaken van SternDealers. SternTec, dat de inbouw van bedrijfswagens verzorgt, beschikt over 1 eigen vestiging en heeft enkele dealers aangesteld.

In Stern Beheer zijn de ondersteunende activiteiten ondergebracht op het gebied van onder meer de groepsfinanciering, controlling, milieuaangelegenheden, onroerend goed, automatisering, verzekering, fiscale en juridische zaken, personeelszaken, verzekeringsadministratie, inkoop synchronisatie, procesoptimalisatie en verkoopbevordering. Het beheer van de door derden geëxploiteerde benzinstations ressorteert ook onder Stern Beheer. Nieuwe activiteiten worden veelal vanuit Stern Beheer geïnitieerd (business development).

Bij Stern Groep werkten per jaarultimo 2.825 medewerk(st)ers (2.483 fte's).

De aandelen van de vennootschap worden verhandeld op de officiële markt van NYSE Euronext Amsterdam.

Beleid Het beleid van Stern Groep is erop gericht haar positie als een van de grotere ondernemingen op het gebied van automobilititeit in Nederland verder te versterken. Naar het oordeel van Stern Groep zullen op den duur, behoudens een aantal kleinere specialisten, alleen grote financieel sterke

bedrijven succesvol zijn. Dit hangt samen met de omvang en positie van leveranciers (waaronder de autofabrikanten), van afnemers (waaronder lease- en verzekeringsmaatschappijen) en van sommige concurrenten.

Stern Groep heeft gekozen voor een geïntegreerde marktbenadering en een landelijke dekking in de autodichte gebieden in Nederland. Daarmee wordt beoogd de positie van Stern Groep, zowel door autonome groei als door gerichte acquisitie, te versterken. Stern Groep streeft met deze geïntegreerde marktbenadering naar een evenwichtige opbouw van het bedrijfsresultaat. Dit is van belang omdat het bedrijfsresultaat uit verkoop van nieuwe auto's doorgaans aanmerkelijk lager is dan die uit after sales service, verkoop van gebruikte auto's en uit dienstverlening.

Bij acquisities ten behoeve van SternDealers richt Stern Groep zich in de eerste plaats op merken die zij al vertegenwoordigt. Dergelijke acquisities kunnen een (geleidelijke) geografische uitbreiding tot gevolg hebben. Ten aanzien van de voor Stern Groep belangrijke merken wordt gestreefd naar een marktaandeel van tenminste 10%.

Ten aanzien van voor Stern Groep nieuwe merken gaat de voorkeur uit naar merken die op fabrieksniveau gelieerd zijn aan de reeds door Stern Groep vertegenwoordigde merken. Zij beoogt daardoor haar positie als een solide partner van de desbetreffende fabrikanten en hun importeur(s) in Nederland te handhaven.

Stern Groep vertegenwoordigt bij voorkeur zodanig sterke merken dat "single brand" in de showroom en werkplaats haalbaar is. "Multibrand" op één locatie is in een aantal gevallen nog noodzakelijk, maar dat is in principe een tijdelijk fenomeen.

Het acquisitiebeleid van SternDealers is mede gericht op een evenwichtige verdeling van de omzet uit de verkoop van personenauto's in het volume-segment en het premie-segment en uit de verkoop van vooral lichtere bedrijfswagens. Doordat deze segmenten in het algemeen verschillend reageren op conjuncturele veranderingen en kostenontwikkelingen, biedt deze spreiding aanvullende stabiliteit.

De geïntegreerde aanpak van Stern Groep brengt met zich mee dat Stern Groep naast autobedrijven ook ondernemingen wil acquireren die goed aansluiten bij SternDiensten. Een optimale samenwerking tussen de divisies vereist, naar de mening van Stern Groep, dat de divisies ook qua omvang en geografische ligging op elkaar aansluiten. SternDiensten heeft, door de overname in 2004 van de Nederlandse activiteiten van Budget Rent a Car, de beoogde landelijke dekking op het gebied van autoverhuur gerealiseerd. De groei van SternDiensten op het gebied van dealerlease-activiteiten is sedert 2002 vooral autonoom van aard. Er werden slechts enkele kleinere leaseportefeuilles overgenomen.

Stormvogel

Stormvogels zijn de meeuwen van open zee. De noordse pijlstormvogel is de meest voorkomende stormvogel die langs onze kust gezien kan worden. Over het algemeen blijven ze ver op zee, maar bij harde west- tot noordwesten winden komen ze wat dichterbij de kust. Noordse pijlstormvogels “keilen”, net als alle andere pijlstormvogels met gestrekte, stijve vleugels laag over de golven. Op die manier zweven ze urenlang boven de golven op zoek naar voedsel. De stormvogels trekken van de Atlantische oceaan naar de zeeën voor de kust van oostelijk Zuid-Amerika. Ze broeden op eilanden langs de westkust van Groot-Brittannië, IJsland, Frankrijk en op de Canarische Eilanden en overwinteren in de zeeën langs de oostkust van Zuid-Amerika. Overtollig zout niezen ze uit door de grote neusgaten, die als buisjes bovenop de snavel zitten.

Uitbreiding van het werkterrein van autoschadeherstel vindt bij voorkeur plaats in de regio's waarin SternDealers reeds actief zijn of wensen te zijn, de autodichte gebieden in Nederland.

Stern Groep wil voorkomen dat, als gevolg van acquisities, haar streven naar een evenwichtige opbouw van het bedrijfsresultaat in het gedrang komt. Mede door de moeilijke positie waarin veel Nederlandse autobedrijven zich bevinden, ligt het voor de hand dat de overname van autobedrijven vaker voorkomt. Dit houdt in dat aan de autonome groei van SternDiensten hogere eisen gesteld worden.

Geacquireerde ondernemingen kunnen, mede dankzij de reeds door Stern Groep bereikte schaalomvang, hun bedrijfsvoering verder optimaliseren dan wel stabiliseren. Met het oog op deze optimalisatie en het realiseren van de daaraan verbonden kostenvoordelen, wordt binnen Stern Groep veel aandacht besteed aan het verbeteren van de bedrijfsprocessen en de samenwerking tussen de bedrijfsonderdelen.

Financiële doelstelling Stern Groep streeft naar een jaarlijks rendement van circa 20% op het eigen vermogen. Dit rendement kan echter, als gevolg van economische omstandigheden, van reorganisatie van minder of slecht renderende bedrijven, van acquisities en van investeringen in de verdere versterking en uitbouw van de organisatie, tijdelijk achterblijven bij de doelstelling.

Voor de onderscheiden activiteiten stelt Stern Groep de volgende minimum solvabiliteitseisen:

✎ dealerlease	10%
✎ autoverhuur	15%
✎ overige activiteiten	25%

Dividendbeleid Het dividendbeleid is enerzijds gericht op de gestelde solvabiliteitseisen en anderzijds op de bij aandeelhouders bestaande behoefte aan een solide dividendrendement. Met het oog daarop wordt een dividend van circa 40% van het resultaat na belastingen nagestreefd.



Aandeelhoudersinformatie

per 18 maart 2009

Bij Stern Groep zijn de volgende belangen van 5% of meer bekend (bron: WMZ meldingen)

Aandeelhouders	% kapitaalbelang
NPM Capital N.V.	29%
Merel Investments B.V.	12%
Kempen Capital Management B.V.	9%
Onderlinge Waarborgmaatschappij TVM U.A.	8%
Bibiana Beheer B.V.	6%
Todlin N.V.	6%

Belangrijke data in 2009 en 2010

Algemene Vergadering van Aandeelhouders	26 mei 2009
Publicatie cijfers eerste halfjaar 2009	28 augustus 2009
Publicatie jaarcijfers 2009	18 maart 2010
Algemene Vergadering van Aandeelhouders	18 mei 2010

Aandelenbezit Directie

ir. H.H. van der Kwast	6.500
en via Merel Investments B.V.	700.000
G.P. ten Brink	3.000
J.L.J. Schrier	3.000

Verslag van de Raad van Commissarissen

Algemeen Stern Groep streeft naar een "corporate governance" die past bij haar positie als kleinere beurs-genoteerde vennootschap. Stern Groep heeft daarbij de "Nederlandse Corporate Governance Code", zoals opgesteld door de Commissie Tabaksblat, als leidraad aanvaard. Een nadere uitwerking hiervan is in dit Jaarrapport 2008 weer-gegeven op de pagina's 94 e.v. Als uitvloeisel van dit beleid zijn de volgende documenten opgesteld: Reglement Raad van Commissarissen, Reglement Directie, Gedragscode en Klokkenluideregeling. De Raad van Commissarissen beveelt aandeelhouders, andere betrokkenen en belangstellenden aan van deze documenten kennis te nemen via www.stern.nl.

Jaarrekening en winstverdeling In het Jaarrapport 2008 treft u de door de Directie opgemaakte jaarrekening van Stern Groep over het boekjaar 2008 aan. De jaarrekening is, na controle, voorzien van een goedkeurende accountants-verklaring van Ernst & Young Accountants, waarvoor wordt verwezen naar pagina 87 van dit jaarrapport. In het voorstel voor de winstverdeling, zoals vermeld op pagina 85 van dit

jaarrapport, wordt, gegeven de economische omstandigheden, voorgesteld het dividend te passeren.

De Raad van Commissarissen adviseert de aandeelhouders de Jaarrekening 2008 in de op 26 mei 2009 te houden Algemene Vergadering van Aandeelhouders vast te stellen, alsmede decharge te verlenen aan de Directie voor het gevoerde bestuur en aan de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht betreffende het boekjaar 2008.

Vergaderingen Tijdens het verslagjaar kwam de Raad van Commissarissen in totaal zeven maal bijeen in aanwezigheid van de Directie. Voorts vond regelmatig informeel overleg plaats tussen de leden van de Raad van Commissarissen en de Directie. Tevens heeft de Raad van Commissarissen bezoeken gebracht aan een aantal werkmaatschappijen. Met de externe accountant werd eenmaal vergaderd waarbij de resultaten over 2007, alsmede de controlebevindingen, werden besproken. In de vergaderingen werd onder meer aandacht besteed aan diverse, al dan niet in het verslagjaar 2008 gerealiseerde, acquisitiemogelijkheden. Evenals in vorige jaren waren de



D. Eykel, voorzitter (1939), is sinds 1991 aan Stern Groep en haar rechtsvoorgangers verbonden. Hij was vanaf 1983 lid van de Raad van Bestuur van de Koninklijke Nederlandse Papierfabrieken N.V. (KNP).

Na de fusie van KNP met Bührmann Tettersode en VRG in 1993 werd hij lid van de Raad van Bestuur van Koninklijke KNP BT, welke functie hij tot 1995 heeft uitgeoefend. De heer Eykel is momenteel lid van de Raad van Commissarissen van AV Flexologic B.V., Berk Partners B.V. en Faber-Halbertsma Groep B.V.



drs. J.B. Wolters (1950) is sinds 1997 als commissaris aan Stern Groep en haar rechtsvoorganger verbonden. De heer Wolters was van 1992 tot 2003 algemeen directeur van Kendrion N.V.

Hij is lid van de Raad van Commissarissen van Kramp Groep B.V. en van Eromes Holding B.V. Ook is de heer Wolters voorzitter van de Raad van Toezicht van het Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement.

strategie, de organisatiestructuur, de aan de onderneming verbonden risico's, de financiële structuur, de interne beheersystemen van de onderscheiden kernactiviteiten en de "corporate governance" bij Stern Groep terugkerende onderwerpen van gesprek. Zoals gebruikelijk werd de te publiceren financiële informatie, zoals halfjaar- en jaarcijfers en andere persberichten, vooraf ter bestudering aan de Raad van Commissarissen voorgelegd. Buiten aanwezigheid van de Directie werden het eigen functioneren van de Raad van Commissarissen, de relatie tot de Directie, het functioneren van de Directie en de beloning van de Directie besproken. De Raad van Commissarissen heeft zich in het 4e kwartaal van het jaar intensief bezig gehouden met de gerealiseerde aankoop van een pakket aandelen Stern Groep, afkomstig van een voormalig grootaandeelhouder. Dit was noodzakelijk omdat directievoorzitter Van der Kwast deze transactie heeft geïnitieerd. De vennootschap heeft een deel van dit pakket aandelen gekocht en een ander deel van dit pakket heeft Van der Kwast behouden ter uitbreiding van zijn reeds bestaande belang via Merel Investments BV (zijn persoonlijke houdstermaatschappij). Een mogelijk belangenconflict moest worden voorkomen. Voor meer informatie over deze transactie verwijzen we naar het Verslag van de Directie pagina 24 en 25 van dit jaarrapport.

Bezoldiging Raad van Commissarissen De in mei 2007 door de aandeelhouders vastgestelde honorering voor commissarissen is weergegeven op pagina 78 van dit jaar-rapport. Voor 2009 wordt geen aanpassing voorgesteld.

Beloning Directie Het bezoldigingsbeleid voor de Directie, dat tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 12 mei 2005 is besproken, is ook in 2008 uitgevoerd. Het inkomen bestaat uit een vast bruto jaarsalaris met een pensioenbijdrage, aangevuld met een variabel deel van maximaal 50% van het bruto jaarsalaris indien aan vooraf geformuleerde criteria wordt voldaan. In opdracht van de Raad van Commissarissen is in 2007 een extern onderzoek uitgevoerd naar de salarissen van de Directie; de sterke stijging van het omzetniveau van Stern Groep was aanleiding de salarissen van de Directie te verhogen. Voor de kwantitatieve gegevens, alsmede de criteria, wordt verwezen naar pagina 78 van dit jaarrapport. De individuele leden van de Directie nemen deel in het Stern Aandelenplan 2007 dat is beschreven op pagina 56 van dit jaarrapport.

Aandelenplan Het Stern Aandelenplan 2007 ('Aandelenplan') biedt de Groepsraadleden van Stern Groep de mogelijkheid om aandelen Stern Groep N.V. te kopen. Het Aandelenplan kent drie tranches (2007-2010, 2008-2011 en 2009-2012)



J. Keijzer (1942) is sinds 1999 als commissaris aan Stern Groep en haar rechtsvoorganger verbonden. De heer Keijzer was tot 1 november 2002 directeur van NPM Capital N.V. Thans is hij adviseur van het Nationaal Register Commissarissen en Toezichthouders. Ook is hij lid van de Raad van Commissarissen van Friesland Bank N.V., Friesland Bank Holding N.V. en Wadinko N.V. en voorzitter van de Raad van Commissarissen van Koopmans Koninklijke Meelfabrieken B.V. Daarnaast is de heer Keijzer voorzitter van de Stichting Arbo Unie Nederland en penningmeester van het bestuur van Stichting Het Internationale Danstheater Amsterdam.



D.R. Goeminne (1955) is in oktober 2008 benoemd als lid van de Raad van Commissarissen van Stern Groep. De heer Goeminne heeft de Belgische nationaliteit. Hij was tot 2007 voorzitter van de Groepsdirectie van V&D en lid van de Raad van Bestuur van Maxeda (Vendex/KBB). De heer Goeminne is thans commissaris en voorzitter van het Audit Committee bij Super de Boer NV en lid van de Raad van Bestuur van Mitiska N.V. (België).

en bestrijkt een Planperiode van 5 jaar. De essentie van het Aandelenplan is dat Groepsraadleden op basis van vrijwillige deelname (een deel van) hun eventuele variabele beloning kunnen besteden aan het Aandelenplan. Indien een Groepsraadlid drie jaar na het nemen van de aandelen nog in dienst is, wordt per genomen aandeel, een tweede aandeel netto om niet toegekend. Afhankelijk van de mate van stijging van de winst per aandeel van Stern Groep zal, eveneens na drie jaren, per genomen aandeel een (fractie van een) derde aandeel bruto om niet worden toegekend. Afhankelijk van de succesvolle verdere uitvoering van de 'buy and build' strategie van Stern Groep zal, eveneens na drie jaren, per genomen aandeel een (fractie van een) vierde aandeel bruto om niet worden toegekend. Op 22 mei 2007 is door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het Aandelenplan goedgekeurd, met een maximum aantal toe te kennen aandelen van 100.000. In 2007 en 2008 heeft een groot aantal Groepsraadleden geparticipeerd in het Aandelenplan door zelf aandelen te kopen tegen een beurskoers van € 38 respectievelijk € 28. Nu aan de Directie geen en aan de overige Groepsraadleden slechts bij hoge uitzondering variabele beloningen zullen worden toegekend over het boekjaar 2008 willen wij de Groepsraadleden in staat stellen toch te participeren in de derde en laatste tranche van het Aandelenplan. Daarom wordt voorgesteld de Groepsraadleden in staat te stellen aandelen te kopen die kwalificeren als Planaandelen en die gefinancierd

worden door danwel waarvan de financiering wordt gegarandeerd door Stern Groep N.V. Door de gedaalde beurskoers en om dit eerste Aandelenplan aantrekkelijk te houden zal aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden gevraagd toestemming te verlenen voor het verhogen van het maximum aantal toe te kennen aandelen van 100.000 tot maximaal 450.000 aandelen. Voor toekenning van aandelen onder het Aandelenplan zullen uitsluitend eerder ingekochte aandelen worden gebruikt. Op voorstel van de Raad van Commissarissen zal dit voorstel tot aanpassing van het Aandelenplan ter goedkeuring aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden voorgelegd.

Audit Committee Sinds 1 januari 2003 is binnen Stern Groep een Audit Committee actief. Deze commissie bestaat uit de heren J. Keijzer (voorzitter) en D. Eykel. Het Audit Committee kwam gedurende het verslagjaar vier maal bijeen, in aanwezigheid van (leden van) de Directie, de groepscontroller en de externe accountant. Tijdens deze vergaderingen is onder meer aandacht besteed aan de verwerking van acquisities en desinvesteringen, de interne controlesystemen, de nakoming van wet- en regelgeving, de belastingpositie, de automatisering, de administratieve organisatie, de financiering, de relatie met de externe accountant en de naleving van diens aanbevelingen. De jaarrekening, zoals opgenomen in het Jaarrapport 2007, werd in het verslagjaar 2008 beoordeeld.



Benoeming en aftreden In de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders, gehouden op 29 oktober 2008, is de heer D.R. Goeminne benoemd tot commissaris. De heer Goeminne vervult daarmee de vacature die was ontstaan door het aftreden van de heer L. Hollander op 22 mei 2008. De heer Hollander heeft aan de wieg gestaan van Stern Groep. Hij heeft een zeer belangrijke bijdrage geleverd aan de succesvolle ontwikkeling van Stern Groep en sinds 2000 als lid van de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen en de Directie zijn verheugd dat de heer Hollander bereid is nog 2 jaren beschikbaar te blijven als adviseur van de vennootschap.

Volgens rooster is de heer J.B. Wolters aan de beurt om af te treden. De heer Wolters stelt zich voor herbenoeming beschikbaar. De Raad van Commissarissen draagt de heer Wolters voor ter herbenoeming voor een periode van vier jaar. De heer Wolters wordt voorgedragen met het oog op zijn brede bestuurlijke en maatschappelijke ervaring, zijn capaciteiten en kennis, alsmede zijn bijdrage als Commissaris van Stern Groep. De heer Wolters is sinds 2000 lid van de Raad van Commissarissen van Stern Groep. In verband met de moeilijke marktomstandigheden vindt de Raad van Commissarissen het belangrijk om de heer Wolters te herbenoemen. De gegevens van de heer Wolters zijn weergegeven op pagina 6 van dit Jaarrapport. Deze gegevens, alsmede de profielschets voor omvang en samenstelling van de Raad zijn ter kennisname neergelegd ten kantore van Stern Groep.

De Raad van Commissarissen spreekt zijn waardering uit voor de inzet van de Directie en de medewerker(st)ers in het afgelopen jaar. De Raad van Commissarissen is ervan overtuigd dat, mede dankzij de inzet en capaciteiten van alle betrokkenen, Stern Groep versterkt uit deze economische crisis te voorschijn zal komen.

Amsterdam, 18 maart 2009

De Raad van Commissarissen

Per 1 januari 2003 is een Audit Committee ingesteld dat bestaat uit de volgende twee commissarissen:

- 🐦 J. Keijzer, voorzitter
- 🐦 D. Eykel

Rooster van aftreden Raad van Commissarissen

drs. J.B. Wolters	2009
J. Keijzer	2010
D. Eykel	2011
D.R. Goeminne	2012

Verslag van de Directie

Algemeen

De marktomstandigheden zijn tegen het eind van het jaar drastisch verslechterd. Als gevolg daarvan hebben bespiegelingen over de eerste drie kwartalen van 2008 voor menig lezer van dit Jaarrapport aan belang ingeboet. Veeleer gaat de belangstelling uit naar die gewijzigde omstandigheden en de invloed die daarvan is uitgegaan en nog zal uitgaan op de gang van zaken bij Stern Groep. Daarom wordt in dit directieverslag eerst ingegaan op de vooruitzichten, de exceptionele marktomstandigheden en de marktpositie van Stern Groep. Daarna zal verslag gedaan worden van de gang van zaken in 2008, van de ontwikkelingen aangaande de bedrijfsvoering, het strategisch plan en de risico's.

Vooruitzichten 2009

De marktomstandigheden zijn zodanig gewijzigd dat Stern Groep in 2009 haar beleid vooral zal richten op het behoud van haar solide financiële positie en ruime liquiditeit. Stern Groep wil dan ook niet verder gaan dan de verwachting uit te spreken

dat in 2009 tenminste een positieve operationele kasstroom zal worden gerealiseerd. In 2009 zal aandacht worden gegeven aan het verder terugdringen van kosten, aan het afbouwen van onvoldoende renderende activiteiten en aan het beperken van de voorraden.

Stern Groep is ervan overtuigd dat zij in staat zal zijn om ook, of misschien wel juist, onder de huidige bijzonder moeilijke marktomstandigheden haar marktpositie te verstevigen en daardoor versterkt uit deze economische crisis te voorschijn zal komen.

Exceptionele marktomstandigheden

Zoals in december 2008 gemeld, zag Stern Groep gedurende het 3e kwartaal al een aanmerkelijke terugval in economische activiteit. Maar mede gebaseerd op een redelijke oktobermaand werd toen de verwachting uitgesproken dat het resultaat na belastingen over 2008 "slechts" zou teruglopen tot € 10 à € 12 miljoen (2007: € 13,2 miljoen). Inmiddels is duidelijk geworden dat de economische teruggang zich versterkt heeft



doorgezet. Alhoewel de omzet in het 4e kwartaal met circa € 200 miljoen nog redelijk op peil is gebleven werd een verlies na belastingen geleden van € 3,5 miljoen in plaats van een eerder verwacht positief resultaat na belastingen van ten minste € 2 miljoen. Per saldo is het resultaat na belastingen over geheel 2008 uitgekomen op € 4,4 miljoen.

Overheidsmaatregelen

De belangrijkste oorzaak voor het verlies in het 4e kwartaal is de scherpe terugval van de prijzen voor gebruikte auto's. Dat deze prijzen zo scherp zijn teruggevallen, hangt onder meer nauw samen met de overheidsmaatregelen inzake de BPM (Belasting van personenvoertuigen en motorrijwielen) en de fiscale bijtelling. Door de invoering van een bonus-malus systeem voor de BPM werden bepaalde als zuinig aangemerkte nieuwe auto's goedkoper en andere auto's juist duurder. Hierdoor, en door de verhoging van de fiscale bijtelling voor minder zuinige auto's van 22% naar 25% en de verlaging van deze bijtelling naar 14% voor zuinige auto's, trad een aanmerkelijke verschuiving van de vraag op. De traditie neel als zuinig en voordelig aangemerkte kleinere dieselauto's verloren hun aantrekkelijkheid ten opzichte van gunstig gelabelde auto's met benzinemotor. Sommige fabrikanten gingen over tot (soms forse) verlaging van de prijzen voor een aantal modellen, waardoor de prijzen van vooral de jonge

gebruikte auto's van vergelijkbare modellen direct neerwaarts moesten worden aangepast. Deze ontwikkeling viel samen met toenemende onzekerheid aangaande de economie, met faillissementen in de branche, met landelijke afname van lease- en verhuurvloten en met een terugval van de export van gebruikte auto's naar Oost-Europa, waardoor de handelskanalen in feite volledig verstopt raakten.

Het directe gevolg hiervan is geweest dat de prijzen zowel voor gebruikte minder zuinige auto's als voor de (kleinere) diesels scherp zijn gedaald.

De negatieve factoren hebben ook geleid tot het nagenoeg wegvallen van boekwinsten bij de verkoop van uit de lease teruggekomen auto's. Doordat SternBudget de omvang van de vloot naar beneden moest bijstellen, werd daar verlies geleden op de verkochte auto's.

Terzijde wordt opgemerkt dat de autobranche ernstig te leiden heeft van de negatieve gevolgen van niet altijd goed door-dachte overheidsmaatregelen. Wij waarschuwen daarvoor onder meer in het Jaarrapport 2007. Los van de vraag of deze overheidsmaatregelen maatschappelijk gewenst zijn, valt het op dat de kosten zonder meer ten laste van de autobranche komen. De vraag blijft of dat redelijk is.

van links naar rechts

J.L.J. Schrier

operationeel directeur

drs. L.M.C. van Dalen

secretaris van de vennootschap

G.P. ten Brink

financieel directeur

ir. H.H. van der Kwast

directievoorzitter

Het behoud van mobiliteit geeft continuïteit. De huidige economische recessie heeft een intensieve sanering van de automotive branche in gang gezet. De kracht van Stern is zekerheid van continuïteit in deze tijd. Door de focus te houden op aftersales, een goede dienstverlening en op financiële producten streeft Stern Groep ernaar om mobiliteit en continuïteit voor de uiteindelijke klant, de berijder van de auto te waarborgen en bij voorkeur een lange relatie met de berijder van de auto aan te gaan. Het waarborgen van continuïteit biedt Stern Groep de mogelijkheid om verder te groeien in de huidige uitdagende markt.

Zoals gezegd, in het 4e kwartaal 2008 heeft Stern Groep, voor het eerst sedert 1994, een kwartaal verlies geleden.

De belangrijkste oorzaken van dit verlies zijn:

- » de afwaardering van de voorraad gebruikte auto's bij SternDealers en verliezen op verkochte auto's bij SternBudget;
- » een voorziening ter zake van de waardedaling van auto's die, krachtens een terugkoopverklaring, op termijn teruggekocht moeten worden tegen van tevoren vastgestelde prijzen;
- » de lagere, veelal ook negatieve, marge op jonge gebruikte auto's als gevolg van de prijsverlagingen voor vergelijkbare nieuwe auto's;
- » het achterblijven van de verkoop en registratie van nieuwe auto's en het daardoor missen van marge en afzetbonussen.

Positief in het 4e kwartaal 2008 was dat:

- » de werkplaatsomzet uit regulier onderhoud en reparaties goed op peil bleef;
- » SternSchade zich goed bleef ontwikkelen;
- » SternLease en SternBudget goede operationele resultaten behaalden, exclusief de tegenvallende resultaten op de verkoop van uit contract lopende of uit de vloot genomen auto's;
- » SternFinance zich goed bleef ontwikkelen.

Marktpositie van Stern Groep

Ook in de afgelopen jaren met economische voorspoed, was sprake van een te groot aantal autobedrijven in Nederland. Weliswaar is dit aantal, vooral als gevolg van een voortdurende consolidatie, gestaag afgenomen, maar naar de mening van Stern Groep nog lang niet genoeg.

De huidige marktomstandigheden hebben tot gevolg dat menig autodealerbedrijf de deur heeft of zal moeten sluiten. Andere bedrijven zijn uit noodzaak overgenomen, veelal door tussenkomst (en wellicht met ondersteuning) van de betreffende importeur. Van sommige bedrijven is inmiddels bekend dat ingrijpende maatregelen, waaronder herfinanciering, nodig zijn om het hoofd boven water te houden. Hoewel er nog steeds weer nieuwe autobedrijven op de markt actief worden, gaat Stern Groep ervan uit dat in 2009 en 2010 een stevige sanering zal plaats vinden.

Voor de markt voor nieuwe personenauto's gaat Stern Groep uit van ruim 400.000 registraties in 2009, waarbij verwacht wordt dat de al eerder ingezette verschuiving naar kleinere, zuinige auto's doorzet. Hierbij wordt aangetekend dat dit aantal aanmerkelijk positief kan worden beïnvloed als een slooppremie voor oude auto's ook in Nederland wordt ingevoerd.

Stern Groep veronderstelt dat de bijzondere prijserosie van gebruikte auto's niet veel verder doorzet. Dit zou betekenen dat de vooral per het einde van het 4e kwartaal 2008 door-

Synergie matrix	Dealer	Lease	Verhuur	Schade	Inrichting bedrijfsauto's	Financieringen	Verzekeringen
Dealer	gebruikte auto's	nieuwe auto's	nieuwe auto's / locaties	onderdelen / schadesturing	klanten	klanten	klanten
Lease	onderhoud gebruikte auto's			schadesturing	klanten		
Verhuur	vervangend vervoer / onderhoud / gebruikte auto's	vervangend vervoer		vervangend vervoer / schade	vervangend vervoer		
Schade	marge voordeel	marge voordeel	marge voordeel				
Inrichting bedrijfsauto's	oplossing op maat	oplossing op maat	oplossing op maat				
Financieringen	klantencontact						
Verzekeringen	klantencontact		vervangend vervoer	schadesturing			

gevoerde extra afwaardering van voorraden en de gevormde voorziening op terugkoopcontracten voldoende moeten zijn.

In februari 2009 is de tweede tranche van de eerder overeengekomen CAO doorgevoerd. Na de loonsverhoging in 2008, aanvankelijk met 1% als uitvloeisel van de oude CAO en toen nog eens met 3,5% onder de nieuwe CAO, is de loonstijging nu 3%. Deze "dure" CAO en de verstoringe belasting- en andere overheidsmaatregelen zullen ook in 2009 negatief uitwerken. Daar staat tegenover dat de door Stern Groep getroffen interne maatregelen, vooral bij de in 2007 en 2008 overgenomen bedrijven, ook in 2009 hun vruchten zullen afwerpen. Dit geldt zeker ook voor de hierna in dit verslag beschreven operationele aandachtspunten.

Bij dit alles mag niet uit het oog worden verloren dat de onderlinge posities van de leveranciers, de dealerbedrijven en de klanten aan veranderingen onderhevig zijn. Zo wordt algemeen verwacht dat de leveranciers/fabrikanten het ook in 2009 en 2010 ongemeen zwaar zullen hebben. Zij zullen hun afzet met alle middelen willen bevorderen. De (grote) afnemers zullen evenzeer proberen hun positie te beschermen en, waar mogelijk, trachten (prijs)voordelen te behalen.

Stern Groep gaat ervan uit dat als gevolg van bedrijfssluitingen (al dan niet vrijwillig) en van de voortgaande consolidatie, er aanmerkelijk minder autobedrijven zullen overblijven. Door dit kleinere aantal en door het gegeven dat de overblijvende autobedrijven niet onbeperkt door kunnen gaan met (prijs) concessies, zal de marktpositie verbeteren.

Met betrekking tot de consolidatie is van belang dat Stern Groep al in de loop van 2008 haar beleid enigszins heeft aangepast in de zin dat de overnameactiviteit, wat autobedrijven betreft, aanmerkelijk verminderd is. Dit heeft er toe geleid dat in de tweede helft van 2008 slechts één bedrijf werd overgenomen.

Ook in 2009 zal terughoudend gereageerd worden wanneer autobedrijven worden aangeboden. De achtergrond van deze beleidsbijstelling is dat Stern Groep met een aantal autobedrijven inmiddels het gewenste marktaandeel heeft bereikt of daar dicht tegen aanzit.

De omvang van zo'n marktaandeel is onder meer van belang voor een goede positie ten opzichte van leveranciers en (grote) afnemers. Daarnaast brengt dat marktaandeel een aantrekkelijk potentieel klantenbestand met zich mee voor de andere diensten van Stern Groep, zoals schadeherstel, lease en verhuur en de financiële producten van SternFinance.

Stern Groep is van mening dat het huidige klantenbestand van de autobedrijven voor SternLease, SternFinance en SternSchade voldoende mogelijkheden biedt om autonoom te groeien. Voor deze groei zijn vooralsnog geen acquisities van autobedrijven meer nodig. Autobedrijven zullen derhalve alleen nog overgenomen worden, indien zij (nagenoeg) direct na de overname een bijdrage leveren aan het resultaat van Stern Groep.

mobility matters

Mobility (mobiliteit) duidt op alle mogelijke verplaatsingen van mensen.

Verplaatsingen kunnen variëren in tijd (tijdelijk of permanent), afstand, omvang (individueel of groepen) en beweegredenen (vrijwillig of gedwongen). Een zeer belangrijk deel van alle verplaatsingen van mensen vindt plaats met een auto. In dit tijdperk van internet en globalisatie krijgt mobiliteit een nieuwe dimensie, waardoor de behoefte aan mobiliteit de komende jaren zal toenemen. Mobiel zijn wordt in deze samenleving als een verworvenheid beschouwd, terwijl het tegelijk ook steeds noodzakelijker wordt. Stern Groep wil daaraan een positieve bijdrage leveren.

"De langjarige missie en strategie van Stern 4 (Renault) bestaat uit het leveren van een constructieve bijdrage aan het resultaat van Stern Groep, waarbij de speerpunten zijn gericht op sales performance, klanttevredenheid en loyaliteit in combinatie met een efficiënte bedrijfsvoering. In 2008 is Stern 4 in staat geweest alle gestelde doelen te realiseren. Ter illustratie: de verbetering van de verkoopprestatie van de Arend Auto vestigingen ligt ruim boven het landelijke Renault verbeterpercentage. Het marktaandeel Renault in de Arend Auto verzorgingsgebieden is verder verbeterd en de klanttevredenheid van de vestigingen ligt op een hoog en constant niveau. De bekroning op ons werk is de overname van Renault Amsterdam in november 2008. Deze overname is een organisatorische uitdaging, die ons op velerlei vlakken de mogelijkheid biedt het fundament onder Stern 4 te verstevigen. De aandachtsgebieden voor 2009 blijven als vanouds gediceerd door de begrippen marktaandeel, klanttevredenheid, werkkapitaal en rendement."



Huub van den Brule
Arend Auto

Een belangrijke vraag is ten tijde van het schrijven van dit jaarrapport nog niet beantwoord. Dat is de vraag of, en zo ja welke, fabrikanten het zelfstandig zullen volhouden. Stern Groep gaat er vooralsnog van uit dat een of meer fabrikanten surseance van betaling zullen aanvragen of in een vergelijkbare positie zullen geraken. Stern Groep verwacht echter dat dit niet tot gevolg zal hebben dat een van de grote merken in Nederland zal verdwijnen. Wel kan er op fabrieksniveau een nieuwe consolidatie plaatsvinden. Hierdoor is nu nog niet te zien of dealernetwerken zullen worden gereorganiseerd. Dergelijke reorganisaties zullen de sterke bedrijven, waartoe Stern Groep behoort, kansen bieden.

Dankzij haar solide financiële positie en haar stevige positie in de Nederlandse markt geldt voor Stern Groep dat zij goed gepositioneerd is om niet alleen de huidige crisis het hoofd te kunnen bieden, maar om daar versterkt uit te komen.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft gedurende geheel 2008 in het teken gestaan van de volgende vijf, in 2007 gedefinieerde, speerpunten:

- vergroting van de effectiviteit van de verkooporganisatie in alle autodichte gebieden, ongeacht of Stern Groep daar (al) vestigingen heeft;
- het doorontwikkelen van het Stern merk;
- verbetering van de efficiency van de belangrijkste bedrijfsprocessen;



- verdere optimalisering van het gebruik van het werkkapitaal;
- permanente kostenbewaking binnen alle geledingen van Stern Groep met het oog op resultaatverbetering en duurzaam ondernemerschap.

Mede door de aandacht die is uitgegaan naar deze speerpunten, bleef ook in 2008 de bedrijfsvoering van Stern Groep gericht op de binding met de uiteindelijke klant, de berijder van de auto. De berijder staat centraal in het Strategisch Plan en dus in de bedrijfsvoering. Stern Groep streeft er naar de berijder ervan te overtuigen dat de door Stern Groep geleverde producten en diensten van uitstekende kwaliteit zijn, zodat deze een voor Stern Groep redelijke prijs rechtvaardigen. Een efficiënte bedrijfsvoering moet er voor zorgen dat deze voor Stern Groep redelijke prijs tot een goed financieel resultaat leidt.

Ook in 2008 is hard gewerkt aan de verbetering van de effectiviteit van de verkooporganisatie. Bedrijfsprocessen werden verbeterd, onder meer door uitbreiding van de verkooptafel en door continue opleiding. Het aantal zogenaamde Service Level Agreements (contracten gericht op after sales service ten behoeve van fleetowners) nam verder toe. Hierdoor werd een bijdrage geleverd aan de versterking van de positie van Stern Groep als een geïntegreerd bedrijf.

Mede met het oog op de effectiviteit van de verkooporganisatie en op het doorontwikkelen van het Stern merk, is in het verslagjaar de Stern Mobility Card geïntroduceerd. Deze pas biedt tal van voordelen aan de uiteindelijke klant, de berijder

van de door Stern Groep geleverde, gefinancierde, gegarandeerde, verzekerde, gerepareerde en/of onderhouden auto.

In het verslagjaar is door SternFinance gestaag gewerkt aan de verdere uitbouw van de financiële producten onder het Stern merk. Het aantal polissen onder het label SternPolis nam in 2008 toe van circa 7.000 tot circa 9.600. Het aantal door SternFinance afgesloten financieringscontracten nam toe van circa 8.200 tot circa 10.000. Het totaal van de hiermee gemoeide bedragen groeide tot circa € 160 miljoen (ultimo 2007: € 123 miljoen). Onder het op 1 oktober 2007 geïntroduceerde label SternGarant werden in 2007 en in 2008 in totaal circa 6.000 contracten afgesloten.

In 2008 verkochten de autobedrijven van Stern Groep zo'n 27.000 nieuwe en 22.500 gebruikte auto's.

Alleen al deze cijfers geven aan dat de goede werking van de logistieke en andere bedrijfsprocessen van groot belang is voor een efficiënte bedrijfsvoering. Het breed optimaliseren van de relevante bedrijfsprocessen is daarom een speerpunt waaraan in 2008 veel aandacht is gegeven.

Doordat Stern Groep een geïntegreerd bedrijf is, worden op tal van gebieden synergievoordelen behaald. Naarmate de bedrijfsprocessen beter verlopen, zullen deze voordelen toenemen. Er is ook in 2008 voortgang behaald met het behalen van deze voordelen. Hoe divers die voordelen zijn, blijkt ondermeer uit de matrix op pagina 13, waarin de te behalen synergie kwalitatief is weergegeven.

mobility matters

Mobiliteit is aan de ene kant vrijheid, in vrije tijd, maar ook in keuze van arbeidsplaats. Anderzijds is er ook een gedwongen zijde aan mobiliteit: veel arbeidsplaatsen en noodzakelijke voorzieningen (kinderopvang, winkelcentra) eisen een grote mobiliteit. Het combineren van taken (werken, sociale contacten, boodschappen, kinderen van en naar crèche, school, sport en spel brengen etc.) speelt een belangrijke rol in de mobiliteit van vandaag en morgen.

"In 2008 heeft SternLease met een autonome groei van ruim 20 procent haar marktpositie verder kunnen versterken. Deze groei is niet tot stand gekomen door het aansluiten van grote wagenparken. De klanten van SternLease hebben gemiddeld 2 tot 4 auto's. Dit betekent niet alleen een goede risicospreiding in de portefeuille. De diversiteit van het wagenpark vergemakkelijkt ook de verkoop van de auto aan het einde van het lease-contract.

SternLease is uitgegroeid tot een middelgrote leasemaatschappij met een betrouwbaar imago. We staan voor kwaliteit en snelheid en we merken dat dit zeer wordt gewaardeerd door onze klanten.

Het jaar 2009 wordt een uitdagend jaar. De snel veranderende markt en de afgekoelde economie vragen in veel gevallen om een andere aanpak. Door onze flexibele organisatie kunnen wij snel inspelen op deze veranderende marktomstandigheden.

Wij verwachten daarom ook in 2009 een stabiele factor te zijn in de resultaten van Stern Groep."



Marco Vlaar
SternLease

Voor een optimaal synergievoordeel is het van groot belang dat alle Stern bedrijven goed met elkaar samenwerken. Aan die samenwerking wordt dan ook veel aandacht besteed. Deze inspanningen hebben er toe geleid dat de interne omzet in 2008 uitkwam op € 93,4 miljoen tegen € 84,7 miljoen in 2007.

Juist onder de huidige marktomstandigheden prijst Stern Groep zich gelukkig met het feit dat financiële stabiliteit steeds een belangrijk uitgangspunt is geweest in het Strategisch Plan. Zoals nader beschreven op pagina 32 en 33, is Stern Groep er ook in het verslagjaar in geslaagd zich degelijk te financieren. Ook in 2008 is de verdere optimalisering van het gebruik van werkkapitaal een speerpunt geweest. De huidige situatie op de financiële markten onderstrepen de noodzaak daartoe.

Uit 2008 was Stern Groep op ruim 90 verschillende locaties actief met in totaal 2.825 medewerk(st)ers. Het beheersen van de kosten op dit grote aantal locaties is uiteraard een veel-omvattend proces en is dan ook een speerpunt.

Stern Groep opereert op verdringingsmarkten met (te) veel aanbieders. Hierdoor staan de marges onder druk, soms zelfs onder zware druk. Stern Groep gaat in haar beleidsvoering er vanuit dat uiteindelijk alleen kleine, gespecialiseerde bedrijven en grote, efficiënte bedrijven een goede kans hebben op deze markten succesvol te zijn.

Stern Groep is er dan ook van doordrongen dat een bedrijfsbreed kostenbewustzijn noodzakelijk is. Kostenbewustheid gaat, in de optiek van Stern Groep, hand in hand met maat-



schappelijk verantwoord ondernemen. Het maatschappelijk verantwoord ondernemen is noodzakelijk met het oog op de continuïteit van de maatschappelijke structuur waarbinnen Stern Groep actief is.

Belangrijk onderdeel van het op pagina 90 en 91 weergegeven Strategisch Plan is het streven van Stern Groep haar positie als betrouwbare, onafhankelijke en solide partner, niet alleen van afnemers maar vooral ook van leveranciers, te behouden en waar mogelijk te versterken.

Voor de SternDealers zijn de belangrijkste leveranciers uiteraard de autofabrikanten/-importeurs. Ook in 2008 is serieus en met succes gewerkt aan het verder verbeteren van de verstandhouding met deze leveranciers. Ondanks de druk die zal blijven uitgaan van verschillen in korte termijn wensen, noden en oplossingen, zien importeurs in toenemende mate in dat Stern Groep een van de weinige partijen in Nederland is, die in staat is problemen in de markt op te lossen. Het grote aantal dealerbedrijven dat vanaf het vierde kwartaal 2008 de deur heeft of zal moeten sluiten is één van die problemen waarmee de betreffende importeurs geconfronteerd worden. Dit neemt overigens niet weg dat Stern Groep in 2008 zeer terughoudend is geweest waar het ging om overnames. De huidige marktomstandigheden geven aan dat die terughoudendheid in 2009 doorgezet zal worden, en wel zodanig dat in principe geen autobedrijven zullen worden overgenomen, tenzij deze direct aan het resultaat zullen bijdragen.

Deze terughoudendheid sluit ook aan bij de inmiddels gerealiseerde resultaten van de "buy and build" strategie die tot nu toe het hart vormde van het beleid van Stern Groep. Deze strategie is steeds gericht geweest op het acquireren van autobedrijven die toonaangevende merken vertegenwoordigen in de autodichte gebieden in Nederland. Met het daarmee gevormde netwerk van inmiddels circa 90 autobedrijven is Stern Groep een vooraanstaande speler op dit marktgebied. Deze 90 autobedrijven bieden een ideaal platform voor SternDiensten. Op basis van dit platform kunnen deze bedrijven autonome groei realiseren, zoals ook in 2008 is aangetoond. Voor Stern Groep is de groei van SternDiensten van groot belang. De activiteiten van deze divisie blijken, en zullen ook in de toekomst blijken, minder gevoelig te zijn voor fluctuaties in de markt. Evenzeer is van belang dat de bedrijven binnen SternDiensten structureel hogere marges kunnen generen dan de autobedrijven. Dit brengt evenwel met zich mee dat acquisities op deze marktgebieden meestal (te) duur zijn gebleken, waardoor de groei hoofdzakelijk organisch moet worden bereikt. Het grote rijdend wagenpark van de autobedrijven vormt een ideale voedingsbodem voor deze groei. Aan dit proces is ook in 2008 veel aandacht gegeven. Dat zal in 2009 niet anders zijn.

Corporate Governance

Evenals in voorgaande jaren is in 2008 het beleid van Stern Groep geheel in lijn geweest met de bepalingen zoals opgenomen in de "Nederlandse Corporate Governance Code". Stern

Mobiliteit is veelal een voorwaarde voor het dagelijks functioneren van onze uiteindelijke klanten, de berijder van de auto. Vooral ook het oplossen van tijdelijke immobiliteit ligt binnen ons vermogen. Deze immobiliteit kan samenvallen met pech of een ongeval. Een auto die niet wil starten of een aanrijding die het onmogelijk maakt om verder te reizen. Op dat soort momenten willen onze klanten direct en doeltreffend worden geholpen. Indien de klant niet direct weer op weg kan worden geholpen met zijn eigen auto is de inzet van een vervangende auto het alternatief dat Stern Groep kan bieden.

"Sinds 1 januari 2009 ben ik, na twee jaar Stern 2, gevraagd om leiding te geven aan Stern 3, het Ford cluster binnen Stern Groep.

Lang heb ik hier niet over nagedacht omdat ik als voormalig zelfstandig Ford-dealer er trots op ben om voor Stern leiding te mogen geven aan de grootste Ford-dealer van Nederland! Met de verkoop van jaarlijks meer dan 10.000 nieuwe Fords heeft Stern 3 een marktaandeel van zo'n 25%.

Ford heeft op dit moment een fantastische lijn producten voor zowel personen- als bedrijfswagens, met een schitterend design en zeer milieuvriendelijk. Zowel in het particuliere als zakelijk deel van de markt zijn wij sterk vertegenwoordigd.

Mijn motto is en blijft om samen met ons gemotiveerde team van medewerkers ervoor te zorgen dat wij zowel voor sales als aftersales excellente service verlenen, want wat is er mooier dan tevreden klanten. Ik ben ervan overtuigd dat wij de komende jaren met ons team en nieuwe producten er een succes van zullen maken!"



Jan-Bas Veltman
Stern 3

Groep onderschrijft de Code, met inbegrip van het principe "pas toe of leg uit" zoals bedoeld door de opstellers van de Code. In 2008 is nog uitgegaan van de bestaande code. Met ingang van het boekjaar 2009 wordt de geactualiseerde code gehanteerd zoals deze op 10 december 2008 door de commissie Frijs is gepresenteerd. Stern Groep is van mening dat enkele van de bepalingen in de Code minder geschikt zijn voor de kleinere beursfondsen, waartoe Stern Groep zich rekent. Op pagina 94 en 95 is aangegeven op welke punten Stern Groep afwijkt van deze code. Ook wordt daar de door de Code gevraagde specifieke informatie verstrekt.

Beleid gericht op de beperking van risico's De door de Directie van Stern Groep geïdentificeerde belangrijkste risico's zijn weergegeven op pagina 92 en 93 van dit Jaarrapport 2008. Stern Groep streeft actief de beperking na van risico's waaraan zij bloot staat. Daartoe zijn en worden, als integraal onderdeel van de bedrijfsvoering, specifieke maatregelen getroffen en procedures ingevoerd, waarbij gebruik gemaakt wordt van controlesystemen. De Directie legt verantwoording af aan de Raad van Commissarissen over de effectiviteit van deze maatregelen, procedures en systemen. De kern van de getroffen maatregelen wordt gevormd door de periodieke rapportage- en controlecyclus. Vanuit alle geledingen binnen Stern Groep wordt periodiek de centraal voorgeschreven rapportage met toelichting daarop aangeleverd. Deze rapportage wordt structureel geëvalueerd en aan controlesystemen onderworpen. Hierbij worden de bedrijfsrisico's geïnventariseerd, gedocumenteerd en beoordeeld. Een belangrijk element hierbij is de controle op het tijdig aan-



leveren van alle relevante informatie. Stern Groep heeft de interne controlesystemen opgezet volgens de aanbevelingen van de "Committee of Sponsoring Organisations" (COSO) van de "Tradeway Commission".

Op basis van haar bevindingen bevestigt de Directie dat de interne controle van de financiële verslaglegging een redelijke mate van zekerheid biedt dat de financiële verslaglegging geen materiële onnauwkeurigheden bevat en dat de interne controlesystemen in 2008 naar behoren hebben gefunctioneerd. Hierbij wordt aangetekend dat dit niet inhoudt, dat de maatregelen, procedures en systemen zekerheid bieden dat de operationele en financiële doelstellingen worden gerealiseerd. Evenmin wordt zekerheid geboden dat onjuistheden, onnauwkeurigheden, fouten, fraude en niet-naleving van wet- en/of regelgeving volledig kunnen worden voorkomen.

SternDealers

De divisie SternDealers (v/h Stern Autobedrijven) is, zoals hiervoor beschreven, geconfronteerd met marktomstandigheden die naarmate het jaar 2008 vorderde steeds slechter werden. Het lijkt op dit moment nog niet opportuun om in te gaan op de vraag in hoeverre SternDealers haar marktpositie heeft kunnen verbeteren. Er zijn op het moment van schrijven van dit jaarrapport tal van ontwikkelingen gaande. Niet is op voorhand duidelijk welke invloed daarvan uitgaat op de marktpartijen en dus op de marktpositie van Stern Groep. Stern Groep gaat er evenwel van uit dat het landelijk aantal

dealerbedrijven en vooral het aantal vestigingen door bedrijfs-sluitingen, fusies en overnames flink zal afnemen in de komende jaren.

Binnen **Stern 1** is de per 4 oktober 2007 overgenomen Van Kooy Groep, met vestigingen voor de merken Mercedes-Benz, Chrysler/Jeep/Dodge, Mitsubishi, Alfa Romeo en Saab, in 2008 volledig geïntegreerd. De vertegenwoordiging van het merk Smart werd omgezet in een positie als geautoriseerd reparateur.

In dat proces is door **Stern 1** opnieuw kritisch naar het aantal vestigingsplaatsen gekeken. Dit heeft geleid tot de beslissing dat een aantal activiteiten zijn of zullen worden overgeplaatst en dat enkele vestigingen worden gesloten. De uitvoering van deze maatregelen is al in 2008 ter hand genomen en zal in 2009 worden afgerond.

De belangrijkste door **Stern Auto** geïnitieerde maatregelen zijn:

- verhuizing van de Mercedes-Benz bedrijfsautovestiging in Amersfoort naar de Mercedes-Benz personenauto-vestiging in Amersfoort langs de snelweg A1;
- verplaatsing van de Mercedes-Benz personenauto-activiteiten van Bussum naar de nieuwe vestiging in Hilversum;
- verhuizing van de vestiging voor Mercedes-Benz bedrijfsauto's in Hilversum naar deze nieuwe vestiging in Hilversum;

mobility matters

Mobiliteit kan gezien worden als hét middel om vraag en aanbod met elkaar in evenwicht te brengen. Een middel dat ervoor kan zorgen dat de juiste man/vrouw op het juiste moment op de juiste plaats toegevoegde waarde levert. Mobiliteit is inmiddels een essentiële voorwaarde geworden om te kunnen functioneren in de hedendaagse maatschappij. Het centraal stellen van mobiliteit is voor Stern Groep de aanleiding om geïntegreerde automotive dienstverlening na te streven.

"Budget Rent a Car behoort tot de top vijf van de grootste autoverhuurders ter wereld met circa 3.500 vestigingen in meer dan 125 landen. SternBudget maakt deel uit van de Internationale Budget Rent a Car organisatie en is sinds medio 2004 een 100% dochter van Stern Groep. De samenwerking met Stern Groep, in combinatie met een gezonde bedrijfsvoering, heeft geleid tot een stevige marktpositie. Het uitdragen van de missie dat SternBudget een autoverhuurbedrijf is waar de juiste auto's voor een scherp tarief en heldere voorwaarden worden verhuurd, en vanuit ruim 25 eigen vestigingen kunnen worden gebracht en gehaald, zijn mede bepalend voor het verwachtingspatroon van de klant. Vandaar dat het credo "Budget Rent a Car daar kunt u op rekenen" absoluut richtingbepalend is voor het denken en handelen van elke medewerker van SternBudget."



Reijer Knol
SternBudget

 verhuizing van de activiteiten van de vestiging Amsterdam Zuid-Oost naar de nabij gelegen vestigingen Amstelveen en Amsterdam West.

Ingaande 1 juli 2008 zijn de voormalige Chrysler/Jeep/Dodge en Mitsubishi verkoopactiviteiten van Van Kooy Groep geïntegreerd in **Eagle Auto**. In de loop van de tweede helft van 2008 werd duidelijk dat het continueren van de verkoopactiviteiten met betrekking tot de merken Chrysler, Jeep en Dodge binnen Stern Groep niet meer vanzelfsprekend is. Mede met het oog daarop zijn de Eagle-vestigingen in Uithoorn en Amersfoort gesloten. De activiteiten van Eagle Auto worden per 1 januari 2009 geleid vanuit Stern Auto.

Ingaande 1 juli 2008 wordt het merk Mitsubishi niet langer door SternDealers vertegenwoordigd. De vestiging in Amersfoort is overgedragen aan SternPlaza.

Naar de stand op 1 april 2009 exploiteert Stern Auto 8 Mercedes-Benz vestigingen voor personenauto's en lichte bedrijfsauto's en 5 Mercedes-Benz vestigingen voor zware bedrijfsauto's. Het marktaandeel van Stern Auto met betrekking tot de Mercedes-Benz personenauto's ligt op ongeveer 13%.

Eagle Auto exploiteert 5 Chrysler/Jeep/Dodge vestigingen en bedient circa 17% van de markt voor deze merken. Eagle Auto deelt 2 van haar vestigingen met Stern Auto. Nu de merken Chrysler, Jeep en Dodge geen deel meer uitmaken van het zelfde concern als Mercedes-Benz, is dit niet langer in overeenstemming met de strategie van Stern Groep. Deze strategie is



gericht op een meer-merken beleid op groepsniveau maar "single brand" in de showrooms en de werkplaatsen. Door de relatief geringe omvang van de met de merken Chrysler, Jeep en Dodge te behalen omzetten is deze inbreuk voorlopig noodzakelijk.

Binnen **Stern 2** worden de merken Opel en Chevrolet vertegenwoordigd door **Merel Auto**, de merken Fiat en Lancia door **Falco Auto** en, administratief sedert 1 juli 2008, het merk Saab door **Tarna Auto**. De vertegenwoordiging van het merk Cadillac is in 2008 gestaakt. Met het oog op een verdere stroomlijning van de bedrijfsvoering is in 2008 de sluiting voorbereid van de Falco vestiging in Zwaag/Hoorn. De gecombineerde Merel/Falco vestiging in Beverwijk is per 31 december 2008 overgedragen aan SternPlaza.

Naar de stand op 1 april 2009 exploiteert Merel Auto 13 vestigingen voor het merk Opel. In 2 van deze vestigingen wordt het ook tot General Motors behorende merk Chevrolet vertegenwoordigd. Het marktaandeel van Merel Auto met het merk Opel ligt thans op ruim 5%.

Falco Auto bestrijkt met 13 vestigingen ongeveer 11% van de markt van het merk Fiat.

Falco Auto deelt op één na alle vestigingen met Merel Auto. Deze situatie vond zijn oorsprong in het feit dat General Motors ooit zeer nauw met Fiat zou gaan samenwerken en daarom ook onderdelen en techniek met Fiat zou gaan delen. Nu deze samenwerking niet meer actueel is, is het streven er

op gericht, waar mogelijk, de merken op vestigingsniveau weer uit elkaar te halen.

Toen duidelijk werd dat Ford op fabrieksniveau afscheid ging nemen van haar Europese luxe merken, heeft **Stern 3** de vertegenwoordiging van Volvo, Land Rover en Jaguar, effectief per 1 januari 2008, overgedragen aan het nieuw gevormde cluster Stern 6. De vertegenwoordiging van het merk Ford is opgedeeld in vier subclusters: **Fitis Auto** (Amersfoort en Soest), **Van Kalmthout Auto** (Kennemerland en de Bollenstreek), **Ardea Auto Zuid** (de Drechtstreek, Rotterdam-Zuid en Rotterdam-Noord) en **Ardea Auto Noord** (regio Delft en Den Haag). Ardea Auto Noord heeft in 2008 de vestiging in Leiden verkocht. Ardea Auto Zuid verkocht een vestiging in Spijkenisse.

Deze vier subclusters opereren weliswaar zelfstandig ten opzichte van elkaar, maar werken waar mogelijk samen. Administratief wordt inmiddels vanuit drie locaties gewerkt.

Na de verkoop in 2009 van de Ford-vestiging in Beverwijk exploiteert Stern 3 in totaal 23 vestigingen voor het merk Ford en bestrijkt daarmee een marktaandeel van ongeveer 21%.

Binnen Stern 3 is **Tsuru Auto** tot 1 oktober 2008 dealer geweest voor het merk Mazda in Amersfoort. Per die datum is het dealercontract beëindigd en werd de vestiging gesloten. SternPlaza in Amersfoort treedt op als erkend reparateur voor dit merk.

Lachstern (incidentele broedvogel)

Lachsterns zijn nooit echt algemeen geweest in ons land. Maar ze waren er wel, en maakten deel uit van één grote West-Europese populatie. Door verslechterde leefomstandigheden liep hun aantal fors terug. En in Nederland is een broedgeval tegenwoordig een zeldzaamheid. Wat over is van de West-Europese populatie broedt nu voornamelijk in het Deense en Duitse Waddengebied. In het najaar verblijven deze sterns geruime tijd in ons IJsselmeergebied en trekken vervolgens naar West-Afrika om te overwinteren. Het menu van lachsterns lijkt sterk op wat roofvogels eten. Hun hoofdvoedsel bestaat uit (veld)muizen, spitsmuizen, hagedissen, kikkers en grote waterinsecten. Vis eten ze ook, maar in beperkte mate. Beschermingsmaatregelen moeten zich vooral richten op geschikte broedlocaties voor de kust en nabijgelegen voedselrijke gebieden binnendijs.

Stern 4 is het cluster waarbinnen **Arend Auto** het merk Renault vertegenwoordigt. Arend Auto Noord is actief in en ten noorden van Amsterdam, Arend Auto Zuid in het oostelijk deel van Noord-Brabant.

In het vierde kwartaal van 2008 heeft Arend Auto de "flagship store" van Renault in Amsterdam overgenomen. Direct na de aankoop is deze vestiging ingrijpend en, naar het zich laat aanzien, succesvol gereorganiseerd.

Met de 10 vestigingen van Arend Auto (Noord 4 en Zuid 6) heeft Stern 4 inmiddels een marktaandeel van ruim 6% met het merk Renault.

Binnen **Stern 5** vertegenwoordigt **Heron Auto** de merken Volkswagen en Audi, **Durmi Auto** het merk Kia en **Vireo Auto** het merk Alfa Romeo. In april 2008 werden voor Stern 5 de Volkswagen en Audi dealer Pouw (Zaanstad) en haar service-dealer De Vries en Van Slooten (Amsterdam-Noord) verworven. De overgenomen bedrijven zijn direct na de transactie ingrijpend gereorganiseerd. Desondanks is er bij de aankoop, naar het zich laat aanzien terecht, van uitgegaan dat deze vestigingen niet vóór 2010 aan het resultaat zullen bijdragen.

Met de 6 vestigingen bedient Heron Auto circa 3% van de markt van Volkswagen en Audi.

Voor de kleine merken Kia en Alfa Romeo exploiteren Durmi Auto en Vireo Auto ieder 2 vestigingen.

De uit Stern 3 losgemaakte **Svala Auto** en **Jager Auto** zijn ingaande 1 januari 2008 ondergebracht in de nieuw opgerichte **Stern 6**. Svala Auto exploiteert 6 Volvo bedrijven in Zaanadam, Haarlem, Hoofddorp, Leiderdorp en de Bollenstreek. Het marktaandeel met het merk Volvo is ongeveer 5%.

Jager Auto vertegenwoordigt de merken Land Rover en Jaguar in 2 vestigingen.

Onder leiding van Stern 6 is in de loop van 2008 de activiteit op het gebied van gebruikte auto's nieuw leven in geblazen. Naast haar website beschikt SternPlaza over eigen vestigingen in Amsterdam-Noord, Beverwijk en Amersfoort.

SternDiensten

Ingaande 2008 zijn de divisies Stern Autodiensten en Stern Autotechniek operationeel samengebracht in SternDiensten. Onder deze divisie ressorteren **SternBudget** (autoverhuur), **SternLease** (dealerlease), **SternFinance** (financiële producten onder het Stern label), **SternPartners** (wagen-parkbeheer), **SternSchade** (autoschadeherstel) en **SternTec** (inrichten van bedrijfsauto's).

SternBudget is leverancier van veel leasemaatschappijen, bedrijven en overheidsinstanties. Inspelend op de marktontwikkelingen heeft SternBudget, na een groei in het eerste halfjaar 2008, haar vloot ingekrompen tot 4.082 eenheden (ultimo 2007: 4.385).



Behalve door autonome groei zag SternLease door de overname van een lease-portefeuille het aantal uitstaande leasecontracten in 2008 met 38,7% toenemen van 3.092 naar 4.290.

In nauwe samenwerking met Stern Beheer werd veel aandacht besteed aan de financiering van de leasevloot en aan de afdekking van renterisico's.

Ook in 2008 bleef het aantal wagenparken onder beheer bij SternPartners stabiel.

SternFinance heeft in 2008 veel tijd en moeite geïnvesteerd in de positie van haar eigen merken op het gebied van (auto) financiering (SternDirect en SternBusiness), autogerelateerde verzekeringen (SternPolis), reparatie- en onderhoudscontracten (SternProtect) en (verlengde) garantie op auto's (SternGarant). Het door tussenkomst van SternFinance uitstaande bedrag aan financieringen nam in 2008 toe van € 123 miljoen tot € 160 miljoen. Het aantal polissen onder het merk SternPolis groeide van 7.000 naar 9.600. Onder het label SternGarant groeide het aantal (verlengde) garantiecontracten van circa 1.700 tot 6.000.

Ingaande 1 januari 2008 heeft SternSchade het schadebedrijf van Ardea Auto Noord in Wateringen, per 1 juli 2008 het schadebedrijf van Ardea Auto Zuid in Rotterdam en per 1 april 2009 het schadebedrijf van Ardea Auto Zuid in Gorinchem overgenomen. Het aantal eigen vestigingen van SternSchade komt daarmee op 13.

SternTec opereert vanuit 1 vestiging in Wateringen. De SternDealers, voor zover deze bedrijfsauto's verkopen, vormen het verkoopkanaal voor SternTec.

Stern Beheer

In Stern Beheer zijn de ondersteunende activiteiten ondergebracht op het gebied van onder meer de groepsfinanciering, controlling, milieuaangelegenheden, onroerend goed, automatisering, verzekering, fiscale en juridische zaken, personeelszaken, salarisadministratie, inkoop synchronisatie, procesoptimalisatie en verkoopbevordering. Het beheer van de (8) door derden geëxploiteerde benzinestations en de eigen exploitatie van 11 benzinestations zijn ondergebracht in **SternEnergy**, dat onder Stern Beheer ressorteert.

Nieuwe activiteiten worden veelal vanuit Stern Beheer geïnitieerd (business development). Hiertoe behoort ook het in 2008 verworven **Ai-Pixel**. Deze vennootschap ontwikkelt en exploiteert narrow casting systemen. Met het oog op de plannen die Stern Groep heeft voor een eigen narrow casting systeem, is de know how in eigen huis gehaald. Overigens zal de ontwikkeling van dit eigen systeem, mede gezien de marktcondities, nog enige tijd op zich laten wachten. Ai-Pixel heeft inmiddels wel bij derden systemen geïnstalleerd en in exploitatie genomen.

Stern Beheer is ook in 2008 actief geweest op het gebied van de groepsfinanciering. Gedurende het verslagjaar werden in

Stern Groep heeft zichzelf ten doel gesteld de beste, de meest rendabele en de meest klantvriendelijke autoretailer van Nederland te worden. Klantvriendelijkheid begint met respect voor klanten en het inleven in de behoeften en wensen van klanten. Dat houdt niet op bij het leveren en onderhouden van de auto. Het gaat verder bij het invullen van de mobiliteitsbehoefte van klanten voor de lange termijn en op een breed terrein. Continue feedback van klanten is noodzakelijk om het steeds iets beter te kunnen doen.

"Het jaar 2008 heeft voor Stern 5 (Alfa Romeo, Audi, KIA en Volkswagen) in het teken gestaan van de overname van de Volkswagen en Audi dealers Pouw Zaanstad in Zaandam en De Vries en Van Slooten in Amsterdam-Noord en de start-up van een geheel nieuw dealerbedrijf voor het merk Alfa Romeo, Vireo Auto in Bussum. Na een doorgevoerde reorganisatie bij de bedrijven Pouw Zaanstad en De Vries en Van Slooten is er vooral gewerkt aan het invoeren van nieuwe werkprocessen en laten wij een aanzienlijke verbetering zien in klanttevredenheid en resultaten. Het jaar 2009 zal in het teken staan van een verdere integratie met de Heron bedrijven en zal de focus gericht blijven op een verbetering van klanttevredenheid en rendement. Het jaar 2009 zal een bijzonder uitdagend jaar worden met aanzienlijk slechtere economische omstandigheden. Niettemin zullen wij met ons team er alles aan doen om een goede prestatie neer te zetten, ook in 2009."



Rob Visser
Heron Auto

het kader van het keuzedividend 2007 in totaal 125.000 nieuwe aandelen uitgegeven. In oktober 2008 heeft Stern Groep, in het kader van een omvangrijke herplaatsing van aandelen, 592.500 aandelen ingekocht tegen € 16,50 per aandeel. Hiermee was een bedrag ad € 9,8 miljoen gemoeid.

Deze aandelen zijn afkomstig van een grootaandeelhouder die zijn belang van circa 25% moest verkopen. Toen bleek dat herplaatsing van dit belang, mede door de verslechterende marktomstandigheden, niet mogelijk bleek, heeft de directievoorzitter van Stern Groep in overleg met de Raad van Commissarissen het initiatief naar zich toegetrokken, teneinde ervoor te zorgen dat de herplaatsing op ordelijke wijze zou verlopen.

Hij slaagde erin om een aantal pakketten bij derden onder te brengen maar ongeveer 900.000 aandelen bleken niet direct te plaatsen. In het besef dat het zeer ongewenst is, zowel voor de vennootschap als voor de aandeelhouders, als zo'n blok aandelen "boven de markt" blijft hangen, hebben Directie en Raad van Commissarissen naar oplossingen gezocht. Een aanknopingspunt daarbij is geweest dat de prijs waartegen aandelen verworven konden worden inmiddels aanmerkelijk beneden de zichtbare vermogenswaarde per aandeel was komen te liggen. Dit bood de mogelijkheid voor Stern Groep om te overwegen eigen aandelen in te kopen. Immers, door zo'n inkoop neemt het eigen vermogen per uitstaand aandeel toe.

De Raad van Commissarissen heeft daar direct de voorwaarden aan verbonden, dat een eventuele aandeleninkoop door de



vennootschap niet mocht leiden tot substantiële verslechtering van de liquiditeit en solvabiliteit en dat op dat moment de herplaatsing van het totale pakket gegarandeerd moest zijn. Ook moest de beoogde uitbreiding van de bankfaciliteit voor de lease activiteiten met 50% tot € 82,5 miljoen zijn afgerond.

In nauw overleg met de Raad van Commissarissen heeft de heer Van der Kwast het plan opgevat zelf de overblijvende aandelen te verwerven. Hij heeft voor zijn vennootschap de financiering kunnen regelen voor de overname van 332.500 aandelen tegen een prijs van € 15,44. Stern Groep heeft, zoals hierboven aangegeven, 592.500 aandelen verworven tegen € 16,50 per aandeel. Het verschil tussen beide prijzen heeft gediend tot dekking van de door de vennootschap van de heer Van der Kwast gedragen kosten voor de doorplaatsing van alle aandelen, de juridische en andere advieskosten. De door Stern Groep ingekochte aandelen worden niet ingetrokken.

Onder leiding van Stern Beheer is ook in 2008 actief ingespeeld op de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. Op meerdere momenten zijn renteswaps afgesloten en weer afgewikkeld. Stern Beheer sluit om twee redenen renteswaps af. In de eerste plaats worden renteswaps afgesloten met het doel de financieringsrente voor de lease- en verhuurvloot af te stemmen op de rentecomponent in de lease- en (langer lopende) huurcontracten.

In de tweede plaats worden van tijd tot tijd renteswaps afgesloten wanneer de tarieven op de geld- en kapitaalmarkten daartoe aanleiding geven. Hieraan ligt ten grondslag dat

Stern Groep ook haar langlopende leningen heeft afgesloten met kortlopende rentetermijnen.

In 2008 werd alleen (indirect, bij de overname van Renault Amsterdam) onroerend goed aangeschaft. Er werden geen onroerende goederen verkocht. Het beheer van de steeds groeiende onroerend goed portefeuille wordt binnen Stern Beheer uitgevoerd door een team van specialisten. Ook dit team is voortdurend bezig met de standaardisering, uniformering en optimalisering van de diverse processen rondom het beheer van de eigen en gehuurde onroerende goederen.

Stern Beheer, verantwoordelijk voor de automatisering binnen Stern Groep, heeft gedurende het verslagjaar veel aandacht besteed aan het uniformeren en standaardiseren van de infrastructuur van de geautomatiseerde systemen. Alle locaties zijn door een geïntegreerd onderliggend datanetwerk met de centrale server verbonden, hetgeen de beheersbaarheid en beveiliging ten opzichte van allerlei losstaande systemen sterk vergroot. Een eigen ICT team van Stern Beheer is actief op het gebied van systeem-, werkplek- en applicatiebeheer.

Ook het algemene beleid op het gebied van personeel en organisatie behoort tot de competentie van Stern Beheer. Het aantal personeelsleden, berekend op basis van full time equivalent, nam in 2008 per saldo toe van 2.400 tot 2.483.

Dat Stern Groep de mobiliteitsbehoefte van haar klanten centraal stelt, blijkt wel uit de introductie van de Stern Mobility Card met SternAssistance. De Stern Mobility Card is een handige pas die via één alarmnummer meteen hulp biedt bij pech of een ongeval. De pas biedt ook aanvullend op de autoverzekering diverse "travel" en "home and family" diensten aan. Deze diensten worden uitgevoerd via een servicenummer van SternAssistance. Natuurlijk mogen de bezitters van een Stern Mobility Card ook rekenen op extra privileges bij de SternDealer.

"In 2008 is de doelstelling van SternSchade ruimschoots gehaald door goede samenwerking met de groepsmaatschappijen van Stern Groep. Voor 2009 zijn procesbeheersing, snelheid en efficiency belangrijker dan ooit. De rendementen staan onder druk en er wordt nog meer van het ondernemerschap gevraagd. Ik zie het als een voorrecht, en iedere keer als een uitdaging, om samen met Stern Groep deze schadeketen aan te sturen. Cijfers in de gaten houden, goed interpreteren en tijdig maatregelen nemen zodat we onze doelstellingen kunnen behalen of zelfs overtreffen. Voor 2009 is het streven 'voortdurend verbeteren' en om meer te winnen zullen we komend jaar meer elftallen in gaan zetten."



Rob Smit
SternSchade

Specificatie van het aantal medewerk(st)ers per jaar ultimo (fte's):

	2008	2007
SternDealers	2.033	1.989
SternDiensten	415	381
Stern Groep/Stern Beheer	35	30
Totaal	2.483	2.400

Binnen Stern Groep zijn bij 6 werkmaatschappijen ondernemingsraden actief. De betrokken directies hebben regelmatig overleg met deze ondernemingsraden. Daarbij wordt onverminderd gestreefd naar openheid en tweerichtingenverkeer.

Het eigen magazine SternMatters verscheen in 2008 3 keer. Dit blad beoogt het personeel en andere belangstellenden die zich daarvoor hebben aangemeld van alle wetenswaardigheden en ontwikkelingen bij Stern Groep op de hoogte te houden.

Directie en Groepsraad De Directie draagt de verantwoordelijkheid voor het algemeen beleid en de strategie van Stern Groep. De Directie bestaat uit de heren ir. H.H. van der Kwast (voorzitter), G.P. ten Brink (financieel directeur) en J.L.J. Schrier (operationeel directeur). De Directie wordt ondersteund door mw. drs. L.M.C. van Dalen, secretaris van de vennootschap.

De leden van de Directie vormen samen met de groepscontroller, de heer L.G. Porsius RA, het Directieteam Stern Groep. Dit Directieteam vergadert in principe wekelijks.



De 6 clusters van SternDealers worden ieder bestuurd door een managementteam onder leiding van één eindverantwoordelijke. Deze managementteams vergaderen frequent. Ook de bedrijven die behoren tot SternDiensten kennen ieder een managementteam met één eindverantwoordelijke.

De eindverantwoordelijken voor Stern 1 tot en met Stern 6 en SternDiensten vormen tezamen met het Directieteam Stern Groep, de Groepsraad. De Groepsraad vergadert tenminste 5 keer per jaar.

Deze platte organisatiestructuur bevordert dat er veelvuldig, soms dagelijks, contact is tussen de leden van de Directie en leden van de Groepsraad. De leden van de Groepsraad dragen, naast de (gedeelde) verantwoordelijkheid voor de gang van zaken binnen hun cluster of divisie, ook specifieke verantwoordelijkheden die hierna op pagina 28 en 29 zijn aangegeven.

Financiële gang van zaken

Gespecificeerd naar divisie ontwikkelde de netto omzet zich in 2008 als volgt:

Netto omzet per divisie:
in € 1.000

	2008	2007
SternDealers	810.636	768.362
SternDiensten	100.438	88.771
Overige omzet	1.600	1.626
	<u>912.674</u>	<u>858.759</u>

De BPM wordt in de komende jaren geleidelijk afgebouwd. Mede met het oog op de vergelijkbaarheid van de cijfers heeft de Directie besloten om met ingang van het boekjaar 2008 de omzet te verantwoorden exclusief de BPM op nieuwe auto's. De vergelijkende cijfers van eerdere jaren zijn hierop aangepast.

In het verslagjaar is de netto omzet toegenomen met € 53,9 miljoen, een toename met 6,3%.

De SternDealers realiseerden over 2008 een netto omzetstijging van € 42,3 miljoen. De overnames in het 4e kwartaal 2007 (Van Kooy Groep) en in april 2008 (Pouw en De Vries en Van Slooten) droegen duidelijk bij aan de netto omzet van de SternDealers in 2008. Autonoom is de netto omzet met € 32,0 miljoen achtergebleven bij de netto omzet over 2007. Vooral Mercedes-Benz en Chrysler binnen Stern 1 en Volvo en Land

Visdief

(20.000 broedparen)

De populatie visdieven in ons land is ongeveer fifty fifty verdeeld over het binnenland en het duin- en kustgebied. De vogels broeden bij voorkeur in kolonies op de grond. In de kustzone zijn rustige, schaars begroeide (schier)eilanden favoriete nestplaatsen, maar ook strandweiden, kustmoerassen, kwelders en schorren. Deze sterns zoeken tot 10 kilometer van de kolonie naar voedsel. Onze visdieven overwinteren langs de West-Afrikaanse kust, vooral ten noorden van de evenaar.

In jaren van hoogtij telde ons land 30.000 tot 40.000 broedparen. Rond de jaren zestig zakte de populatie fors in en bereikte daarna nooit meer de aantallen van weleer. Vogelbescherming streeft ernaar de populatie visdieven in Nederland naar een niveau van 25.000 broedparen te tillen. Daarvoor zijn maatregelen nodig als het creëren van nieuwe, veilige broedgebieden en een gezonde visstand. Stern Groep helpt daarbij.

De Groepsraad bestaat thans (naast de Directie) uit de volgende leden:



A. Zuidendorp



H.E.J. van den Brule



J.L.P. Jong



R.J. Visser



J.B. Veltman
M.M. van Kalmthout



F.M. Snel (ook SternPlaza)



ing. R.D. Knol (SternBudget)
M.N. Vlaar (SternLease, SternPartners)
R. Smit (SternSchade)



L. G. Porsius RA (groepscontroller)
A. Verhagen (business development)

Rover binnen Stern 6 hebben last ondervonden van de gevolgen van de "slurptax". Falco Auto (Fiat), de Ford dealers Fitis Auto en Van Kalmthout Auto wisten hun netto omzet duidelijk te verbeteren.

De netto omzet van SternLease nam toe als gevolg van sterke autonome groei. Ook werd, in april 2008, een leaseportefeuille overgenomen.

Inspeland op de gewijzigde marktomstandigheden, heeft SternBudget haar vloot enigszins gereduceerd. Daardoor bleef de netto omzet over 2008 in geringe mate achter bij de netto omzet over 2007.

SternSchade nam in het boekjaar 2008 enige schadebedrijven, die deel uitmaakten van SternDealers, onder haar hoede. Mede daardoor nam de netto omzet sterk toe. SternTec zag vooral als gevolg van een teruglopende omzet van nieuwe bedrijfs-wagens haar netto omzet duidelijk afnemen.

De bruto omzet van Stern Groep, inclusief de onderlinge leveringen en de wederverkoop van lease- en verhuurauto's, is in 2008 toegenomen van € 943,5 miljoen tot € 1.006,0 miljoen, een stijging van 6,6%. De onderlinge leveranties betroffen vooral auto's voor lease en verhuur, onderdelen voor schade en de handel in auto's binnen de divisie SternDealers. In totaal zijn deze onderlinge leveranties in 2008 uitgekomen op € 93,4 miljoen (2007: € 84,7 miljoen), een stijging met 10,2%.



De Stern Mobility Card is geïntroduceerd in 2008.



"Van Kalmthout Auto heeft in 2008 – ondanks de economische crisis en de daaruit voortvloeiende afname van de autoverkopen – zowel de financiële als de commerciële doelstellingen behaald. Als gevolg hiervan is een solide bijdrage aan de concernwinst van Stern Groep gerealiseerd.

Algemeen zijn de verwachtingen voor 2009 somber gestemd. De economie zal zich dit jaar niet herstellen en de autoverkopen zullen een historische daling ondergaan. De trend naar goedkope, kleine en zuinige auto's zal zich verder uitbreiden, met als gevolg een verlaging van de marges op nieuwe auto's.

Echter, in deze verwachtingen ligt direct onze grootste kans. Het merk Ford heeft met de recent geïntroduceerde nieuwe Ford Ka en Fiesta twee belangrijke producten in huis, die zullen profiteren van de ingezette trend naar compacte auto's. Ook in 2009 zijn de medewerkers van Van Kalmthout Auto doordrongen van het feit, dat door het zeer actief benaderen van klanten, deze te behouden door oprechte klantvriendelijke service én door het blijven leveren van een kwalitatief hoogstaand dienstenpakket, wederom een basis kan worden gelegd voor een positieve bijdrage aan het resultaat van Stern Groep."



Marijn van Kalmthout
Van Kalmthout Auto

De bruto winst nam in het boekjaar toe van € 174,9 miljoen naar € 178,3 miljoen (+1,9%). Deze stijging is geheel veroorzaakt door de in 2007 en 2008 gerealiseerde acquisities. Autonoom realiseerde de divisie SternDealers een daling van de bruto winst met € 10,8 miljoen. De oorzaken van deze daling zijn hierboven reeds beschreven.

Bij SternDiensten is een geringe daling van de bruto winst over 2008 waarneembaar. Minder resultaat op uit contract retour gekomen auto's is de belangrijkste oorzaak. Daar staat een hogere bruto marge en bruto winst van SternSchade tegenover.

Overige baten De overige baten bestaan onder meer uit provisies inzake autofinancieringen en -verzekeringen, de verhuur van onroerend goed aan derden en een boekwinst op de verkoop van een tweetal Ford vestigingen. De toename van de overige baten van € 3,5 miljoen in 2007 naar € 4,3 miljoen in 2008 is vooral veroorzaakt door deze boekwinsten.

Personeelskosten De personeelskosten namen in het verslagjaar toe met € 16,9 miljoen (+17,5%) tot € 113,0 miljoen. De stijging werd voor per saldo € 8,1 miljoen veroorzaakt door acquisities en desinvesteringen. In de personeelskosten zijn tot een bedrag ad € 1,4 miljoen reorganisatiekosten begrepen. De autonome toename van de personele lasten met € 8,8 miljoen (9,3%) wordt vooral verklaard door de dure CAO voor de Metaal en Techniek, die in het begin van 2008 is afgesloten. Naast een verhoging van 1% per 1 januari 2008 op basis van de oude CAO zijn de salarissen op basis van de nieuwe CAO per



1 april 2008 met 3,5% verhoogd. Daarnaast is in april en in oktober 2008 € 200,- per werknemer uitgekeerd. De toename ten opzichte van 2007 is overigens verder veroorzaakt doordat zich in 2008 geen vrijval van een pensioenvoorziening voordeed en evenmin ESF-3 subsidies werden ontvangen.

Overige bedrijfskosten De overige bedrijfskosten zijn van € 49,5 miljoen in 2007 toegenomen tot € 55,1 miljoen in 2008 (+11,3%). Deze stijging heeft in zijn geheel betrekking op de geacquireerde bedrijven. Autonomoos zijn de overige bedrijfskosten, mede door de vrijval van ongebruikte bedragen inzake reorganisatievoorzieningen, gering gedaald.

Bedrijfsresultaat Het bedrijfsresultaat nam in het verslagjaar af met € 12,8 miljoen tot € 10,5 miljoen (2007: € 23,3 miljoen).

Bedrijfsresultaat per divisie
in € 1.000:

	2008	2007
SternDealers	3.816	14.969
SternDiensten	6.001	6.767
Overig	657	1.591
Totaal	10.474	23.327

Het bedrijfsresultaat van de divisie SternDealers is met € 11,2 miljoen afgenomen tot € 3,8 miljoen (2007: € 15,0 miljoen). Het aandeel van de acquisities in dit bedrijfsresultaat was, mede als gevolg van de ontvangen badwill, € 2,2 miljoen positief. Het autonome bedrijfsresultaat over 2008 is daarmee uitgekomen

op € 1,6 miljoen. De teruggang is het gevolg geweest van de marktomstandigheden, vooral in het 4e kwartaal. Niet alleen werden lagere marges op de verkoop van nieuwe en gebruikte auto's gerealiseerd en werden sommige afzetbonussen op nieuwe auto's niet behaald, ook moesten additionele voorzieningen op bestaande voorraden en terugkoopverplichtingen worden getroffen. In combinatie met de dure CAO, waardoor de personeelskosten sterk stegen, daalde het bedrijfsresultaat tot een historisch laag niveau.

In de divisie SternDiensten hadden SternLease en SternBudget te kampen met lagere marges op retour gekomen auto's of uit de vloot genomen auto's, waardoor ook bij deze bedrijven de marges onder druk kwamen te staan. Door een terugval in de vraag diende SternBudget zijn vloot aan te passen. Per saldo nam het bedrijfsresultaat van SternLease en SternBudget af van € 4,3 miljoen over 2007 naar € 2,8 miljoen over 2008. SternSchade realiseerde dankzij een hoge bezettingsgraad een nagenoeg optimale bedrijfsbezetting. SternTec kon, ondanks de druk op de omzet, betere marges behalen, waardoor het bedrijfsresultaat redelijk op peil bleef. Beide bedrijven samen zagen het bedrijfsresultaat toenemen tot € 3,2 miljoen (2007: € 2,5 miljoen).

Resultaat deelnemingen Zowel in 2007 als in 2008 heeft het resultaat deelnemingen betrekking op een klein minderheidsbelang in een schadebedrijf en op de minderheidsbelangen die SternPartners heeft in een aantal vennootschappen die wagenparken beheren.

Dwergstern (450 – 510 broedparen)

Klein maar dapper, met die woorden doe je de dwergstern volledig recht. Niet veel groter dan een spreeuw trotseert deze zomervogel het zoute milieu met z'n stormen en branding, om te broeden op het randje van het mogelijke. Op een kaal strand, liefst bekleed met wat schelpen, brengen de sterns hun kroost groot. Niet ver van de vloedlijn, met het risico dat de nesten wegspoelen. Vissen doen ze binnen een straal van drie kilometer van het nest. En in de winter? Dan zwerven ze voor de West-Afrikaanse kust.

De dwergstern kent een verleden met vele bedreigingen. Van jacht tot door gif verontreinigd water. Tegenwoordig is het vooral een hele toer om rustige strandjes te vinden waar de vogels veilig kunnen broeden. Ook lijkt er onvoldoende aanbod van kleine vis. Met de bijdrage van Stern Groep kan Vogelbescherming Nederland voorbeeldprojecten realiseren die hulp bieden aan deze kleine stern.

Winst voor rente, afschrijvingen en belastingen

De winst voor rente, afschrijvingen materiële en immateriële vaste activa en belastingen (EBITDA) is uitgekomen op € 20,7 miljoen in 2008 tegenover € 32,9 miljoen in 2007. Bij de lease- en verhuuractiviteiten worden zowel de rente- als de afschrijvingslasten verantwoord onder de kostprijs van de handelsgoederen, hulp- en grondstoffen. De EBITDA zou, exclusief deze lasten, € 64,1 miljoen bedragen en is daarmee € 4,6 miljoen lager uitgekomen dan de vergelijkbare EBITDA over 2007 (€ 68,7 miljoen).

Financiële baten en lasten De financiële lasten zijn over 2008 ten opzichte van 2007 sterk toegenomen van € 7,9 miljoen naar € 10,0 miljoen. Deze toename is het gevolg van de acquisitie van bedrijven en van een verder gestegen markt-rente. In 2008 is een aantal renteswaps afgesloten en weer verkocht, waardoor financiële baten van € 2,2 miljoen zijn gerealiseerd. Per saldo zijn de financiële baten en lasten vrijwel gelijk gebleven.

Met ingang van 1 juli 2008 past Stern Groep hedge accounting toe voor de afgesloten renteswaps van SternLease. Vanaf 1 oktober 2008 wordt hedge accounting ook toegepast voor de overige activiteiten. Volgens de IFRS regels van hedge accounting worden de renteswaps op balansdatum gewaardeerd tegen fair value. De nog niet gerealiseerde waardeveranderingen van de renteswap worden onder aftrek van belastingen rechtstreeks in het eigen vermogen gemuteerd. De realisatie van de renteswaps (door het verstrijken van de tijd) wordt naar tijdsgelag verantwoord in het resultaat. Zoals

voorgeschreven door IFRS maken de effecten op de financieringslasten voor de leasevloot en langlopende huurcontracten deel uit van de marge op die activiteiten.

Belastingen en resultaat Over 2008 realiseerde Stern Groep per saldo een belastingbate van € 1,7 miljoen tegenover een per saldo belastinglast van € 2,3 miljoen over 2007.

Deze bate bestaat uit een drietal componenten:

- Een reguliere belastinglast over het belastbaar bedrag voor 2008 van € 0,7 miljoen (2007: € 4,1 miljoen);
- Een belastingbate van € 1,0 miljoen (2007: € 1,0 miljoen) als gevolg van de waardering van actieve latenties uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie;
- Een belastingbate van € 1,4 miljoen (2007: € 0,8 miljoen) op grond van IAS 12-68 herallocatie van goodwill.

Ultimo 2008 beschikte Stern Groep over compensabele verliezen ten belope van € 75,3 miljoen (2007: € 69,4 miljoen). Voor de compensabele verliezen is een actieve latentie opgenomen ter grootte van het bedrag waarvoor, naar in redelijkheid mag worden aangenomen, binnen 5 jaar compensatie zal plaatsvinden. Deze actieve latentie beliep ultimo 2008 € 12,1 miljoen tegen € 9,5 miljoen ultimo 2007.

Financiering Het aantal uitstaande aandelen is in het verslagjaar als gevolg van stockdividend met 125.000 toegenomen tot 5.925.000 aandelen. De vennootschap heeft 592.500 aandelen ingekocht, maar niet ingetrokken. Ultimo 2008 stonden 5.332.500 aandelen uit (2007: 5.800.000).



Door het negatieve resultaat in het 4e kwartaal voldeed Stern Groep niet langer aan alle afspraken met de banken. Met de banken zijn onlangs nieuwe afspraken gemaakt met betrekking tot garantievermogen, interestlasten, operationele kasstromen en uit te keren dividend, waardoor de financiering van de vennootschap is zeker gesteld, met behoud van de bestaande ruime kredietlijnen.

Balanstotaal en solvabiliteit Het balanstotaal is ten opzichte van 31 december 2007 met € 33,6 miljoen toegenomen tot € 541,3 miljoen. Het vermogensbeslag door de lease- en verhuurportefeuilles is, mede door de acquisitie van een leasevloot, verder toegenomen tot € 144,1 miljoen, een toename met € 18,8 miljoen. Mede door de overname van de "flagship store" van Renault in Amsterdam, steeg de post bedrijfsgebouwen en -terreinen ultimo 2008 tot € 97,8 miljoen (ultimo 2007: € 84,6 miljoen).

Het eigen vermogen nam in het verslagjaar per saldo af met € 13,6 miljoen tot € 131,4 miljoen (2007: € 145,0 miljoen). De afname is vooral het gevolg van de inkoop van eigen aandelen en het contante dividend. Daarnaast worden met ingang van 1 juli 2008, in overeenstemming met IFRS, de niet gerealiseerde waardemutaties van de renteswaps (€ 3,4 miljoen) ten laste van het eigen vermogen gebracht. Het resultaat na belastingen over 2008 van € 4,4 miljoen is aan het eigen vermogen toegevoegd.

Het garantievermogen, dat bestaat uit het eigen vermogen vermeerderd met de achtergestelde leningen, is ultimo 2008

uitgekomen op € 137,1 miljoen tegenover € 155,3 miljoen ultimo 2007. Uitgaande van een normatieve solvabiliteit voor de autolease-activiteiten van 10% en voor de autoverhuur-activiteiten van 15%, bedraagt ultimo 2008 de solvabiliteit voor de overige activiteiten 31,1% (2007: 37,1%).

Winst per aandeel Gedurende het boekjaar nam het aantal uitstaande aandelen (calculatorisch op 1 januari) toe met 125.000 als gevolg van het keuzedividend. Het aantal nam af (ook calculatorisch op de relevante transactiedatum) met 592.500 als gevolg van de inkoop van eigen aandelen. Op 31 december 2008 stonden 5.332.500 aandelen uit (2007: 5.800.000).

Het naar tijdsgelang gewogen aantal uitstaande aandelen is in 2008 uitgekomen op 5.797.898 aandelen tegen 5.545.411 aandelen in 2007, een toename met 4,6%. Op basis van het naar tijdsgelang gewogen aantal uitstaande aandelen bedraagt de winst per aandeel € 0,76 voor 2008 tegenover € 2,38 voor 2007.

Eigen vermogen per aandeel Het eigen vermogen per aandeel, berekend op basis van het aantal op 31 december uitstaande aandelen, bedraagt ultimo 2008 € 24,63 (2007: € 25,00).

Dividendvoorstel

In het kader van het behoud van de solide financiële positie en ruime liquiditeit wordt voorgesteld om het dividend over het boekjaar 2008 te passeren.

Bestuurdersverklaring

Ingevolge de implementatie per 1 januari 2009 van de Transparantierichtlijnen verklaart de Directie, voorzover haar bekend:

1. De jaarrekening, zoals opgenomen op de pagina's 37 tot en met 86 van dit jaarrapport, geeft een getrouw beeld van de activa, passiva, de financiële positie en de winst over het boekjaar van Stern Groep N.V. en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen;
2. Het jaarverslag, zoals opgenomen op de pagina's 10 tot en met 34 van dit jaarrapport, geeft een getrouw beeld omtrent de toestand per balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar van Stern Groep N.V. en van de met haar verbonden deelnemingen, waarvan de gegevens in de jaarrekening zijn opgenomen. In het jaarrapport zijn de wezenlijke risico's waarmee Stern Groep N.V. wordt geconfronteerd beschreven.

Amsterdam, 18 maart 2009

De Directie



Jaarrekening 2008

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2008

	Toelichting	2008	2007
Verkoop van goederen	4	736.215	699.268
Geleverde diensten	4	176.459	159.491
Netto omzet		912.674	858.759
Kosten van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	5	(734.330)	(683.867)
Bruto Winst		178.344	174.892
Overige baten	6	4.335	3.539
Personeelskosten	7	(113.019)	(96.155)
Afschrijvingen immateriële vaste activa	13	(131)	(132)
Herallocatie goodwill / badwill	3	4.564	(844)
Afschrijvingen materiële vaste activa	14/15	(8.558)	(8.477)
Overige bedrijfskosten	8	(55.061)	(49.496)
Bedrijfsresultaat		10.474	23.327
Resultaat deelnemingen	9	161	142
Financiële baten	10	2.171	-
Financiële lasten	10	(10.042)	(7.933)
Resultaat voor belastingen		2.764	15.536
Belastingen resultaat	11	1.658	(2.337)
Resultaat na belastingen (toe te rekenen aan de Aandeelhouders van Stern Groep N.V.)		4.422	13.199

Winst per aandeel

Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen	12	5.797.898	5.545.411
Winst per aandeel – normaal en verwaterd – op basis van resultaat na belastingen	12	€ 0,76	€ 2,38

Geconsolideerde balans per 31 december 2008

	<i>Toelichting</i>	31 december 2008	31 december 2007
Activa			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	13	34.289	33.087
Materiële vaste activa	14	265.765	236.763
Vastgoedbeleggingen	15	3.010	3.092
Investerings in geassocieerde deelnemingen	16	835	1.053
Latente belastingvorderingen	17	13.027	12.996
		316.926	286.991
Vlottende activa			
Vorraden	18	185.260	177.964
Handelsvorderingen	19	24.534	26.964
Belastingen	20	3.566	4.596
Overlopende activa		9.957	8.830
Derivaten	26	-	420
Liquide middelen	21	1.016	1.918
		224.333	220.692
		541.259	507.683

	<i>Toelichting</i>	31 december 2008	31 december 2007
Passiva			
Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders van Stern Groep N.V.			
	22		
Geplaatst kapitaal		593	580
Agio reserve		120.479	116.992
Overige reserve		5.859	14.234
Onverdeelde winst		4.422	13.199
		<u>131.353</u>	<u>145.005</u>
Langlopende verplichtingen			
Rentedragende leningen	23	124.972	101.076
Voorzieningen	25	2.312	3.948
Latente belastingverplichtingen	17	-	2.842
Pensioenverplichtingen	24	-	-
Vooruitontvangsten uit lease en garantie		3.352	1.516
		<u>130.636</u>	<u>109.382</u>
Kortlopende verplichtingen			
Rentedragende leningen	23	160.950	133.797
Voorzieningen	25	2.807	3.064
Crediteuren	27	81.896	87.625
Derivaten	26	4.240	-
Belastingen en premies sociale verzekeringen	28	3.050	2.924
Overlopende passiva	29	26.327	25.886
		<u>279.270</u>	<u>253.296</u>
		<u>541.259</u>	<u>507.683</u>

Garantievermogen

Eigen vermogen	131.353	145.005
Achtergestelde leningen	5.750	10.250
	<u>137.103</u>	<u>155.255</u>

Mutaties in het eigen vermogen

Boekjaar 2007

	Aandelen kapitaal	Agio reserve	Overige reserve	Onverdeelde winst	Totaal
Saldo 1 januari 2007	516	92.991	8.774	12.607	114.888
Stockdividend	11	4.209	-	(4.220)	-
Contant dividend	-	-	-	(3.004)	(3.004)
Plaatsing aandelen	53	19.792	-	-	19.845
Winstbestemming	-	-	5.383	(5.383)	-
Mutaties direct in eigen vermogen	64	24.001	5.383	(12.607)	16.841
Stern Aandelenplan 2007	-	-	77	-	77
Resultaat 2007	-	-	-	13.199	13.199
	64	24.001	5.460	592	30.117
Saldo 31 december 2007	580	116.992	14.234	13.199	145.005

Boekjaar 2008

	Aandelen kapitaal	Agio reserve	Overige reserve	Onverdeelde winst	Totaal
Saldo 1 januari 2008	580	116.992	14.234	13.199	145.005
Stockdividend	13	3.487	-	(3.500)	-
Contant dividend	-	-	-	(4.620)	(4.620)
Inkoop aandelen	-	-	(10.483)	-	(10.483)
Verkoop aandelen	-	-	419	-	419
Winstbestemming	-	-	5.079	(5.079)	-
Mutaties direct in eigen vermogen	13	3.487	(4.985)	(13.199)	(14.684)
Stern Aandelenplan 2008	-	-	7	-	7
Waardemutatie Hedge	-	-	(3.397)	-	(3.397)
Resultaat 2008	-	-	-	4.422	4.422
	13	3.487	(8.375)	(8.777)	(13.652)
Saldo 31 december 2008	593	120.479	5.859	4.422	131.353

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	Toelichting	2008	2007
Resultaat voor belasting		2.764	15.536
Aanpassingen voor:			
Resultaat niet geconsolideerde deelnemingen	9	(161)	(142)
Rentelasten in resultaat		7.871	7.933
Badwill	3	(5.922)	-
Afschrijvingen immateriële vaste activa	13	131	132
Verkoopresultaat bedrijven	3	(1.240)	-
Afschrijvingen materiële vaste activa	14	44.428	38.197
Bate uit verkoop van materiële vaste activa		(914)	(1.500)
Onttrekking voorzieningen		(2.215)	(2.037)
Vooruitontvangsten uit lease en garantie		1.836	225
Stern aandelenplan 2007		7	77
Veranderingen in werkkapitaal:			
↳ mutatie voorraden		(1.196)	(13.638)
↳ mutatie kortlopende vorderingen		11.506	7.634
↳ mutatie overlopende passiva		(6.891)	(10.674)
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		50.004	41.743
Betaalde rente		(6.281)	(7.974)
Betaalde winstbelasting		1.433	114
		(4.848)	(7.860)
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		45.156	33.883
Investering in materiële vaste activa		(97.635)	(101.179)
Investering in immateriële vaste activa		(33)	-
Acquisities, exclusief ontvangen liquide middelen	3	(10.964)	(205)
Ontvangsten inzake verkoop deelnemingen	3	1.920	-
Opbrengsten uit verkoop activa		45.986	38.713
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		(60.726)	(62.671)
Emissie aandelen		-	19.845
Betaalde dividenden		(4.620)	(3.004)
Inkoop aandelen		(10.483)	-
Verkoop aandelen		419	-
Aflossing achtergestelde leningen		(4.500)	(1.500)
Mutatie schulden aan kredietinstellingen		33.852	14.014
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		14.668	29.355
(Afname) /Toename liquide middelen		(902)	567
Stand liquide middelen aanvang jaar	21	1.918	1.351
Stand liquide middelen ultimo jaar	21	1.016	1.918
Mutatie liquide middelen		(902)	567

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

1 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Stern Groep N.V., statutair gevestigd te Amsterdam, is een van de grote financieel sterke bedrijven op het gebied van automobilititeit in Nederland. De kernactiviteiten omvatten:

SternDealers

- » de verkoop van nieuwe en gebruikte personenauto's en bedrijfswagens, alsmede het verzorgen van onderhoud en reparatie aan personenauto's en bedrijfswagens.

SternDiensten

- » het verzorgen van wagenparkbeheer, dealerlease en autoverhuur, verkoop van (financiële) mobiliteitsproducten, autoschadeherstel en de inbouw van bedrijfswagens.

Deze kernactiviteiten zijn voornamelijk geconcentreerd in de provincies Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Brabant. De aandelen Stern Groep zijn genoteerd aan Euronext Amsterdam.

De Directie heeft op 18 maart 2009 de jaarrekening opgemaakt. De jaarrekening zal ter vaststelling worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 26 mei 2009.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling van Stern Groep N.V. en is in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) die door de Europese Commissie zijn aanvaard, hierna te noemen International Financial Reporting Standards of IFRS. De jaarrekening is opgesteld in Euro's. Alle transacties in het boekjaar waren in Euro's.

De vennootschappelijke jaarrekening is opgesteld op basis van Titel 9 BW2, waarbij gebruik is gemaakt van de IFRS-grondslagen zoals toegepast in de geconsolideerde jaarrekening. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2:402 BW vermeldt de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening slechts afzonderlijk het resultaat uit deelnemingen na belastingen alsmede overige resultaten.

De waardering en de bepaling van het resultaat heeft plaatsgevonden op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun

oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Alle saldi, transacties, baten en lasten binnen de groep en winsten en verliezen voortvloeiend uit transacties binnen de groep die zijn opgenomen in de activa, zijn volledig geëlimineerd.

Consolidatiegrondslagen en groepsverhoudingen

In de geconsolideerde jaarrekening zijn begrepen de cijfers van de vennootschappelijke jaarrekening van Stern Groep N.V. en haar groepsmaatschappijen (alle 100%-dochtermaatschappijen). Als groepsmaatschappij worden de ondernemingen aangemerkt waarin beslissende zeggenschap aanwezig is. Zeggenschap is de macht om het financiële en operationele beleid van de groepsmaatschappijen te sturen teneinde voordelen te verkrijgen uit haar activiteiten. De in de consolidatie opgenomen vennootschappen zijn weergegeven in onderstaand schema, dat is opgesteld met inachtneming van de organisatorische groepering.

Stern Beheer B.V., Purmerend *

- » SternPlaza B.V., Purmerend *
- » SternEnergy B.V., Purmerend *
- » Ai-Pixel B.V., Amsterdam*
- » Guestcomm B.V., Utrecht
- » SternFit B.V., Amsterdam*

SternDealers N.V., Amsterdam *

- » Stern 1 B.V., Amsterdam *
- » Stern Auto B.V., Utrecht*
- » Eagle Auto B.V., Purmerend *
- » Stern 2 B.V., Amsterdam *
- » Merel Auto B.V., Amsterdam *
- » Falco Auto B.V., Alkmaar *
- » Tarna Auto B.V., Amersfoort
- » Stern 3 B.V., Amsterdam *
- » Fitis Auto B.V., Amersfoort *
- » Ardea Auto B.V., Gorinchem *
- » Van Kalmthout Auto B.V., Hoofddorp*
- » Stern 4 B.V., Amsterdam *
- » Arend Auto (Noord) B.V., Amsterdam *
- » Arend Auto (Zuid) B.V., Eindhoven *
- » Stern 5 B.V., Amsterdam *
- » Heron Auto B.V., Purmerend*
- » Durmi Auto B.V., Purmerend*
- » Vireo Auto B.V., Purmerend*
- » Stern 6 B.V., Amsterdam *
- » Svala Auto B.V., Haarlem*
- » Jager Auto B.V., Purmerend*

SternDiensten B.V., Amsterdam*

- » SternPartners B.V., Purmerend*
- » SternLease B.V., Purmerend*
- » SternFinance B.V., Amersfoort*

- › SternBudget B.V., Purmerend*
- › Stern Schadeservice B.V., Amsterdam*
- › Zwart Autoschade B.V., Wormerveer*
- › SternTec B.V., Wieringerwerf*

Dit schema geeft de situatie weer per 31 december 2008. De financiële gegevens van de in de consolidatie opgenomen groepsmaatschappijen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van onderlinge schuldverhoudingen en transacties. Voor de lijst met groepsmaatschappijen ultimo 2007 wordt verwezen naar de jaarrekening 2007.

Per 31 januari 2008 zijn de vennootschappen Romeijn & van Zanten B.V., Summit Motors Nederland B.V., en Kinesis Beheer B.V. juridisch gefuseerd tot Ardea Auto B.V.

Stern Groep N.V. heeft zich hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de verplichtingen voortvloeiende uit rechtshandelingen van de in bovenstaand schema met een * aangemerkte vennootschappen (alle 100%), conform artikel 403 van Titel 9, Boek 2 BW.

Nieuw verworven groepsmaatschappijen worden geconsolideerd vanaf het moment waarop beslissende zeggenschap kan worden uitgeoefend en het aandeel van Stern Groep N.V. minimaal 50% bedraagt respectievelijk vanaf de datum waarop terzake economisch risico wordt gelopen. De resultaten van afgestoten groepsmaatschappijen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop geen beslissende zeggenschap meer kan worden uitgeoefend.

Belangrijke oordelen en schattingen

De belangrijkste veronderstellingen omtrent de toekomst en andere belangrijke bronnen van schattingsonzekerheden per balansdatum, die een aanmerkelijk risico in zich dragen van een belangrijke aanpassing van de boekwaarde van activa en verplichtingen in het volgende boekjaar, worden als volgt uiteengezet.

Stern Groep N.V. bepaalt tenminste eenmaal per jaar of goodwill aan een bijzondere waardevermindering onderhevig is geweest. Dit vraagt om een schatting van de bedrijfswaarde van de kasstroomgenererende eenheden waaraan de goodwill wordt toegerekend. Voor de schatting van de bedrijfswaarde dient Stern Groep N.V. zowel een schatting te maken van de verwachte toekomstige kasstromen van de kasstroomgenererende eenheid als een geschikte disconteringsvoet te bepalen, ter berekening van de contante waarde van die kasstromen. De boekwaarde van de goodwill is per 31 december 2008 € 29,1 miljoen (ultimo 2007 € 27,8 miljoen). Zie voor meer informatie toelichting 13 bij de geconsolideerde jaarrekening 2008.

Voor zover het waarschijnlijk is dat er sprake zal zijn van belastbare winst waartegen de verliezen kunnen worden afgezet, worden voor niet verrekende fiscale verliezen uitgestelde belastingvorderingen opgenomen. Om het bedrag

aan uitgestelde belastingvorderingen te bepalen dat kan worden verantwoord, is een aanzienlijke mate van beoordeling door het management nodig op basis van het waarschijnlijke tijdstip en niveau van toekomstige belastbare winsten. De boekwaarde van verantwoorde belastingverliezen per 31 december 2008 was € 12,1 miljoen corresponderend met een verlies van € 47,6 miljoen (2007: € 9,5 miljoen corresponderend met een verlies van € 37,3 miljoen). Zie voor meer informatie toelichting 17 bij de geconsolideerde jaarrekening 2008.

Jaarlijks worden de gehanteerde restwaardes van de auto's die middels operationele leasecontracten ter beschikking zijn gegeven aan de cliënten beoordeeld. Deze restwaardes worden periodiek getoetst door een daartoe aangestelde restwaardecommissie. In deze commissie zitten medewerkers die specifieke deskundigheid, uitgebreide marktkennis en jarenlange ervaring hebben met het taxeren van restwaardes. Behalve van eigen kennis en ervaring maken deze medewerkers voor het schatten van de restwaardes tevens gebruik van extern aanwezige informatie hieromtrent.

Samenvatting van belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving

Goodwill Goodwill die is ontstaan bij een bedrijfscombinatie wordt bij eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs (d.w.z. het verschil tussen de kostprijs van de bedrijfscombinatie en het belang van Stern Groep N.V. in de netto reële waarde van de identificeerbare activa, voorwaardelijke activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen). Vervolgens wordt de goodwill gewaardeerd tegen kostprijs, na aftrek van eventuele cumulatieve verliezen wegens bijzondere waardevermindering. Goodwill wordt jaarlijks of vaker getoetst op bijzondere waardevermindering indien gebeurtenissen of veranderingen in de omstandigheden erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Voor deze toetsing op bijzondere waardevermindering wordt de goodwill die is voortgekomen uit een bedrijfscombinatie vanaf de overnamedatum toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheden van Stern Groep N.V. of aan groepen hiervan, die naar verwachting zullen profiteren van de synergie met de bedrijfscombinatie, ongeacht of overige activa of passiva van Stern Groep N.V. worden toegerekend aan deze eenheden of groepen van eenheden. Iedere eenheid of groep van eenheden waaraan de goodwill wordt toegerekend (i) vertegenwoordigt het laagste niveau binnen Stern Groep N.V. waar de goodwill wordt bewaakt voor interne managementdoeleinden; (ii) niet groter is dan een primair segment van Stern Groep N.V., vastgesteld conform IAS 14 Gesegmenteerde informatie.

Een bijzondere waardevermindering wordt vastgesteld door middel van een beoordeling van de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid (groep van kasstroomgenererende eenheden) waarop de goodwill betrekking heeft. Indien de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid (groep

van kasstroomgenererende eenheden) lager ligt dan de boekwaarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies opgenomen. Indien de goodwill onderdeel uitmaakt van een kasstroomgenererende eenheid (groep van kasstroomgenererende eenheden) en een deel van de bedrijfsactiviteiten binnen die eenheid wordt afgestoten, wordt de goodwill die betrekking heeft op de afgestoten activiteit opgenomen in de boekwaarde van die activiteit bij de vaststelling van de uit de afstoting voortvloeiende winsten of verliezen. Goodwill die in een dergelijke omstandigheid wordt afgestoten, wordt gewaardeerd tegen de relatieve waarde van de afgestoten activiteit en het deel van de kasstroomgenererende eenheid dat wordt aangehouden.

Vergunningen Vergunningen voor de exploitatie van benzineverkooppunten, met het bijbehorende recht op exploitatieresultaten, die afzonderlijk zijn verworven, worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs. De kostprijs van de vergunningen die zijn verworven bij een bedrijfscombinatie wordt gevormd door de benaderde reële waarde van deze vergunningen per de overnamedatum. Na de waardering bij de eerste opname worden vergunningen gewaardeerd tegen kostprijs na aftrek van cumulatieve afschrijvingen en eventuele cumulatieve verliezen vanwege bijzondere waardevermindering. Voor de vergunningen wordt bepaald of deze een beperkte of onbepaalde gebruiksduur hebben. Vergunningen met beperkte gebruiksduur worden afgeschreven over de gebruiksduur, rekening houdend met een restwaarde, en jaarlijks getoetst op bijzondere waardevermindering. De afschrijvingsperiode en -methode voor een vergunning met een beperkte gebruiksduur worden ten minste aan het einde van ieder boekjaar beoordeeld. Wijzigingen in de verwachte gebruiksduur of in het verwachte patroon van toekomstige economische voordelen van het actief worden verantwoord door middel van een wijziging van de afschrijvingsperiode of -methode en behandeld als schattingswijziging. De afschrijvingslast op immateriële vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening in de kostencategorie die past bij de het immaterieel vast actief. Vergunningen met een onbepaalde gebruiksduur worden niet afgeschreven, deze vergunningen worden jaarlijks getoetst op bijzondere waardeverminderingen.

Materiële vaste activa Materiële vaste activa worden tegen kostprijs opgenomen, exclusief de kosten van dagelijks onderhoud, onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen en de cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bevat tevens de kosten van het vervangen van onderdelen van deze materiële vaste activa indien die kosten voldoen aan de voorwaarden voor opname in de balans. Afschrijving wordt lineair berekend op basis van de gebruiksduur van de betreffende activa.

De boekwaarde van de materiële vaste activa wordt getoetst op bijzondere waardevermindering indien gebeurtenissen of veranderingen in de omstandigheden erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk niet realiseerbaar is. Een materieel vast actief wordt niet meer op de balans opgenomen in geval van afstoting of indien er geen toekomstige economische voordelen van het gebruik van de afstoting worden verwacht. Een eventuele opbrengst of verlies voortvloeiend uit de

verwijdering van het actief op de balans (hetgeen wordt berekend als het verschil tussen de netto-opbrengst bij afstoting en de boekwaarde van het actief) wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening gedurende het jaar waarin het actief wordt verwijderd van de balans. De restwaarde van het actief en de gebruiksduur worden jaarlijks beoordeeld en indien noodzakelijk, aangepast per einde boekjaar.

Activa in uitvoering Activa in uitvoering voor eigen gebruik wordt gewaardeerd tegen de met balansdatum gemaakte directe kosten vermeerderd met bouwrente en verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen. De bouwrente wordt toegerekend aan de boekwaarde van de activa in uitvoering totdat het betreffende actief geschikt is voor gebruik. Het rentepercentage wordt bepaald door uit te gaan van de rente die de vennootschap betaalt op de kortlopende financieringen (Euribor met een opslag).

Operationele leaseauto's Deze post omvat de in het kader van operationele leasecontracten geleasede auto's. Er is sprake van operationele leaseauto's wanneer Stern Groep N.V. nagenoeg alle aan de eigendom verbonden risico's en voordelen behoudt. De desbetreffende activa worden in de balans overeenkomstig de aard van het actief opgenomen als operationele leaseauto's, zijnde materiële vaste activa. De operationele leaseauto's worden verantwoord tegen kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en eventuele cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. De activa worden over de gebruiksduur van gemiddeld drie à vier jaar lineair afgeschreven naar de verwachte restwaarde. De afschrijvingskosten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt onder kosten van de handelsgoederen, grond- en hulpstoffen. De restwaarde van de activa wordt jaarlijks beoordeeld.

De kostprijs van de operationele leaseauto's bestaat uit de inkoopprijs en de eventuele direct toerekenbare kosten, verband houdend met het in de voor het beoogde gebruik gewenste staat brengen van het desbetreffende actief. Eventuele handelskortingen worden bij het berekenen van de inkoopprijs in mindering gebracht.

Verliezen uit hoofde van bijzondere waardeverminderingen zijn doorgaans het gevolg van een negatieve ontwikkeling in de restwaarde van de leaseauto's. Per balansdatum wordt beoordeeld of er sprake is van signalen die op bijzondere waardevermindering duiden. Is dat inderdaad het geval, dan wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het desbetreffende actief. Bijzondere waardeverminderingverliezen worden genomen indien de boekwaarde van het operationele leaseactief de realiseerbare waarde te boven gaat. De realiseerbare waarde wordt gedefinieerd als de hoogste van enerzijds de reële waarde minus de verkoopkosten en anderzijds de bedrijfswaarde van het actief. De bedrijfswaarde bestaat uit de verwachte verkoopresultaten bij vervreemding van het object en overige geschatte toekomstige kasstromen die aan het object kunnen worden toegewezen. Bijzondere waardeverminderingverliezen worden direct in de winst-

en-verliesrekening verantwoord en onder kosten van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen verwerkt.

Operationele leasecontracten Leasebetalingen inzake een operationele lease worden door Stern Groep N.V. lineair als last genomen gedurende de leaseperiode.

Verhuurauto's De kostprijs van de voor verhuur aangehouden auto's bestaat uit de inkoopprijs daarvan, vermeerderd met de eventueel direct toerekenbare kosten voor het op het gewenste operationele niveau brengen van genoemde activa. Bij de berekening van de inkoopprijs worden handelskortingen in mindering gebracht. Ook wordt rekening gehouden met volumekortingen, die over de gebruiksduur van de activa worden afgeschreven. De verhuurauto's worden opgenomen tegen kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en eventuele cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. De verhuurauto's worden lineair afgeschreven over de gebruiksduur tot de verwachte restwaarde. De afschrijvingskosten worden verwerkt onder kosten van de handelsgoederen, grond- en hulpstoffen. Bijzondere waardeverminderingverliezen zijn doorgaans het gevolg van een negatieve ontwikkeling van de restwaarde van de verhuurauto's. Per balansdatum wordt beoordeeld of er sprake is van signalen die op bijzondere waardevermindering duiden. Is dat inderdaad het geval, dan wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingverliezen worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord en onder kosten van de handelsgoederen, grond- en hulpstoffen opgenomen op het moment dat en voor zover de boekwaarde van de verhuurauto's de realiseerbare waarde daarvan overtreft.

Vastgoedbeleggingen Vastgoedbeleggingen worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs, inclusief transactiekosten. Na eerste opname worden vastgoedbeleggingen gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De boekwaarde bevat de kosten van de vervanging van een deel van het bestaande object zodra deze kosten worden gemaakt en aan de voorwaarden voor opname wordt voldaan, en is exclusief de kosten van het dagelijks onderhoud van een object. De afschrijvingslasten worden in het resultaat verantwoord in de post afschrijvingen materiële vaste activa.

Vastgoedbeleggingen worden niet langer op de balans opgenomen indien zij zijn afgestoten of indien zij permanent buiten gebruik zijn gesteld en er naar verwachting geen toekomstige economische voordelen worden gerealiseerd bij de afstoting. Winsten of verliezen die voortkomen uit buitengebruikstelling of afstoting van een vastgoedbelegging worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin dit plaatsvindt.

Herrubricering naar vastgoedbeleggingen worden slechts uitgevoerd indien er een wijziging is opgetreden in het gebruik, hetgeen blijkt uit beëindiging van het eigen gebruik, de aanvang van een operationele lease met een andere partij of de beëindiging van bouw- of ontwikkelactiviteiten. Herrubricering uit vastgoedbeleggingen worden slechts gemaakt indien er een wijziging is opgetreden in het gebruik, hetgeen blijkt uit de

aanvang van eigen gebruik, of de aanvang van ontwikkeling ten behoeve van een latere verkoop.

Investerings in geassocieerde deelnemingen De investering in geassocieerde deelnemingen wordt opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. Een geassocieerde deelneming is een entiteit waarin Stern Groep N.V. invloed van betekenis heeft, maar geen dochteronderneming of joint venture betreft. Ingevolge de vermogensmutatiemethode wordt de investering in de geassocieerde deelneming in de balans tegen kostprijs opgenomen, vermeerderd met na de verwerving opgetreden wijzigingen in het aandeel van Stern Groep N.V. in het netto vermogen van deze geassocieerde deelneming. De goodwill die met een geassocieerde deelneming samenhangt wordt opgenomen in de boekwaarde van de investering en hierop wordt niet afgeschreven. Na toepassing van de vermogensmutatiemethode bepaalt Stern Groep N.V. of het noodzakelijk is een verlies uit hoofde van bijzondere waardevermindering op te nemen voor de netto investering van Stern Groep N.V. in de geassocieerde deelneming. De winst-en-verliesrekening omvat het aandeel in het bedrijfsresultaat van de geassocieerde deelneming. Indien een wijziging direct is verwerkt in het eigen vermogen van de geassocieerde deelneming, neemt Stern Groep N.V. haar aandeel in de wijziging op en verwerkt dit, indien nodig, in het overzicht van mutaties in het eigen vermogen. De verslagdata van de geassocieerde deelneming en Stern Groep N.V. zijn gelijk en de grondslagen voor financiële verslaggeving van de geassocieerde deelneming zijn in overeenstemming met die van Stern Groep N.V. voor soortgelijke transacties en gebeurtenissen in vergelijkbare omstandigheden. Het aandeel van Stern Groep N.V. in de resultaten op de transacties tussen Stern Groep N.V. en de geassocieerde deelnemingen worden geëlimineerd.

De investeringen in deelnemingen waarin het belang van Stern Groep N.V. minder is dan 20% worden op dezelfde wijze behandeld als de geassocieerde deelnemingen (namelijk tegen vermogensmutatiemethode). Het management is van mening dat deze waardering de reële waarde van deze investeringen benadert.

Bijzondere waardeverminderingen van activa Stern Groep N.V. beoordeelt per verslagdatum of er aanwijzingen zijn dat een actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien een dergelijke aanwijzing aanwezig is, of indien de jaarlijkse toetsing op bijzondere waardevermindering van een actief vereist is, maakt Stern Groep N.V. een schatting van de realiseerbare waarde van het actief. De realiseerbare waarde van een actief is de hoogste van de reële waarde van een actief of de kasstroomgenererende eenheid na aftrek van de verkoopkosten of de gebruikswaarde. Indien de boekwaarde van een actief de realiseerbare waarde overschrijdt, wordt het actief geacht een bijzondere waardevermindering te hebben ondergaan en wordt deze afgewaardeerd tot de realiseerbare waarde. Bij de bepaling van de gebruikswaarde worden de geschatte toekomstige kasstromen contant gemaakt, waarbij een verdisconteringsvoet vóór belastingen wordt toegepast die rekening houdt met de huidige marktbeoordelingen van de tijdwaarde van geld en de specifieke risico's van het actief. Bijzondere waardeverminderingverliezen van voortgezette

bedrijfsactiviteiten worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening in de kostencategorie die overeenkomt met het betreffende actief. Iedere verslagdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een voorheen opgenomen bijzonder waardevermindingsverlies niet langer bestaat of is verminderd. Indien een dergelijke aanwijzing bestaat, wordt de realiseerbare waarde geschat. Een voorheen opgenomen verlies vanwege bijzondere waardevermindering wordt slechts teruggenomen indien er een wijziging is opgetreden in de schatting die wordt gebruikt ter bepaling van de realiseerbare waarde van het actief sinds de opname van het laatste bijzondere waardevermindingsverlies. Indien dit het geval is, wordt de boekwaarde van het actief verhoogd naar de realiseerbare waarde. Dit verhoogde bedrag kan niet hoger zijn dan de boekwaarde die zou zijn bepaald (na aftrek van afschrijvingen) indien er geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief in eerdere jaren zou zijn opgenomen. Een dergelijke terugnemning wordt verantwoord in het resultaat. Na een dergelijke terugnemning wordt de afschrijvingslast aangepast om de herziene boekwaarde van het actief (na aftrek van een eventuele restwaarde) over de resterende gebruiksduur systematisch toe te rekenen aan toekomstige perioden.

Financiële instrumenten

Financieel actief Financiële instrumenten worden ingevolge IAS 39 aangemerkt als een financieel actief tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, als leningen en vorderingen, als tot einde looptijd aangehouden beleggingen, of als voor verkoop beschikbare financiële activa. Bij de eerste opname van financiële activa worden deze opgenomen tegen reële waarde. In geval van een financieel actief dat niet tegen reële waarde is opgenomen, met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, wordt de reële waarde vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. Overige financiële instrumenten worden tegen kostprijs opgenomen.

Voor de beschrijving van de vervolgwaardering van financiële activa wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen van de individuele activa.

Stern Groep N.V. beoordeelt op het moment waarop zij partij wordt in het contract, of sprake is van een in het contract besloten derivaat. Het in het contract besloten derivaat wordt afgezonderd van het contract, dat niet op reële waarde (met waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening) wordt gewaardeerd indien op basis van de analyse van economische factoren en risico's de in het contract besloten derivaten niet nadrukkelijk in verband staan met het contract.

Stern Groep N.V. bepaalt de rubricering van haar financiële activa na de eerste verantwoording en, indien toegestaan en van toepassing, wordt dit herbeoordeeld per einde van ieder boekjaar. Alle reguliere aankopen en verkopen van financiële activa worden opgenomen per de transactiedatum, d.w.z. de datum waarop Stern Groep N.V. de verplichting aangaat het activum te kopen. Reguliere aankopen en verkopen zijn aankopen en verkopen van financiële activa waarvoor activa

moeten worden geleverd binnen een periode die over het algemeen wordt bepaald door regels of gebruiken in de markt.

Financieel passief Stern Groep N.V. maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (renteswaps) ter afdekking van risico's voor wat betreft de rente. Dergelijke afgeleide financiële instrumenten worden bij de eerste opname verantwoord tegen de reële waarde per de datum waarop het contract is aangegaan en vervolgens wordt de reële waarde opnieuw bepaald. Eventuele winsten of verliezen voortkomend uit wijzigingen in de reële waarde van de derivaten die geen deel uitmaken van een afdekkingsrelatie, worden direct in het resultaat verantwoord.

Voor de beschrijving van de vervolgwaardering van financiële activa en passiva wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen van de individuele activa en passiva.

Derivaten en hedge accounting Voor de afdekking van het risico van mogelijke variabiliteit van kasstromen in verband met verwachte transacties wordt gebruik gemaakt van hedge-accounting. Bij het afsluiten van een afdekkingstransactie wordt de afdekkingsrelatie door Stern Groep N.V. formeel aangewezen en gedocumenteerd, evenals de doelstelling en het beleid van Stern Groep N.V. ten aanzien van beheer van financiële risico's bij het aangaan van de afdekkingsrelatie. Kasstroomafdekkingen die aan de strikte voorwaarden voor hedge-accounting voldoen, worden als volgt verantwoord. Het deel van de winst of het verlies op het afdekkings-instrument waarvan is vastgesteld dat het een effectieve afdekking is, wordt rekening houdend met het belastingeffect direct in het eigen vermogen opgenomen en het niet-effectieve deel wordt in de winst-en-verliesrekening verantwoord. De bedragen die in het eigen vermogen zijn opgenomen, worden overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening in dezelfde periode waarin de afgedekte baten of lasten zijn opgenomen of de verwachte verkoop of aankoop wordt verricht. De verantwoording vindt plaats onder opbrengsten. Indien de verwachte transactie zich naar verwachting niet meer zal voordoen, worden de bedragen die eerst in het eigen vermogen zijn opgenomen, overgeboekt naar het resultaat. Indien het afdekkingsinstrument afloopt, wordt verkocht, beëindigd, uitgeoefend (zonder vervanging of rollover) of indien de aanmerking als afdekking wordt teruggenomen, blijven de bedragen die eerst in het vermogen zijn opgenomen, in het eigen vermogen totdat de verwachte transactie zich voordoet. Indien de betreffende transactie zich naar verwachting niet zal voordoen, wordt het bedrag ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Voorraden De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde. De marktwaarde van de voorraad gebruikte personenauto's en bedrijfswagens is de direct realiseerbare opbrengstwaarde bij verkoop. De verkrijgingsprijs van de voorraad gebruikte en nieuwe personenauto's die zijn onderworpen aan Belasting Personenauto's en Motorrijwielen ("BPM"), is exclusief BPM voor niet op kenteken gestelde personenauto's en inclusief BPM voor personenauto's die wel op kenteken zijn gesteld.

Handelsvorderingen De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen De liquide middelen betreffen de vrij opeisbare tegoeden bij de banken alsmede de aanwezige kasgelden. Deze post wordt opgenomen tegen nominale waarde.

Op aandelen gebaseerde betalingstransacties Leden van de Groepsraad van Stern Groep N.V. ontvangen beloningen in de vorm van op aandelen gebaseerde transacties, indien de betreffende werknemer aan bepaalde voorwaarden voldoet (zie toelichting 7), als tegenprestatie voor vermogensinstrumenten (in eigen-vermogensinstrumenten afgewikkelde transacties).

De kosten van de op aandelen gebaseerde transacties worden opgenomen in de periode waarin aan de voorwaarden met betrekking tot de prestaties en/of dienstverlening is voldaan. Deze periode eindigt op de datum waarop de betrokken werknemers volledig recht krijgen op de toezegging (de datum waarop deze onvoorwaardelijk zijn geworden). De cumulatieve kosten opgenomen voor op aandelen gebaseerde transacties op verslagdatum, weerspiegelt de mate waarin de wachtperiode is verstreken alsook de beste schatting van Stern Groep van de mate waarin de toezegging uiteindelijk onvoorwaardelijk zal worden toegekend. Het bedrag dat ten laste van de winst-en-verliesrekening wordt gebracht voor een bepaalde periode weerspiegelt de mutaties in de cumulatieve last die wordt opgenomen aan het begin en einde van die periode.

Indien de voorwaarden van de op aandelen gebaseerde toezegging worden gewijzigd, wordt tenminste een last opgenomen alsof deze wijziging niet is opgetreden. Bovendien wordt een last opgenomen voor een eventuele wijziging die een stijging in de totale reële waarde van de op aandelen gebaseerde betalingsovereenkomst veroorzaakt, of die anderszins voordelig is voor de werknemer, gewaardeerd per de datum van de wijziging.

Indien een op basis van aandelen gebaseerde toezegging wordt geannuleerd, wordt deze behandeld alsof deze per de annuleringsdatum onvoorwaardelijk is toegezegd, en een eventuele nog niet opgenomen last voor deze toezegging wordt direct opgenomen. Echter, indien de geannuleerde toezegging wordt vervangen door een nieuwe, en deze wordt aangemerkt als een vervangende toezegging op de toekenningsdatum, worden de geannuleerde en de nieuwe toezeggingen behandeld alsof zij een wijziging betreffen van de originele toezegging, zoals uiteengezet in de vorige alinea.

De reële waarde van de toegekende rechten wordt per boekingsdatum bepaald op basis van de beurskoers van het aandeel Stern Groep N.V., met inachtneming van de bepalingen en voorwaarden van het Stern Aandelenplan 2007.

De kosten van in geldmiddelen afgewikkelde transacties worden bij de eerste opname gewaardeerd op de reële waarde op basis van het binominale model. De reële waarde

wordt ten laste van het resultaat gebracht in de periode tot aan het onvoorwaardelijk worden, en tevens wordt een overeenkomstige verplichting opgenomen. Deze verplichting wordt per balansdatum opnieuw gewaardeerd tot en met de afwikkelingsdatum. Eventuele wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in de resultatenrekening.

Voorzieningen Een voorziening wordt opgenomen indien (i) Stern Groep N.V. een huidige (contractuele of feitelijke) verplichting heeft als gevolg van een gebeurtenis in het verleden; (ii) het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen, vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen, en (iii) een betrouwbare schatting gemaakt kan worden van het bedrag van de verplichting. Indien Stern Groep N.V. verwacht dat een (deel van de) voorziening wordt vergoed, bijvoorbeeld ingevolge een verzekeringscontract, wordt de vergoeding alleen opgenomen als een afzonderlijk actief indien de vergoeding vrijwel zeker is. De last, die met een voorziening samenhangt, wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening na aftrek van een eventuele vergoeding. Indien het effect van de tijdwaarde van geld materieel is, worden de voorzieningen contant gemaakt tegen een verdisconteringvoet vóór belastingen die, indien noodzakelijk, met de specifieke risico's van de verplichting rekening houdt. Indien verdisconteerd wordt, wordt de toename in de voorziening wegens het verstrijken van de tijd verantwoord als financieringskosten.

Pensioenen en overige regelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding De pensioenen van vrijwel alle werknemers van Stern Groep N.V. zijn ondergebracht bij het Pensioenfonds Metaal en Techniek (PMT). Deze pensioenregeling is te karakteriseren als een zogeheten toegezegde pensioenregeling, waarbij de pensioenuitkering gebaseerd is op de lengte van het dienstverband en het gemiddelde salaris van de werknemer gedurende het dienstverband. Onder IAS 19 dient een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen te worden opgenomen. Deze voorziening wordt getroffen gedurende de looptijd van het dienstverband van een medewerker. De voorziening wordt tegen contante waarde opgenomen, waarbij gebruik gemaakt wordt van de 'Projected Unit Credit' methode.

Vooruitontvangsten uit lease en garantie De vooruitontvangsten uit lease en garantie inzake reparatie, onderhoud en banden (ROB) hebben betrekking op ontvangen vergoedingen voor nog na balansdatum te verlenen diensten, voornamelijk onderhoud, reparatie en het vervangen van banden. Het deel van deze vooruitontvangsten dat betrekking heeft op het eerstvolgende boekjaar is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Rentedragende leningen Alle leningen worden bij de eerste opname opgenomen tegen de reële waarde van de ontvangen tegenprestatie minus de direct toerekenbare transactiekosten. Na deze eerste opname worden de rentedragende leningen vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, die in het algemeen overeenkomt met de nominale waarde. Winsten en verliezen worden opgenomen in het resultaat na belastingen zodra

de schulden niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het afschrijvingsproces.

Verschuldigde en verrekenbare belastingen Verschuldigde en verrekenbare belastingvorderingen en -verplichtingen voor het lopende jaar en voorgaande jaren worden gewaardeerd op het bedrag dat naar verwachting zal worden teruggevorderd van of betaald aan de belastingdienst. Het belastingbedrag wordt berekend op basis van de bij wet vastgestelde belastingtarieven en geldende belastingwetgeving.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Netto omzet Onder de netto omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen (exclusief BPM) en diensten onder aftrek van kortingen, vergoedingen voor servicekosten en exclusief de over de omzet in rekening gebrachte omzetbelasting. Opbrengsten uit verkoop van goederen worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt als alle belangrijke rechten op economische voordelen, alsmede alle belangrijke risico's met betrekking tot die goederen, zijn overgedragen aan de koper.

Kosten van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen Onder de kosten van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen zijn begrepen de direct met de levering van goederen en diensten samenhangende kosten (exclusief BPM), anders dan personeelskosten, alsmede de rentelasten en de afschrijvingslasten die samenhangen met de financiering van lease- en verhuurauto's. Deze rentelasten en afschrijvingslasten zijn onder de kosten van handelsgoederen opgenomen.

Resultaat deelnemingen Als resultaat van deelnemingen wordt verantwoord het aan Stern Groep N.V. toekomende aandeel in het resultaat van niet geconsolideerde deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij Stern Groep N.V. geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. Onder resultaat deelnemingen is mede begrepen het verschil tussen de gerealiseerde verkoopopbrengst van een deelneming enerzijds en de boekwaarde ervan op het moment van verkoop anderzijds.

Verwerking overheidssubsidies Overheidssubsidies worden in het resultaat verantwoord indien (i) een subsidiebeschikking is ontvangen, (ii) de aan de subsidie ten grondslag liggende kosten zijn gemaakt en (iii) voldoende zekerheid bestaat dat voldaan is aan alle subsidievoorwaarden. Opleidingssubsidies worden verantwoord onder personeelskosten.

Winstbelastingen Winstbelastingen bestaan uit actuele en latente belastingen. De actuele belastingen hebben betrekking op de verwachte verschuldigde belastingen over de belastbare winst van het boekjaar op basis van geldende belastingtarieven.

Overige baten De overige baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen zodra de betreffende diensten

zijn verleend. Baten inzake verkoop van (belangen) in dochterondernemingen worden verantwoord zodra het eigendom is overgedragen.

Uitgestelde belastingen Voor uitgestelde belastingverplichtingen wordt een voorziening gevormd op basis van de tijdelijke verschillen per balansdatum tussen de fiscale boekwaarde van activa en passiva en hun in deze jaarrekening opgenomen boekwaarde. Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen, onbenutte fiscale faciliteiten en niet verrekenbare fiscale verliezen, voorzover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee het verrekenbare tijdelijke verschil kan worden verrekend en de verrekenbare tijdelijke verschillen, onbenutte fiscale faciliteiten en onbenutte fiscale verliezen kunnen worden aangewend. Gerealiseerde compensabele verliezen die bij de eerste verwerking van de betreffende bedrijfscombinatie niet waren gewaardeerd worden overeenkomstig IAS 12-68 verwerkt.

De boekwaarde van de uitgestelde belastingvorderingen wordt per balansdatum beoordeeld en verlaagd voor zover het niet waarschijnlijk is dat voldoende fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee het tijdelijke verschil geheel of gedeeltelijk kan worden verrekend. Niet opgenomen uitgestelde belastingvorderingen worden per balansdatum beoordeeld en opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat in de toekomst fiscale winst aanwezig zal zijn waarmee deze uitgestelde vordering kan worden verrekend. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de bij wet vastgestelde belastingtarieven en geldende belastingwetgeving. De belasting over posten die direct in het eigen vermogen zijn verwerkt, wordt direct in het eigen vermogen verwerkt in plaats van in de winst-en-verliesrekening. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd indien er een in rechte afdwingbaar recht bestaat om belastingvorderingen te salderen met belastingverplichtingen en de uitgestelde belastingen verband houden met dezelfde belastbare entiteit en dezelfde belastingautoriteit.

Grondslagen voor de opstelling van het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente en vennootschapsbelastingen, alsmede ontvangen dividenden van niet geconsolideerde deelnemingen, worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De betaalde verkrijgingprijs van verworven deelnemingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. De aflossing van de langlopende leningen betreft de netto positie, als gevolg

van het oversluiten van de revolverfaciliteiten. Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, worden niet in het kasstroomoverzicht verantwoord.

Stelselwijzigingen

In de jaarrekening 2008 is een stelselwijziging doorgevoerd. Door wijziging in 2008 van het BPM regime in Nederland waarbij de BPM in de jaren tot 2013 geleidelijk wordt afgebouwd naar nihil, heeft de directie besloten om vanaf 2008 in de jaarrekening van Stern Groep de Netto omzet, component "verkoop van goederen" te presenteren exclusief BPM.

Deze wijziging heeft voor de jaren 2008 en 2007 het volgende effect op de post Netto omzet

	2008	2007
Netto omzet inclusief BPM	1.058.706	1.003.514
BPM	<u>146.032</u>	<u>144.755</u>
Netto omzet exclusief BPM	<u>912.674</u>	<u>858.759</u>

Deze wijziging heeft voor de jaren 2008 en 2007 het volgende effect op de post Kosten van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen:

	2008	2007
Kosten van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	(880.362)	(828.622)
BPM	<u>(146.032)</u>	<u>(144.755)</u>
Kosten van handelsgoederen exclusief BPM	<u>(734.330)</u>	<u>(683.867)</u>

Deze stelselwijziging heeft geen effect op het eigen vermogen en resultaat van Stern Groep voor de jaren 2007 en 2008.

Recente publicaties

Regelmatig worden door de IASB nieuwe accounting standaarden, aanpassingen in bestaande standaarden en interpretaties gepubliceerd. Deze nieuwe accounting standaarden, aanpassingen in bestaande standaarden en interpretaties dienen vervolgens door de Europese Unie te worden aanvaard. In 2008 werden de onderstaande nieuwe standaarden, aanpassingen in bestaande standaarden en interpretaties dan wel door de IASB gepubliceerd, dan wel op Stern Groep van toepassing:

- ✎ IFRIC 11: IFRS 2 Group and Treasury Share Transactions;
- ✎ IFRIC 12: Service Concession Arrangements;
- ✎ IFRIC 14: IAS 19 – The Limit on a Defined Benefit Asset, Minimum Funding Requirements and their Interaction.

Toekomstige grondslagwijzigingen

Stern Groep N.V. heeft niet gekozen voor een vroege invoering van de volgende nieuwe standaarden, aanpassingen van standaarden en nieuwe IFRIC-interpretaties waarvan de toepassing verplicht is voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2009.

- » IAS 1; Presentation of Financial Statement (Revised);
- » IFRS 2; Share-based Payments (Revised);
- » IFRS 3; Business Combinations (Revised);
- » IFRS 8; Operating Segments;
- » IAS 23; Borrowing Costs (Revised);
- » IAS 27; Consolidated and Separate Financial Statements (Revised)
- » IAS 32; Puttable Financial Instruments and Obligations arising on Liquidation (Revised);
- » IFRIC 13; Customer Loyalty Programmes.

Stern Groep N.V. verwacht dat de toepassing van deze nieuwe standaarden, aanpassingen van standaarden en nieuwe IFRIC-interpretaties in toekomstige boekjaren geen materiële resultaat gevolgen zullen hebben voor de jaarrekening van Stern Groep N.V.

2 Gesegmenteerde informatie

De primaire segmentatie basis is bepaald op bedrijfssegmenten aangezien het risico- en rendementsprofiel van Stern Groep N.V. voornamelijk wordt beïnvloed door verschillen in de producten en diensten die worden geleverd. De bedrijfseenheden zijn afzonderlijk georganiseerd en worden geleid op basis van de aard van de producten en de diensten, waarbij ieder segment een strategische business unit vertegenwoordigt die verschillende producten levert en verschillende markten bedient.

Door Stern Groep N.V. wordt ten behoeve van de interne managementrapportages uitsluitend gebruik gemaakt van de primaire segmentatie basis, de in IAS 14-68 voorgeschreven secundaire (geografische) segmentatie is niet relevant omdat alle activiteiten plaatsvinden in Nederland.

Interne verrekenprijzen tussen de bedrijfssegmenten worden op zakelijke basis bepaald op een wijze die vergelijkbaar is met transacties met derden. De opbrengsten per segment omvatten tevens de onderlinge transacties tussen de bedrijfssegmenten, die bij de consolidatie worden geëlimineerd. De segmenten SternDealers en SternDiensten zijn reeds eerder in deze jaarrekening nader toegelicht. Het segment overige betreft de Holdings alsmede de Brandstofactiviteiten.

Boekjaar 2008	SternDealers	SternDiensten	Overige	Eliminaties	Totaal
Balans					
Totaal activa volgens balans	262.379	172.178	106.702	-	541.259
Totaal geassocieerde deelnemingen	-	686	149	-	835
Totale verplichtingen volgens balans	203.087	151.411	55.408	-	409.906
Investerings in materiële vaste activa	8.403	85.066	4.166	-	97.635
Investerings in immateriële vaste activa	33	1.683	975	-	2.691
Afschrijvingen op materiele vaste activa	(4.997)	(36.434)	(2.997)	-	(44.428)
Herallocatie goodwill	-	(1.358)	-	-	(1.358)
Winst-en-verliesrekening					
Netto omzet	810.636	100.438	1.600	-	912.674
Omzet aan segmenten	74.773	18.627	-	(93.400)	-
	885.409	119.065	1.600	(93.400)	912.674
Bedrijfsresultaat	3.816	6.001	657	-	10.474
Resultaat deelnemingen					161
Financiële baten en lasten					(7.871)
Resultaat voor belasting					2.764
Belastingen resultaat					1.658
Resultaat na belastingen					4.422

Boekjaar 2007	SternDealers	SternDiensten	Overige	Eliminaties	Totaal
Balans					
Totaal activa volgens balans	252.527	142.196	112.960	-	507.683
Totaal geassocieerde deelnemingen	-	904	149	-	1.053
Totale verplichtingen volgens balans	199.717	120.445	42.516	-	362.678
Investerings in materiële vaste activa	9.528	85.248	6.403	-	101.179
Investerings in immateriële vaste activa	8.337	-	-	-	8.337
Afschrijvingen op materiële vaste activa	(4.986)	(30.687)	(2.607)	-	(38.280)
Herallocatie goodwill	-	(844)	-	-	(844)
Winst-en-verliesrekening					
Netto omzet	768.362	88.771	1.626	-	858.759
Omzet aan segmenten	69.742	14.958	-	(84.700)	-
	838.104	103.729	1.626	(84.700)	858.759
Bedrijfsresultaat	<u>14.969</u>	<u>6.767</u>	<u>1.591</u>	<u>-</u>	<u>23.327</u>
Resultaat deelnemingen					142
Financiële baten en lasten					(7.933)
Resultaat voor belasting					15.536
Belastingen resultaat					(2.337)
Resultaat na belastingen					<u>13.199</u>

3 Bedrijfscombinaties

In het verslagjaar werden de activiteiten overgenomen van

	Datum	Aantal vestigingen	
		SternDealers	SternDiensten
Ai-Pixel B.V.	15 april 2008	1	-
Pouw Zaanstad B.V.	23 april 2008	1	-
De Vries en Van Slooten Amsterdam B.V.	23 april 2008	1	-
Auto Lease Alna B.V.	23 april 2008	-	1
Auto Lease Rora B.V.	23 april 2008	-	1
Renault Amsterdam (activa/passiva)	17 november 2008	1	-
		<u>4</u>	<u>2</u>

In het verslagjaar werden de activiteiten gedesinvesteerd aan

	Datum	Aantal vestigingen	
		SternDealers	SternDiensten
Ardea Auto Leiden (activa/passiva)	1 februari 2008	(1)	-
Ardea Auto Spijkenisse (activa/passiva)	1 juli 2008	(1)	-
		<u>(2)</u>	<u>-</u>

De met deze overnames en gedesinvesteerde gemoeide activa en passiva en de daarvoor betaalde bedragen zijn hieronder weergegeven.

	Boekwaarde bij acquisitie	Aanpassing	Reële waarde 2008	Des- investeringen 2008
Immateriële vaste activa	-	-	-	-
Materiële vaste activa	18.745	2.039	20.784	(237)
Financiële vaste activa	(316)	1.254	938	-
Vorraden	8.124	(160)	7.964	(1.626)
Vorderingen	10.128	(193)	9.935	(1)
Liquide middelen	216	-	216	-
Voorzieningen	(161)	(161)	(322)	-
Langlopende schulden	(11.148)	(200)	(11.348)	-
Kortlopende schulden	(11.824)	(1.932)	(13.756)	934
Netto geïdentificeerde activa en passiva	13.764	647	14.411	(930)
Goodwill			2.691	(1.240)
Badwill			(5.922)	-
Overnamesom, inclusief acquisitiekosten			11.180	(2.170)
Af:				
Liquide middelen verkregen			216	-
Verstekte Vendor Loan Stern Groep N.V.			-	250
Netto kasstroom			10.964	(1.920)

Inzake een aantal van in 2008 uitgevoerde acquisities is goodwill betaald omdat het management van mening is dat met de verkregen ondernemingen in de toekomst rendementen gerealiseerd zullen worden die deze goodwill bedrijfseconomisch rechtvaardigen.
In de overnamesom ad € 11,2 miljoen is € 325.000 aan acquisitiekosten begrepen.

Op grond van IFRS 3-70 dient inzicht te worden verstrekt in het resultaat van de overgenomen activiteiten voor het hele boekjaar 2008 (periode 1 januari t/m 31 december). Het resultaat voor belasting van de overgenomen activiteiten bedraagt vanaf het moment van overname in 2008 € 2,4 miljoen negatief. Het resultaat voor belastingen van de overgenomen activiteiten voor heel 2008 bedroeg € 6,5 miljoen negatief.

In 2007 werden de activiteiten overgenomen van

	Datum	Aantal vestigingen	
		SternDealers	SternDiensten
Kinesis Beheer B.V.	22 januari 2007	8	1
Van Doorn en Top Almere (activa/passiva)	16 juli 2007	1	-
Van Doorn en Top Hilversum (activa/passiva)	16 juli 2007	1	-
Elka Beheer B.V.	4 oktober 2007	9	-
Boot Rialto Hoofddorp (activa/passiva)	30 oktober 2007	1	-
		20	1

De met deze overnames gemoeide activa en passiva en de daarvoor betaalde bedragen zijn hieronder weergegeven.

	Boekwaarde bij acquisitie	Aanpassing	Reële waarde 2008
Materiële vaste activa	12.159	1.336	13.495
Financiële vaste activa	2.604	1.266	3.870
Vorraden	35.575	(2.024)	33.551
Vorderingen	9.845	108	9.953
Liquide middelen	540	-	540
Voorzieningen	(913)	(3.013)	(3.926)
Langlopende schulden	(6.167)	-	(6.167)
Kortlopende schulden	(57.736)	(1.172)	(58.908)
Netto geïdentificeerde activa en passiva	(4.093)	(3.499)	(7.592)
Goodwill			8.337
Badwill			-
Overnamesom, inclusief acquisitiekosten			745
Af:			
Liquide middelen verkregen			540
Plaatsing aandelen Stern Groep N.V.			-
Netto kasstroom			205

In de overnamesom ad € 745.000 is € 250.000 aan acquisitiekosten begrepen.

Op grond van IFRS 3-70 dient inzicht te worden verstrekt in het resultaat van de overgenomen activiteiten voor het hele boekjaar 2007 (periode 1 januari t/m 31 december). Omdat de overgenomen activiteiten voornamelijk betrekking hebben op delen van bestaande ondernemingen zijn deze gegevens niet beschikbaar. Het resultaat voor belasting van de overgenomen activiteiten bedraagt vanaf het moment van overname in 2007 € 1,5 miljoen negatief.

4 Netto omzet

	2008	2007
SternDealers	810.636	768.362
SternDiensten	100.438	88.771
Overige	1.600	1.626
Totaal	912.674	858.759

5 Kosten van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen

	2008	2007
SternDealers	(667.857)	(628.063)
SternDiensten	(66.196)	(55.516)
Overige	(277)	(288)
Totaal	734.330	(683.867)

De uitsplitsing naar kostensoorten is als volgt:

	2008	2007
Overige kosten handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	(719.436)	(670.919)
Kosten uitbesteed werk derden	(8.408)	(8.504)
Rentelasten financiering lease en verhuur	(7.565)	(5.944)
Boekwinst verkochte auto's lease en verhuur	1.079	1.500
	(734.330)	(683.867)

6 Overige baten

De overige baten hebben voornamelijk betrekking op provisies inzake autofinanciering en - verzekering alsmede de boekwinst op de verkoop van 2 vestigingen (zie toelichting 3).

7 Personeelskosten (inclusief aandelenplan)

	2008	2007
Salarissen	(83.923)	(76.146)
Sociale lasten	(9.786)	(8.158)
Pensioenlasten	(5.392)	(4.105)
Reorganisatiekosten	(1.550)	(400)
Vrijval pensioenvoorziening (zie toelichting 24)	-	1.232
Overige personeelskosten	(12.368)	(8.578)
Totaal	(113.019)	(96.155)

Stern Groep N.V. hecht veel waarde aan het op peil houden van het kennisniveau van haar werknemers. Ook in 2008 is daar fors in geïnvesteerd. Voor een deel van de hiervoor benodigde opleidingen is een subsidieaanvraag ingediend in het kader van het Europees Sociaal Fonds (ESF-3). Op grond van deze regeling wordt maximaal 50% van de opleidingskosten vergoed. Uit dien hoofde is in 2007 een bate van € 1,2 miljoen verantwoord. De met deze subsidie corresponderende kosten van € 2,4 miljoen zijn verantwoord onder de salarissen en de overige personeelskosten

In het resultaat 2008 werd een badwill verantwoord van € 5,9 miljoen, welke betrekking heeft op de acquisitie van Pouw Zaanstad B.V. en De Vries & Van Slooten B.V. en de activiteiten van Renault Amsterdam B.V. (zie toelichting 3). Mede in verband met deze acquisitie zijn in het resultaat 2008 onder de personeelskosten circa € 1,4 miljoen aan reorganisatielasten verantwoord.

Het aantal medewerkers omgerekend op fulltime basis was als volgt:

Werknemers	Gemiddeld		Ultimo	
	2008	2007	2008	2007
SternDealers	2.019	1.893	2.033	1.989
SternDiensten	406	387	415	381
Overige	34	29	35	30
	2.459	2.309	2.483	2.400

Op aandelen gebaseerde betalingen Met ingang van juni 2007 is het Stern Aandelenplan 2007 van kracht voor de leden van de Groepsraad van Stern Groep N.V. De belangrijkste voorwaarden zijn:

- ✎ De deelnemer kan in de jaren 2007, 2008 en 2009, voor eigen rekening, aandelen Stern Groep N.V. verkrijgen, waaraan in het kader van het Stern Aandelenplan 2007 bepaalde rechten zijn verbonden ('Planaandelen');
- ✎ De deelnemer dient, drie jaar nadat hij Planaandelen heeft verkregen, in dienst te zijn bij Stern Groep N.V. of een van haar dochtermaatschappijen. Indien aan deze voorwaarde wordt voldaan, ontvangt de deelnemer voor elk planaandeel een nieuw uit te geven aandeel Stern Groep N.V. om niet;
- ✎ Indien de winst per aandeel van Stern Groep N.V. over het boekjaar 2009 met meer dan 30% is gestegen ten opzichte van de winst per aandeel over het boekjaar 2006, ontvangt de deelnemer de waarde van al zijn Planaandelen bruto in contanten. Voor de in 2008 en 2009 verkregen Planaandelen geldt dat de winst per aandeel van Stern Groep N.V. tenminste € 3,63 resp. € 3,99 dient te bedragen;
- ✎ Is de 'buy and build' strategie van Stern Groep N.V., drie jaar na de verkrijging van de Planaandelen, naar het oordeel van de Raad van Commissarissen naar tevredenheid uitgevoerd, ontvangt de deelnemer de waarde van al zijn Planaandelen bruto in contanten.

In het kader van de aandelenregeling hebben de deelnemers in het boekjaar 2008 in totaal 14.450 aandelen Stern Groep N.V. aangeschaft (2007: 8.950 aandelen). De volgende tabel vermeldt de kosten die zijn opgenomen uit hoofde van deze regeling:

	2008	2007
Kosten uit hoofde van in eigen-vermogensinstrumenten af te wikkelen, op aandelen gebaseerde betalingstransacties	96	77
Kosten uit hoofde van in geldmiddelen afgewikkelde, op aandelen gebaseerde betalingstransacties	10	77
Totaal kosten uit hoofde van op aandelen gebaseerde betalingstransacties	106	154

De kosten zijn opgenomen onder de personeelskosten. Bij de bepaling van de kosten van uit hoofde van in eigen vermogensinstrumenten af te wikkelen transacties is rekening gehouden met een gecombineerde blijfkans/levensverwachting van 85%. Op basis van deze inschatting is derhalve uitgegaan

van uiteindelijk 7.608 toe te kennen aandelen in 2010 en 12.283 in 2011.

Het Stern Aandelenplan 2007 is door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 22 mei 2007 goedgekeurd voor een periode van 3 boekjaren.

8 Overige bedrijfskosten

	2008	2007
Algemene kosten	(22.151)	(18.960)
Automatiseringkosten	(3.710)	(3.380)
Huisvestingskosten	(20.769)	(19.683)
Verkoopkosten	(8.431)	(7.473)
Totaal	(55.061)	(49.496)

In de algemene kosten zijn de accountantskosten opgenomen. De vergoeding voor de accountants is als volgt onder te verdelen:

	2008	2007
Controle van de jaarrekening	421	364
Controlegerelateerde opdrachten	113	91
Overige niet controle gerelateerde vergoedingen	68	-
Totaal	602	455

9 Resultaat deelnemingen

	2008	2007
Aandeel resultaat	161	142
Totaal	161	142

10 Financiële baten en lasten

	2008	2007
Rentebaten		
Opbrengst renteswaps die onder IFRS niet kwalificeren voor hedge accounting	2.171	-
Totaal	2.171	-

	2008	2007
Rentelasten		
Rentedragende leningen	(9.760)	(7.774)
Waardeveranderingen renteswaps welke als ineffectief zijn gekenmerkt	(117)	(129)
Rentekosten achtergestelde obligatielening	(165)	(30)
Totaal	(10.042)	(7.933)

11 Belastingen resultaat

	2008	2007
Resultaat voor belastingen	2.764	15.536
Bij: Herallocatie goodwill	1.358	844
Af: Resultaat deelnemingen	(161)	(142)
Af: Badwill bij verkrijging	(1.322)	-
Belastbaar bedrag	2.639	16.238
Belasting (2008: 25,5 % en 2007: 25,5%)	(673)	(4.141)
Af: Belastingbate inzake waardering actieve latenties uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie	973	960
Af: Bate op grond van IAS 12-68 herallocatie	1.358	844
Belastingen volgens de geconsolideerde winst-en-verliesrekening	1.658	(2.337)
Effectieve belastingdruk (bate in %)	62,8	(14,4)

12 Winst per aandeel

De gewone winst per aandeel is berekend door de netto winst die is toe te rekenen aan de houders van gewone aandelen van de moedermaatschappij, te delen door het gewogen gemiddeld aantal gewone uitstaande aandelen gedurende het jaar.

De verwaterde winst per aandeel is berekend door de netto winst toe te rekenen aan de houders van gewone aandelen van de moedermaatschappij te delen door de som van het gewogen gemiddeld aantal gewone uitstaande aandelen gedurende het jaar en het gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen dat zou zijn uitgegeven bij de conversie in gewone aandelen van alle potentiële gewone aandelen die tot verwatering kunnen leiden.

In het volgende overzicht worden de gegevens inzake winst en aandelen vermeld die zijn gebruikt in de berekeningen van de gewone en verwaterde winst per aandeel:

	2008	2007
Resultaat na belastingen	4.422	13.199
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen	5.797.898	5.545.411
Bij: effect van verwatering als gevolg van het Stern Aandelenplan 2008/2007	23.400	8.950
Gewogen gemiddelde aantal uitstaande aandelen bij volledige verwatering	5.821.298	5.554.361
Winst per aandeel -normaal en verwaterd- op basis van resultaat na belastingen	€ 0,76	€ 2,38

13 Immateriële vaste activa

	Goodwill	Vergunningen	Cliënten- portefeuille	Totaal
Aanschaffingswaarde				
Saldo 31 december 2006	22.743	7.078	-	29.821
Verwerving dochterondernemingen	8.337	-	-	8.337
Saldo 31 december 2007	31.080	7.078	-	38.158
Verwerving/desinvesteringen dochterondernemingen	2.581	-	110	2.691
Saldo 31 december 2008	33.661	7.078	110	40.849
Cumulatieve afschrijvingen				
Saldo 31 december 2006	2.406	1.689	-	4.095
Herallocatie goodwill	844	-	-	844
Afschrijvingen	-	132	-	132
Saldo 31 december 2007	3.250	1.821	-	5.071
Uit acquisitie	-	-	-	-
Herallocatie goodwill	1.358	-	-	1.358
Afschrijvingen	-	131	-	131
Saldo 31 december 2008	4.608	1.952	-	6.560
Boekwaarde 31 december 2008	29.053	5.126	110	34.289
Boekwaarde 31 december 2007	27.830	5.257	-	33.087

Toetsing goodwill op bijzondere waardeverminderingen

Ten behoeve van de toetsing op bijzondere waardevermindering is goodwill, verworven door middel van bedrijfscombinaties, als volgt toegerekend aan twee individuele kasstroomgenererende eenheden, die tevens rapportagesegmenten vormen

- ✎ de kasstroomgenererende eenheid SternDealers;
- ✎ de kasstroomgenererende eenheid SternDiensten.

Kasstroomgenererende eenheid SternDealers

De realiseerbare waarde van de eenheid SternDealers is bepaald op basis van een bedrijfswaarde die is berekend op basis van kasstroomprojecties gebaseerd op de door de Directie goedgekeurde financiële prognose voor een periode van 5 jaar. De verdisconteringsvoet die is toegepast op de kasstroomprojecties is 8,60% (2007: 9,40%). De kasstromen na de periode van 10 jaar zijn geëxtrapoleerd.

Kasstroomgenererende eenheid SternDiensten

De realiseerbare waarde van de eenheid SternDiensten is bepaald op basis van een gebruikswaarde die is berekend

op basis van in de toekomst uitkeerbare dividenden uitgaande van een normsolvabiliteit en de door de Directie goedgekeurde financiële prognoses voor een periode van 5 jaar. De verdisconteringvoet die is toegepast op de uitkeerbare dividenden is 11,21% (2007: 13,80%). De uitkeerbare dividenden na de periode van 5 jaar zijn geëxtrapoleerd zonder rekening te houden met een groeipercentage. De in 2008 gepresenteerde herallocatie van € 1,4 miljoen (2007: € 0,8 miljoen) is een gevolg van een alsnog gewaardeerde belastinglatentie die bij de eerste verwerking van de betreffende bedrijfscombinatie niet was gewaardeerd, hetgeen resulteert in een herallocatie van goodwill naar een actieve belastinglatentie. Deze post is als last opgenomen in het bedrijfsresultaat. De bijbehorende bate is opgenomen in de belastingen over het resultaat.

De boekwaarde van de goodwill is als volgt toe te delen aan de kasstroomgenererende eenheden:

	<u>SternDealers</u>		<u>SternDiensten</u>		<u>Overige</u>		<u>Totaal</u>	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Boekwaarde goodwill	18.903	17.893	10.150	9.937	-	-	29.053	27.830
Clëntenportefeuille	-	-	110	-	-	-	110	-
Boekwaarde vergunningen	-	-	-	-	5.126	5.257	5.126	5.257

De toetsing op bijzondere waardeverminderingen (impairment test) geeft aan dat zelfs behoorlijke veranderingen in de daarbij gehanteerde uitgangspunten niet zullen leiden tot een bijzondere waardevermindering. Het verschil tussen de value in use en de carrying value van de kasstroomgenererende eenheid SternDealers bedraagt eind 2008 € 63,0 miljoen, voor SternDiensten is dit verschil € 4,7 miljoen.

Belangrijkste uitgangspunten bij de berekening van de bedrijfswaarde van de eenheid SternDealers en de eenheid SternDiensten per 31 december 2008 en 2007 In het onderstaande worden de belangrijkste uitgangspunten uiteengezet van de door de Directie bepaalde kasstroomprojecties ten behoeve van de beoordeling van de bijzondere waardevermindering van goodwill en vergunningen.

Begrote bruto marges De begrote bruto marges zijn gebaseerd op de gemiddelde bruto marges gerealiseerd in het jaar direct voorafgaand aan het begrotingsjaar, verhoogd met de verwachte efficiencyverbeteringen.

Inflatie overige bedrijfskosten De basis gebruikt ter bepaling van de inflatie van de overige bedrijfskosten zijn de voorspelde prijsindexcijfers gedurende het begrotingsjaar. De waarden in deze belangrijkste uitgangspunten zijn consistent met externe informatiebronnen.

Brandstofvergunningen De economische levensduur van de brandstofvergunningen is beoordeeld per 31 december 2008 en is vastgesteld dat deze gehandhaafd kan worden. De resterende afschrijvingstermijn van de brandstofvergunningen met beperkte levensduur is maximaal 10 jaar.

Clëntenportefeuille Bij een overname wordt de cliëntenportefeuille gewaardeerd op basis van ervaringsratio's en beoordeeld door een externe partij. De cliëntenportefeuille wordt vervolgens afgeschreven gedurende de geschatte levensduur (2 jaar).

14 Materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Overige vaste bedrijfs- middelen	Activa in uitvoering	Subtotaal	Auto's voor lease en verhuur	Totaal materiële vaste activa
Aanschaffingswaarde							
Saldo 31 december 2006	75.346	14.920	14.640	5.724	110.630	122.190	232.820
Investerings	9.743	1.021	4.116	1.530	16.410	84.769	101.179
Acquisities	7.152	93	6.249	-	13.494	-	13.494
Reclassificatie/ in gebruik	1.331	118	994	(2.443)	-	-	-
Desinvesteringen	(992)	(313)	(2.594)	-	(3.899)	(61.893)	(65.792)
Saldo 31 december 2007	<u>92.580</u>	<u>15.839</u>	<u>23.405</u>	<u>4.811</u>	<u>136.635</u>	<u>145.066</u>	<u>281.701</u>
Investerings	6.753	2.293	3.929	1.557	14.532	83.103	97.635
Acquisities	10.163	-	469	-	10.632	10.152	20.784
Reclassificatie/ in gebruik	154	1.853	(2.007)	-	-	-	-
Desinvesteringen	(489)	(1.311)	(5.992)	(806)	(8.598)	(71.263)	(79.861)
Saldo 31 december 2008	<u>109.161</u>	<u>18.674</u>	<u>19.804</u>	<u>5.562</u>	<u>153.201</u>	<u>167.058</u>	<u>320.259</u>
Cumulatieve afschrijvingen							
Saldo 31 december 2006	5.137	8.822	4.964	-	18.923	16.397	35.320
Afschrijvingen	2.981	1.271	4.142	-	8.394	29.803	38.197
Reclassificatie/ in gebruik	(17)	292	(275)	-	-	-	-
Desinvesteringen	(148)	(176)	(1.783)	-	(2.107)	(26.472)	(28.579)
Saldo 31 december 2007	<u>7.953</u>	<u>10.209</u>	<u>7.048</u>	<u>-</u>	<u>25.210</u>	<u>19.728</u>	<u>44.938</u>
Afschrijvingen	3.536	880	4.060	-	8.476	35.870	44.346
Acquisities	-	-	-	-	-	-	-
Reclassificatie/ in gebruik	198	1.510	(1.708)	-	-	-	-
Desinvesteringen	(373)	(123)	(1.624)	-	(2.120)	(32.670)	(34.790)
Saldo 31 december 2008	<u>11.314</u>	<u>12.476</u>	<u>7.776</u>	<u>-</u>	<u>31.566</u>	<u>22.928</u>	<u>54.494</u>
Boekwaarde 31 december 2008	<u>97.847</u>	<u>6.198</u>	<u>12.028</u>	<u>5.562</u>	<u>121.635</u>	<u>144.130</u>	<u>265.765</u>
Boekwaarde 31 december 2007	<u>84.627</u>	<u>5.630</u>	<u>16.357</u>	<u>4.811</u>	<u>111.425</u>	<u>125.338</u>	<u>236.763</u>
Geschatte economische levensduur in jaren	<u>20-30*</u>	<u>5-15</u>	<u>3-5</u>			<u>3-4</u>	

* over bedrijfsterreinen in eigendom wordt niet afgeschreven

Over bedrijfsgebouwen in aanbouw, verantwoord onder activa in uitvoering, wordt gedurende de bouwperiode de daaraan gerelateerde externe financieringsrente geactiveerd. De afschrijving inzake de auto's voor lease en verhuur ad € 35,9 miljoen (2007: € 29,8 miljoen) is opgenomen onder kosten van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen. Auto's voor

lease en verhuur betreffen personenauto's en bedrijfswagens die zijn ingezet onder operationele lease en verhuurcontracten. Het merendeel van de leasecontracten heeft een looptijd tot 48 maanden.

De minimale contractuele lease ontvangsten bedragen:

- » voor het komende jaar € 32,5 miljoen (2007: € 23,1 miljoen)
- » voor de periode 2010 tot en met 2014 € 48,1 miljoen (2009 tot en met 2013: € 34,6 miljoen)

Op gebouwen en terreinen met een boekwaarde van € 73,4 miljoen (2007: € 72,6 miljoen) is het recht van eerste hypotheek gevestigd als zekerheid voor door de banken verstrekte leningen.

15 Vastgoedbeleggingen

	2008	2007
Saldo 1 januari	3.092	3.175
Afschrijvingen	(82)	(83)
Saldo per 31 december	3.010	3.092

De vastgoedbeleggingen zijn onroerende zaken die worden aangehouden om huuropbrengsten, waardestijgingen of beide te realiseren. De geschatte economische levensduur is 30 jaar, rekening houdend met een restwaarde.

16 Investerings in geassocieerde deelnemingen

Stern Groep N.V. heeft ultimo 2008 de volgende belangen in geassocieerde deelnemingen.

Naam	Woonplaats	Segment	%
Newton Beheer B.V.	Heerhugowaard	Stern Autotechniek	20,0
Coöperatieve Vereniging Main 2000 U.A.	Schiphol	SternDiensten	25,0

De verslagdata van de geassocieerde deelnemingen en Stern Groep N.V. zijn gelijk aan de grondslagen voor financiële verslaggeving van de geassocieerde deelnemingen. SternPartners B.V. (100% deelneming van Stern Groep N.V.) is actief op het gebied van wagenparkbeheer en neemt tezamen met derden deel in een aantal coöperatieve verenigingen met uitgesloten aansprakelijkheid. De belangen van SternPartners B.V. variëren van 5% tot 45% en worden verantwoord onder Geassocieerde deelnemingen. SternPartners B.V. heeft ultimo 2008 de volgende belangen.

Coöperatie	Aandeel Stern Groep N.V.		Coöperatie	Aandeel Stern Groep N.V.	
	Eind 2008	Eind 2007		Eind 2008	Eind 2007
Coöperatieve Contractpartners I U.A.	45%	45%	Coöperatieve Contractpartners XX U.A.	80%	20%
Coöperatieve Contractpartners II U.A.	5%	-	Coöperatieve Contractpartners XXII U.A.	25%	25%
Coöperatieve Contractpartners III U.A.	5%	5%	Coöperatieve Contractpartners XXIV U.A.	20%	20%
Coöperatieve Contractpartners V U.A.	20%	20%	Coöperatieve Contractpartners XXVI U.A.	6%	6%
Coöperatieve Contractpartners VII U.A.	20%	20%	Coöperatieve Contractpartners XXVIII U.A.	20%	20%
Coöperatieve Contractpartners VIII U.A.	45%	45%	Coöperatieve Contractpartners XXIX U.A.	6%	6%
Coöperatieve Contractpartners IX U.A.	20%	20%	Coöperatieve Contractpartners XXX U.A.	6%	6%
Coöperatieve Contractpartners XI U.A.	20%	-	Coöperatieve Contractpartners XXXII U.A.	20%	20%
Coöperatieve Contractpartners XII U.A.	20%	20%	Coöperatieve Contractpartners XLI U.A.	20%	20%
Coöperatieve Contractpartners XIV U.A.	20%	6%	Coöperatieve Contractpartners XLII U.A.	20%	20%
Coöperatieve Contractpartners XV U.A.	6%	6%	Coöperatieve Contractpartners XLIX U.A.	20%	20%
Coöperatie AZ Autolease U. A.	20%	-	Coöperatieve Contractpartners LI U.A.	20%	20%
Coöperatieve Contractpartners XVII U.A.	6%	-	Coöperatieve Contractpartners LIII U.A.	20%	20%
Coöperatieve Contractpartners XVIII U.A.	20%	20%	Coöperatieve Contractpartners LIV U.A.	20%	20%
Coöperatieve Contractpartners XIX U.A.	20%	20%	Coöperatieve Contractpartners LV U.A.	6%	6%

Alle coöperaties zijn gevestigd te Purmerend.

De onderstaande tabel bevat de samengevatte gecombineerde financiële gegevens van het belang van Stern Groep N.V. in alle geassocieerde deelnemingen.

	2008	2007
Aandeel in de balans van de geassocieerde deelneming:		
Vaste activa	3.255	3.743
Vlottende activa	71	805
Kortlopende verplichtingen	(20)	(381)
Langlopende verplichtingen	(2.471)	(3.114)
Eigen vermogen (en boekwaarde van de investering) per 31 december	835	1.053
Aandeel in de opbrengsten en winst van de geassocieerde deelneming		
Opbrengsten	2.037	22.502
Resultaat	161	142

17 Latente belastingvorderingen en verplichtingen

Stern Groep N.V. vormt een fiscale eenheid met haar 100% dochtervennootschap Stern Beheer B.V. Daarnaast vormen diverse dochtervennootschappen zelfstandige fiscale eenheden. Uit onderstaand overzicht blijkt de opbouw van het ultimo 2008 opgenomen bedrag met betrekking tot uitgestelde belastingvorderingen en verplichtingen.

	2008	2007
Immateriële vaste activa	475	373
Materiële vaste activa	(2.491)	-
Voorzieningen	2.899	3.116
Compensabele verliezen	12.144	9.507
Totaal 31 december	13.027	12.996

De presentatie van de latente belastingvorderingen is gebaseerd op het hierna opgenomen verloop per relevante jaarrekeningpost. Het verloop van de latente belastingvorderingen is als volgt:

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Voorziening	Compensabele verliezen	Totaal
Saldo 1 januari 2007	433	70	2.618	8.547	11.668
Overboeking vennootschapsbelasting	(60)	(70)	(32)	(3.340)	(3.502)
Dotatie respectievelijk vrijval	-	-	180	780	960
Uit acquisitie	-	-	350	3.520	3.870
Mutaties in boekjaar 2007	(60)	(70)	498	960	1.328
Saldo 31 december 2007	373	-	3.116	9.507	12.996
Herrubricering vanuit passieve latentie	-	(2.842)	-	-	(2.842)
Overboeking vennootschapsbelasting	102	351	(217)	449	685
Dotatie respectievelijk vrijval	-	-	-	972	972
Uit acquisitie	-	-	-	1.216	1.216
Mutaties in boekjaar 2008	102	(2.491)	(217)	2.637	31
Saldo 31 december 2008	475	(2.491)	2.899	12.144	13.027

De binnen Stern Groep N.V. opgenomen fiscale eenheden beschikken over compensabele verliezen die beperkt verrekenbaar zijn met toekomstige fiscale winsten. Bij volledige waardering van de compensabele verliezen zou de actieve latentie € 19,2 miljoen bedragen corresponderend met € 75,3 miljoen compensabel verlies (nu opgenomen voor € 12,1 miljoen corresponderend met € 47,6 miljoen compensabel verlies) tegen € 17,7 miljoen (opgenomen voor € 9,5 miljoen) ultimo 2007. De opgenomen actieve latentie uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie is gebaseerd op door de Directie opgestelde resultaatprognoses, waarbij uitgegaan wordt van een beperkte tijdsduur van 5 jaar. Het niet gewaardeerde compensabele verlies ultimo 2008 ad € 27,7 miljoen kan worden verrekend tot minimaal 2012. Van de ultimo 2008 opgenomen actieve latentie uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie ad € 12,1 miljoen heeft naar verwachting circa € 2,0 miljoen een looptijd van minder dan 1 jaar.

Naast de actieve latentie uit hoofde van de mogelijkheid van voorwaartse verliescompensatie is een actieve latentie opgenomen van € 0,9 miljoen (2007: € 3,5 miljoen) in verband met tijdelijke verschillen tussen commerciële en fiscale waardering van activa en passiva.

De uitgestelde belastingverplichting (in de jaarrekening ultimo 2007 opgenomen onder de voorzieningen) ad € 2,8 miljoen had betrekking op tijdelijke verschillen tussen commerciële en fiscale waardering van onroerend goed. Deze post is in 2008 gerubriceerd onder de actieve belastinglatentie. Het verloop is als volgt:

	2008	2007
Saldo 1 januari	2.842	2.270
Bij: uit acquisitie	-	601
Af: aanwending	(351)	(29)
Af: herrubricering naar actieve belastinglatentie	<u>(2.491)</u>	<u>-</u>
Saldo 31 december	<u>-</u>	<u>2.842</u>

18 Voorraden

	2008	2007
Nieuwe personenauto's en bedrijfswagens	120.069	117.089
Gebruikte personenauto's en bedrijfswagens	50.471	45.921
Onderdelen	12.141	12.730
Overige	<u>2.579</u>	<u>2.224</u>
	<u>185.260</u>	<u>177.964</u>

Ultimo 2008 bedraagt de voorziening op de voorraden € 11,9 miljoen (2007 : € 8,7 miljoen). In 2008 heeft een waardevermindering plaatsgevonden op voorraden van per saldo € 3,2 miljoen (2007: € 1,8 miljoen). Deze last is opgenomen als kosten van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen.

19 Handelsvorderingen

Stern Groep N.V. heeft geen vorderingen inzake geassocieerde deelnemingen of overige verbonden partijen. Voor de voorwaarden en informatie met betrekking tot de verbonden partijen wordt verwezen naar toelichting 34.

Handelsvorderingen zijn niet-rentedragend en hebben over het algemeen een betalingstermijn van 30 dagen. Bedragen boven deze betalingstermijn worden als achterstallig gekenmerkt. De analyse van de achterstallige maar niet aan bijzondere waardevermindering onderhevige handelsvorderingen per ultimo ziet er als volgt uit:

Ouderdomslijst handelsvorderingen

Dagen	Niet vervallen	< 30	31-60	61-90	91-180	181-365	> 365	Boek-waarde
31 december 2008	8.029	11.200	2.997	750	736	520	302	24.534
31 december 2007	10.795	11.438	2.949	591	472	419	300	26.964

Handelsvorderingen ouder dan 365 dagen worden volledig voorzien evenals de vorderingen die volledig uit handen zijn gegeven aan incasso-organisaties.

De mutatie in de voorziening op handelsvorderingen ziet er als volgt uit:

	2008	2007
Saldo per 1 januari	2.799	2.954
Acquisities	393	342
Dotatie ten laste van de resultatenrekening	1.266	791
Vrijval ten gunste van de resultatenrekening	(362)	(376)
Onttrekking / benutting in boekjaar	(223)	(912)
Saldo per 31 december	3.873	2.799

20 Belastingen

Dit betreft een vordering inzake omzetbelasting.

21 Liquide middelen

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking van Stern Groep N.V. en betreffen kasgelden.

Over banktegoeden wordt rente vergoed tegen variabele rentes die gebaseerd zijn op de dagelijkse rentepercentages.

22 Groepsvermogen (inclusief mutatieoverzicht)

	Aandelen kapitaal	Agio reserve	Overige reserves	Onverdeelde winst	Totaal
Saldo 1 januari 2007	516	92.991	8.774	12.607	114.888
Stock dividend	11	4.209	-	(4.220)	-
Contant dividend	-	-	-	(3.004)	(3.004)
Plaatsing aandelen	53	19.792	-	-	19.845
Winstbestemming	-	-	5.383	(5.383)	-
Stern Aandelenplan 2007	-	-	77	-	77
Resultaat 2007	-	-	-	13.199	13.199
Saldo 31 december 2007	580	116.992	14.234	13.199	145.005
Stockdividend	13	3.487	-	(3.500)	-
Contant dividend	-	-	-	(4.620)	(4.620)
Inkoop aandelen	-	-	(10.483)	-	(10.483)
Verkoop aandelen	-	-	419	-	419
Winstbestemming	-	-	5.079	(5.079)	-
Stern Aandelenplan 2008	-	-	7	-	7
Waardemutatie Hedge Accounting	-	-	(3.397)	-	(3.397)
Resultaat 2008	-	-	-	4.422	4.422
Saldo 31 december 2008	593	120.479	5.859	4.422	131.353

Geplaatst kapitaal Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 900.000, verdeeld in 9.000.000 gewone aandelen à € 0,10. Het geplaatst kapitaal bedraagt € 592.500 (2007: € 580.000) en bestaat uit 5.925.000 gewone aandelen (2007: 5.800.000 aandelen).

Het verloop van het aantal aandelen is als volgt:

	2008	2007
Stand 1 januari	5.800.000	5.160.000
Bij: Uitgifte in verband met stock dividend	125.000	115.000
Bij: Uitgifte door middel van emissie	-	525.000
Stand 31 december	5.925.000	5.800.000

Agioreserve Deze reserve wordt gemuteerd indien aandelen worden uitgegeven boven de nominale waarde.

Overige reserves De door Stern Groep N.V. tijdelijk ingekochte eigen aandelen zijn in mindering gebracht op de overige reserves. Ultimo 2008 heeft Stern Groep N.V. 592.500 eigen aandelen in bezit.

23 Rentedragende leningen

	Effectief rente- percentage %	Vervaldatum	2008	2007
Kortlopend				
Achtergestelde obligatielening	6 %	2009	1.000	1.000
Rentedragende achtergestelde leningen	7,78 %	2009	2.500	3.500
Hypothecaire leningen	5,49%	2009	3.362	2.880
Financiering gebruikte auto's	3,78%	2009	45.000	-
Kredietinstellingen	3,53%	Direct opvraagbaar	109.088	126.417
Totaal 31 december			160.950	133.797
Langlopend				
Achtergestelde obligatielening	6 %	2010	1.000	2.000
Rentedragende achtergestelde leningen	7,78 %	2010	1.250	3.750
Hypothecaire leningen	5,49%	2013-2028	52.787	47.365
Financiering leaseauto's	3,63%-4,13%	2010	69.935	47.961
			124.972	101.076

Achtergestelde obligatielening Per 4 oktober 2007 is een achtergestelde obligatielening opgenomen ad. € 3,0 miljoen. Aflossing geschiedt in 3 gelijke termijnen per 4 oktober van de jaren 2008, 2009 en 2010. De lening is achtergesteld ten opzichte van alle schulden van Stern Groep N.V.

Rentedragende achtergestelde leningen Van de achtergestelde lening ad pro resto € 3,8 miljoen (2007: € 7,3 miljoen) bedraagt de jaarlijkse aflossingsverplichting € 2,5 miljoen (2007: € 3,5 miljoen). Dit bedrag is ultimo 2008 onder de kortlopende schulden opgenomen. De achtergestelde lening werd verstrekt in de vorm van een AA-krediet. Het rentepercentage is gebaseerd op 3 maands Euribor + 250

basispunten. De lening is achtergesteld ten opzichte van alle andere schulden van Stern Groep N.V.

Hypothecaire leningen De hypothecaire leningen, opgenomen onder rentedragende leningen, hebben een gewogen gemiddelde rentevoet van 5,49 % (2007: 5,52%). Tot zekerheid van de leningen zijn hypotheek gevestigd op bedrijfsgebouwen. Van de hypothecaire leningen heeft € 1,3 miljoen een rentevaste periode van 5 tot 20 jaar (2007: € 1,4 miljoen). Een bedrag van € 54,8 miljoen heeft een rentepercentage gebaseerd op 1 tot 6 maands Euribor (2007: 50,9 miljoen). Van het saldo ultimo 2008 heeft € 32,1 miljoen een looptijd van meer dan 5 jaar (2007: € 35,0 miljoen).

Kredietinstellingen Stern Groep N.V. heeft kortlopende financieringsfaciliteiten bij bankiers ter grootte van € 130 miljoen (2007: € 130,0 miljoen), waarvan ultimo 2008 voor € 109,1 miljoen gebruik werd gemaakt (2007: € 126,4 miljoen). Hiervoor zijn zekerheden verstrekt in de vorm van verpanding van de handelsvorderingen, voorraad nieuwe personenauto's en bedrijfswagens en de bedrijfsinventaris.

Financiering gebruikte personenwagens Door een aan een autofabrikant gelieerde financieringsmaatschappij is een direct opzegbare kredietfaciliteit ter beschikking gesteld voor de gebruikte personenwagens ter grootte van € 65,5 miljoen (2007: nihil), waarvan ultimo 2008 voor € 45,0 miljoen gebruikt werd gemaakt. Voor de beschikbaarstelling van deze faciliteiten is pandrecht verstrekt op de gefinancierde gebruikte personenauto's. De rentepercentages zijn gebaseerd op Euribor met een opslag.

Financiering leaseauto's Stern Groep N.V. heeft een middellange financieringsfaciliteit bij bankiers ter grootte van € 82,5 miljoen (2007: € 55,0 miljoen), waarvan ultimo 2008 voor € 63,0 miljoen gebruik werd gemaakt (ultimo 2007: € 47,5 miljoen). Hiervoor zijn zekerheden verstrekt in de vorm van verpanding van de gehele autolease-portefeuille en de rechten uit hoofde van de afgesloten leaseovereenkomsten voor zover niet aan andere banken verstrekt (zie hierna).

Ratio's kredietinstellingen De kredietinstellingen hebben bij het verstrekken van de kort- en langlopende leningen minimum eisen gesteld ter zake van garantievermogen, interestlasten, resultaat voor belastingen en rentedragende schulden. Door het negatieve resultaat in het 4e kwartaal werd niet langer aan de resultaat gerelateerde ratio's voldaan. Stern Groep N.V. heeft in 2009 overeenstemming bereikt met de kredietinstellingen voor een nieuwe gecommiteerde faciliteit met een looptijd van een jaar, met behoud van de bestaande ruime kredietlijnen. Met de kredietinstellingen zijn nieuwe ratio's afgesproken, waardoor de bestaande faciliteiten zeker zijn gesteld. Deze ratio's worden op kwartaalbasis getoetst. De nieuwe afgesproken ratio's hebben betrekking op garantievermogen, interestlasten en operationele kasstromen. Met de kredietinstellingen is voorts afgesproken dat gedurende de looptijd van de kredietovereenkomst geen contant dividend zal worden uitgekeerd.

Stern Groep N.V. heeft een financieringsfaciliteit bij de financieringsmaatschappij gelieerd aan een autofabrikant (GMAC). De openstaande schuld uit dien hoofde bedraagt ultimo 2008 nihil (2007: € 0,5 miljoen) en is geheel opgenomen onder de kortlopende schulden. Hiervoor zijn zekerheden verstrekt in de vorm van de verpanding van (het daarop betrekking hebbende deel van) de autolease-portefeuille en de rechten uit hoofde van de daarop betrekking hebbende leaseovereenkomsten.

Stern Groep N.V. heeft een financieringsfaciliteit bij de financieringsmaatschappij gelieerd aan een importeur (DFM). De openstaande schuld uit dien hoofde bedraagt ultimo 2008 € 6,9 miljoen (2007: nihil) en is geheel opgenomen onder de kortlopende schulden. Hiervoor zijn zekerheden verstrekt in de vorm van de verpanding van (het daarop betrekking hebbende deel van) de autolease-portefeuille en de rechten uit hoofde van de daarop betrekking hebbende leaseovereenkomsten.

De onderstaande tabel is een overzicht van de vervalddata van de financiële verplichtingen en vorderingen van Stern Groep N.V. per 31 december 2008 op basis van contractuele, niet contant gemaakte betalingen.

	Boekwaarde ultimo jaar	binnen 12 maanden	1 tot 5 jaar	> 5 jaar
Ultimo 2007				
Achtergestelde obligatielening	3.000	1.000	2.000	-
Rentedragende achtergestelde leningen	7.250	3.500	3.750	-
Hypothecaire leningen	50.245	2.880	11.599	35.766
Kredietinstellingen	174.378	126.417	47.961	-
	<u>234.873</u>	<u>133.797</u>	<u>65.310</u>	<u>35.766</u>
Ultimo 2008				
Achtergestelde obligatielening	2.000	1.000	1.000	-
Rentedragende achtergestelde leningen	3.750	2.500	1.250	-
Hypothecaire leningen	56.149	3.362	20.657	32.130
Kredietinstellingen	179.023	109.088	69.935	-
Financiering gebruikte personenwagens	45.000	45.000	-	-
	<u>285.922</u>	<u>160.950</u>	<u>92.842</u>	<u>32.130</u>

24 Pensioenverplichtingen

Pensioenfonds PMT De pensioenen van vrijwel alle werknemers van Stern Groep N.V. zijn ondergebracht bij het Pensioenfonds Metaal en Techniek (PMT). Deze pensioenregeling is te karakteriseren als een zogeheten toegezegde pensioenregeling, waarbij de pensioenuitkering gebaseerd is op de lengte van het dienstverband en het gemiddelde salaris van de werknemer gedurende het dienstverband.

IAS 19 verlangt dat bepaalde informatie inzake toegezegde pensioenregelingen wordt toegelicht in de jaarrekening. Met name het saldo van de met de regeling samenhangende activa en passiva dient in de balans opgenomen te worden als een vordering of verplichting. Het PMT heeft aangegeven

dat zij niet in staat is om aan deelnemende ondernemingen de informatie te verschaffen die volgens IAS 19 noodzakelijk is inzake toegezegde pensioenregelingen. Tevens is er geen contractuele overeenkomst tussen het PMT en Stern Groep N.V. waarin wordt bepaald dat tekorten door Stern Groep N.V. moeten worden aangevuld. Daarom wordt de regeling behandeld als toegezegde-bijdragen regeling en worden de verschuldigde pensioenpremies over het boekjaar als pensioenlast in het resultaat verantwoord. Uit een opgave van het PMT blijkt dat de dekkingsgraad ultimo 2008 87% bedraagt (ultimo 2007: 141%). Het door PMT gehanteerde vereiste niveau van de dekkingsgraad bedraagt 105%. Aan deze eis wordt eind 2008 derhalve niet voldaan.

Toegezegde pensioenregeling Een deel van de werknemers van een op 13 april 2006 overgenomen bedrijfscombinatie (circa 40 werknemers) heeft een toegezegde pensioenregeling, die was ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. Deze pensioenregeling is gebaseerd op middelloon met 62 jaar als pensioenleeftijd. Deze verplichtingen zijn primo 2007 ondergebracht bij het Pensioenfonds voor Metaal en Techniek (PMT), waarmee de ultimo 2006 opgenomen verplichting ad € 1.232.000 is komen te vervallen. Dit bedrag is ten gunste van het resultaat 2007 vrijgevallen onder de pensioenlasten.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het verloop van deze toegezegde pensioenregeling.

Verloop bruto verplichtingen	2008	2007
Bruto verplichtingen per 1 januari	-	5.217
Overdracht verplichtingen aan PMT	-	(5.217)
Bruto verplichtingen 31 december	-	-
Mutaties in de balans opgenomen reserveringen	2008	2007
Balanspost 1 januari	-	(1.232)
Vrijval ten gunste van het resultaat	-	1.232
Balanspost per 31 december	-	-
In resultaat genomen lasten	2008	2007
Pensioenkosten boekjaar	-	1.232
In het resultaat opgenomen pensioenlasten /- baten	-	1.232

25 Voorzieningen

	Overige	Garantie	Reorganisatie	Totaal
Saldo 1 januari 2008	2.172	1.300	3.540	7.012
Acquisitie	348	110	934	1.392
Aanwending	(639)	(3.276)	(1.415)	(5.330)
Vrijval ten gunste van het resultaat	(100)	-	(788)	(888)
Dotatie winst-en-verlies-rekening	-	2.933	-	2.933
Saldo 31 december 2008	1.781	1.067	2.271	5.119
Kortlopende deel	250	854	1.703	2.807
Langlopende deel	1.531	213	568	2.312
Saldo 31 december 2008	1.781	1.067	2.271	5.119

Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, worden voorzieningen gewaardeerd op basis van de contante waarde van de verwachte kasstromen die nodig zijn om aan de verplichtingen te voldoen. Het totale bedrag aan voorziening gewaardeerd op basis van contante waarde nam in 2008 met ongeveer € 38.000 toe in verband met het verstrijken van de tijd (2007: € 40.000). Ultimo 2008 is gerekend met een disconteringsvoet van 5% (2007: 5%).

Overige voorziening Hierin is mede begrepen de te vormen jubileumvoorziening (ultimo 2008 € 1,2 miljoen, ultimo 2007 € 1,2 miljoen). Dit betreft de geschatte kosten inzake uitkeringen ter gelegenheid van jubilea van personeel, rekening houdend met sterftেকansen, uitdiensttredingen en salarisontwikkelingen gedurende de tijd tot aan het betreffende jubileum. Onder de post overige voorzieningen is mede begrepen de voorziening inzake milieuschade (ultimo 2008 € 0,5 miljoen, ultimo 2007: € 0,7 miljoen). Deze post betreft de geschatte kosten van sanering van bodemverontreiniging vallend onder de zorgplicht zoals bedoeld in de Wet bodembescherming.

Garantievoorziening De voorziening betreft de geschatte kosten uit hoofde van garantie op door Stern Groep N.V. geleverde producten en diensten en is overwegend kortlopend van aard. Terzake van garantie op personenauto's en bedrijfswagens is rekening gehouden met vergoedingen door de autofabrikanten.

Reorganisatievoorziening Deze voorziening betreft de geschatte kosten in verband met goedgekeurde en gecommuniceerde reorganisatieplannen.

26 Financiële instrumenten

Reële waarde In het volgende overzicht wordt een vergelijking gegeven van de boekwaarde en de reële waarde van alle in de jaarrekening opgenomen financiële instrumenten van Stern Groep N.V., inclusief activa en passiva die zijn gerubriceerd als aangehouden voor verkoop:

	Boekwaarde		Reële waarde	
	2008	2007	2008	2007
Financiële activa				
Derivaten	-	420	-	420
Geldmiddelen	1.016	1.918	1.016	1.918
Financiële verplichtingen				
Converteerbare obligatielening	2.000	3.000	2.000	3.000
Rentedragende achtergestelde leningen	3.750	7.250	3.750	7.250
Hypothecaire leningen	56.150	50.245	56.150	50.245
Kredietinstellingen	120.825	92.768	120.825	92.768
Financiering lease- en verhuurauto's	58.197	81.610	58.197	81.610
Financieringsmaatschappijen autofabrikanten	45.000	-	45.000	-
Derivaten	4.240	-	4.240	-

De reële waarde van de derivaten en opgenomen leningen is berekend door het contant maken van de verwachte toekomstige kasstromen tegen de geldende rentetarieven. De reële waarde van de overige financiële activa is berekend onder toepassing van de marktrente.

27 Crediteuren

Onder deze post zijn mede opgenomen de door autofabrikanten ter beschikking gestelde kredietfaciliteiten in het kader van de uitvoering van de onderliggende dealerstamcontracten. Voor de beschikbaarstelling van deze faciliteiten is pandrecht verstrekt op de gefinancierde personenauto's en bedrijfswagens respectievelijk onderdelen en accessoires. De rentepercentages zijn gebaseerd op Euribor en nationale interbancaire tarieven.

28 Belastingen en premies sociale verzekeringen

Onder deze post is begrepen te betalen loonheffingen is ultimo 2008 € 1,9 miljoen (2007: € 1,7 miljoen), te betalen sociale lasten € 0,9 miljoen (2007: € 0,7 miljoen) en omzetbelasting ad € 0,1 miljoen (2007: € 0,4 miljoen).

29 Overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva is inclusief € 7,0 miljoen aan personeelsbeloningen (2007: € 6,5 miljoen). Tevens is hieronder opgenomen het kortlopende deel van de vooruitontvangen bedragen uit lease en verhuur ad € 0,6 miljoen (2007: € 0,9 miljoen).

30 Toelichting bij het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft een toelichting op de wijzigingen in liquide middelen. Bij het opstellen van dit overzicht wordt uitgegaan van een vergelijking van de beginbalans en eindbalans. Vervolgens worden de wijzigingen die niet tot een kasstroom hebben geleid zoals bijzondere waardeverminderingen en overboekingen tussen bankrekeningen geëlimineerd.

Wijzigingen in het bedrijfskapitaal kunnen grotendeels worden ontleend aan de wijzigingsoverzicht van de betreffende balansposten rekening houdend met mutaties als gevolg van de geacquireerde bedrijven (zie toelichting 3)

31 Doelstellingen en beleid inzake beheer van financiële risico's

Financiële instrumenten en risicobeleid Het renteprofiel van de financiële verplichtingen, na rekening te hebben gehouden met de daarvoor afgesloten dekkingstransacties, is als volgt:

	2008	2007
Verplichtingen met variabele rente	63.841	173.818
Verplichtingen met vaste rente	<u>222.081</u>	<u>61.055</u>
	<u>285.922</u>	<u>234.873</u>
Verplichtingen met vaste rente:		
Gewogen gemiddelde rentevoet (%)	4,3	4,7
Gewogen gemiddelde looptijd (jaren)	2,2	3,5

De rentepercentages voor de financiële verplichtingen zijn voornamelijk gebaseerd op Euribor. Per 31 december 2008 is een aantal contracten voor renteswaps afgesloten voor een totaalbedrag van € 220,7 miljoen (2007: € 59,6 miljoen). De resterende looptijd van de renteswaps is gemiddeld 26 maanden (2007: 40 maanden), met een gewogen gemiddeld renteniveau van 4,2% (2007: 4,7%).

De belangrijkste financiële instrumenten (buiten derivaten) van Stern Groep N.V. omvatten bankleningen en -kredieten, financiële lease- en huur/koopovereenkomsten, geldmiddelen en kasequivalenten. De belangrijkste doelstelling van deze financiële instrumenten is financiering aan te trekken voor de bedrijfsactiviteiten. Stern Groep N.V. heeft verschillende andere financiële activa en passiva, zoals handelsvorderingen en -schulden, die direct voortkomen uit de bedrijfsactiviteiten. Stern Groep N.V. doet tevens transacties met renteswaps. Het doel daarvan is de renterisico's die Stern Groep N.V. loopt met betrekking tot haar bedrijfsactiviteiten en financieringsbronnen te beperken. In principe handelt Stern Groep N.V. niet in financiële instrumenten en heeft dit ook niet gedaan gedurende het boekjaar.

De belangrijkste risico's die voortvloeien uit de financiële instrumenten van Stern Groep N.V. zijn rente- en kredietrisico's.

De Directie beoordeelt en geeft haar goedkeuring voor het beleid ten aanzien van de beperking van deze risico's.

Renterisico Stern Groep N.V. streeft ernaar om de risico's voortvloeiende uit de operationele activiteiten en de financiering daarvan te beperken. Het renterisico ten aanzien van de impliciete rentevoet in de operationele lease- en verhuurovereenkomsten (renteontvangsten) en de rentebetalingen op de corresponderende autolease-financiering is ingedekt door middel van renteswaps. Na eerste verwerking worden deze instrumenten tegen marktwaaarde (ultimo 2008 bedroeg deze € 4,2 miljoen negatief) gewaardeerd. Uit het navolgende overzicht blijkt de boekwaarde van de renteswaps per ultimo 2008.

Inzake	2008			2007		
	Nominale waarde	Boek-waarde	Markt-waarde	Nominale waarde	Boek-waarde	Markt-waarde
Onroerend goed	25.000	(204)	(204)	-	-	-
Werkkapitaal/Cashflow	90.000	(1.464)	(1.464)	-	-	-
Leaseovereenkomsten	60.750	(2.102)	(2.102)	59.600	420	420
Voorraadfinanciering	45.000	(470)	(470)	-	-	-
Totaal 31 december	220.750	(4.240)	(4.240)	59.600	420	420

De marktwaaarden voor de renteswaps zijn gewaardeerd op de vervangingswaarde op basis van de marktrente per 31 december 2008 respectievelijk 2007. Op deze afdekkingen wordt cash flow hedge accounting toegepast. De afdekkingen van de toekomstige kasstromen is beoordeeld als effectief en een niet-gerealiseerd resultaat van € 3,4 miljoen rekening houdend met een uitgestelde belastingpost van € 1,2 miljoen betreffende het afdekkingsinstrument, is ultimo 2008 opgenomen onder het eigen vermogen. Het resultaat op het ineffectieve gedeelte van de Swaps ad € 0,1 miljoen is ten laste van het resultaat gebracht.

Omdat de renteswaps in 2007 onder IFRS niet kwalificeerde voor hedge accounting werd de waardemutatie in 2007 nog direct als resultaat verantwoord.

Kredietrisico Stern Groep N.V. handelt alleen met kredietwaardige derden. Het beleid binnen Stern Groep N.V. is dat alle klanten die tegen betaling op termijn wensen te handelen, aan kredietverificatie procedures worden onderworpen. Bovendien worden de openstaande saldi continu bewaakt, opdat Stern Groep N.V. geen grote risico's loopt met betrekking tot dubieuze debiteuren. Op de overige financiële activa van Stern Groep N.V., die bestaan uit geldmiddelen en kasequivalenten, voor verkoop beschikbare financiële activa en bepaalde derivaten, wordt kredietrisico gelopen voor zover de tegenpartij in gebreke blijft tot maximaal het bedrag van de boekwaarde van deze instrumenten.

Aangezien Stern Groep N.V. slechts met kredietwaardige derden handelt is er geen noodzaak voor onderpand.

Primaire financiële instrumenten aangehouden ter

financiering van de activiteiten De marktwaarde van de primaire financiële instrumenten aangehouden ter financiering van de activiteiten per 31 december 2007 en 2006 is nagenoeg gelijk aan de boekwaarde. De marktwaarde van de langlopende schulden is gebaseerd op de actuele marktrente voor schulden met eenzelfde aflossingschema. De marktwaarde van de overige instrumenten is bepaald op basis van de contante waarde van toekomstige kasstromen berekend op basis van marktrente.

Liquiditeitsrisico Stern Groep N.V. heeft het beheer over de liquiditeiten en directe kredietfaciliteiten geconcentreerd bij een beperkt aantal bancaire instellingen. In verband daarmee zijn de bankrekeningen van werkmaatschappijen ondergebracht in cashpool-arrangementen en wordt de maximale kredietruimte per werkmaatschappij centraal bewaakt.

Renterisico tabel De volgende tabel toont de gevoeligheid van de winst voor belasting van Stern Groep N.V. (door het effect van de variabel rentende leningen) voor een in rede mogelijk verandering in de rentetarieven, waarbij alle overige variabelen constant zijn gehouden.

	Rentestijging of -daling in basispunten	Effect op resultaat voor belasting	Effect op eigen vermogen
Boekjaar 2008	+100	(1.150)	2.343
	- 100	1.150	(2.343)
Boekjaar 2007	+100	(2.352)	(1.752)
	- 100	2.948	2.196

Kapitaalbeheer Het primaire doel van het kapitaalbeheer van Stern Groep N.V. is de instandhouding van een goede kredietwaardigheid en een gezonde solvabiliteit als ondersteuning van de activiteiten van Stern Groep N.V. en om de aandeelhouderswaarde te maximaliseren. Stern Groep N.V. beheert haar kapitaalstructuur en past die bij wijzigingen in de economische omstandigheden aan. Om de kapitaalstructuur te handhaven of aan te passen, kan Stern Groep N.V. de dividendbetaling aan aandeelhouders aanpassen, kapitaal aan aandeelhouders terugbetalen of nieuwe aandelen uitgeven. In de boekjaren 2008 en 2007 zijn in de doelstellingen, het beleid en de processen geen wijzigingen aangebracht.

Stern Groep N.V. bewaakt haar kapitaal met behulp van een solvabiliteitsratio, zijnde het geconsolideerd aansprakelijk vermogen eigen vermogen plus de achtergestelde leningen gedeeld door totaal vermogen.

Het beleid van Stern Groep N.V. is er op gericht om per activiteit de volgende minimum solvabiliteitsratio's te realiseren

- ✎ dealerlease 10%;
- ✎ autoverhuur 15%
- ✎ overige activiteiten 25%

32 Voorwaardelijke gebeurtenissen en verplichtingen

Langlopende huurverplichtingen Door Stern Groep N.V. zijn langlopende huurovereenkomsten met derden afgesloten voor periodes van één tot twintig jaar. Op grond van deze overeenkomsten is in 2009 een vergoeding van € 16 miljoen verschuldigd. Voor de periode 2010 tot en met 2013 is € 42 miljoen verschuldigd en voor de periode na 2013 bedraagt de verplichting € 17,2 miljoen.

Economische voorraadpositie Stern Groep N.V. heeft per balansdatum terugkoopverplichtingen voor 1.263 auto's uitstaan, ten bedrage van € 18,9 miljoen (2007: 1.453 auto's en € 19,3 miljoen). Deze verplichtingen vervallen binnen twee jaar. Uit hoofde van geschatte marktwaardeverliezen op voormelde terugkoopverplichtingen is een bedrag van € 2,3 miljoen opgenomen onder de kortlopende schulden (2007: € 2,3 miljoen).

Door importeurs bij Stern Groep N.V. gestalde nieuwe personenauto's en bedrijfswagens zijn niet als voorraad op de balans verwerkt, daar Stern Groep N.V. geen economisch risico loopt op deze voorraad. De waarde van de gestalde voorraden bedraagt ultimo 2008 € 25,6 miljoen (2007: € 25,7 miljoen).

33 Gebeurtenissen na balansdatum

Op 11 maart 2009 heeft Stern Groep N.V. door middel van een persbericht de verkoop bekend gemaakt van de Ford-vestiging te Beverwijk. De verkoop zal gerealiseerd worden op 1 april 2009.

34 Informatie over verbonden partijen

ir. H.H. van der Kwast, directievoorzitter van Stern Groep N.V., is aandeelhouder en directeur van Fitis Amsterdam N.V. en verbonden partij van Dubbel M B.V.

Door Stern Groep N.V. wordt kantoormeubilair en daaraan gerelateerde diensten ingekocht van Dubbel M B.V. De gezamenlijke waarde van de afgenomen producten en diensten beliep € 1,3 miljoen in 2008 (2007: € 0,8 miljoen).

Door Stern Groep N.V. werd tot en met 2007 onroerend goed ingehuurd van Fitis Volendam B.V. en Fitis Amsterdam N.V., vennootschappen in het bezit van Merel Investments B.V. (50%) en Rinefardo Beheer B.V. (een vennootschap waarvan de aandelen worden gehouden door de heer L. Hollander, tot en met april 2008 commissaris van Stern Groep N.V.). De waarde van de inhuur beliep in 2007 € 442.000. Stern Groep N.V. heeft op 31 december 2007 alle aandelen van Fitis Volendam B.V. gekocht.

Door Stern Groep N.V. zijn op 15 april 2008 alle aandelen van Ai-Pixel B.V. gekocht. De verkoper had 90% van deze aandelen op 31 december 2007 verkregen van Merel Investments B.V. voor € 1 (een vennootschap waarvan de aandelen gehouden

worden door ir. H.H. van der Kwast, directievoorzitter van Stern Groep N.V.) en van Rinefardo Beheer B.V. (een vennootschap waarvan de aandelen worden gehouden door de heer L. Hollander, tot 22 mei 2008 commissaris van Stern Groep N.V.). Na de overname van de aandelen Ai-Pixel B.V. heeft deze vennootschap de opgenomen leningen van € 75.000 van Merel Investments B.V. en € 75.000 van Rinefardo Beheer B.V. direct afgelost.

In de aandeelhoudersvergadering van 22 mei 2008 is de Directie gemachtigd tot het inkopen van aandelen in het eigen kapitaal voor de vennootschap. Op 27 oktober 2008 zijn door Stern Groep N.V. 565.500 eigen aandelen ingekocht tegen € 16,50 per aandeel (totaal € 9,3 miljoen). De aandelen zijn verkregen van Merel Investments B.V. (een vennootschap waarvan de aandelen gehouden worden door ir. H.H. van der Kwast, directievoorzitter van Stern Groep N.V.).

Door Stern Groep N.V. is in 2008 voor € 10,7 miljoen (2007: € 3,7 miljoen) aan omzet aan geassocieerde deelnemingen (zie toelichting 16) gerealiseerd. Het betreft hier voornamelijk de levering van auto's.

Uit de gesegmenteerde informatie (zie toelichting 2) blijkt de omzet van de segmenten aan elkaar. Deze totale omzet bedroeg in 2008 € 108,3 miljoen (2007: € 99,0 miljoen) en had voornamelijk betrekking op de levering van auto's.

Alle transacties tussen Stern Groep N.V. en verbonden partijen geschieden op basis van marktconforme prijzen.

35 Beloning en honorering directie en raad van commissarissen

Het inkomen van de leden van de Directie bestaat uit een vast bruto jaarsalaris met een pensioenbijdrage, aangevuld met een variabel deel van maximaal 50% van het vaste bruto jaarsalaris indien aan vooraf geformuleerde criteria wordt voldaan.

In opdracht van de Raad van Commissarissen is in 2007 een extern onderzoek uitgevoerd naar de salarissen van de Directie; de sterke stijging van het omzetsniveau van Stern Groep was aanleiding de salarissen van de Directie te verhogen.

Beloning en honorering Directie en Commissarissen

(bedragen x € 1)

	Periodiek betaalbare beloningen	Winstdelingen en bonus- betalingen	Pensioenen	Totaal
Jaar 2008				
ir. H.H. van der Kwast	354.960	141.625	50.555	547.140
G.P. ten Brink	208.560	67.500	21.498	297.558
J.L.J. Schrier	208.560	67.500	21.554	297.614
Totaal	772.080	276.625	93.607	1.142.312
Jaar 2007				
ir. H.H. van der Kwast	333.360	125.000	50.530	508.890
G.P. ten Brink	194.040	57.000	15.880	266.920
J.L.J. Schrier	194.040	57.000	21.539	272.579
Totaal	721.440	239.000	87.949	1.048.389

De bonusbetalingen in het boekjaar hebben betrekking op de prestaties van het voorgaande boekjaar.

De criteria met betrekking tot de winstdeling en bonusbetalingen voor 2008 zijn:

- Realisatie begroting Stern Groep N.V., inclusief de ontwikkeling van de winst per aandeel;
- Voortgang specifieke aandachtspunten ter verbetering van het operationeel resultaat;
- Mate van succes bij reorganisatie van werkmaatschappijen;
- Uitvoering van de 'buy and build' strategie op basis van het strategisch plan;
- Het in het kader van de 'buy and build' strategie zorgdragen voor een evenwichtige financiering van de vennootschap.

Individuele honorering commissarissen

(bedragen x € 1)

	Periodiek betaalbare beloningen	Beloningen Audit- commissie	Totaal 2008	Totaal 2007
D. Eykel	35.000	5.000	40.000	40.000
L. Hollander (tot 22 mei 2008)	11.250	-	11.250	27.000
J. Keijzer	27.000	5.000	32.000	32.000
drs. J.B. Wolters	27.000	-	27.000	27.000
D.R. Goeminne (vanaf 29 oktober 2008)	4.500	-	4.500	-
Totaal	104.750	10.000	114.750	126.000

Er zijn geen optierechten, leningen, voorschotten of garanties verstrekt aan de leden van de Directie van Stern Groep N.V. en/of leden van de Raad van Commissarissen anders dan in het kader van het onder toelichting 7 beschreven Stern Groep aandelenplan.

Aandelen Stern Groep N.V.

Het bezit in gewone aandelen Stern Groep N.V.:

	2008	2007
Directie		
ir. H.H. van der Kwast	6.500	2.400
en via Merel Investments BV	700.000	350.000
G.P. ten Brink	3.000	1.100
J.L.J. Schrier	<u>3.000</u>	<u>1.100</u>
Totaal 31 december	<u>712.500</u>	<u>354.600</u>

De commissarissen bezaten zowel in 2008 als in 2007 geen aandelen Stern Groep N.V.

Vennootschappelijke balans per 31 december 2008

	Toelichting	2008	2007
Vaste activa			
Materiële vaste activa	37		
Overige vaste bedrijfsmiddelen		245	317
Financiële vaste activa	38		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		131.370	126.261
Overige deelnemingen		149	149
		<u>131.519</u>	<u>126.410</u>
		131.764	126.727
Vlottende activa			
Vorderingen			
Latente belastingvordering		1.089	-
Handelsdebiteuren		37	21
Vordering op groepsmaatschappijen		0	12
Belastingen en premies sociale verzekeringen		0	276
Overlopende activa		934	410
		<u>2.060</u>	<u>719</u>
Liquide middelen		<u>8.176</u>	<u>28.366</u>
		10.236	29.085
		<u>142.000</u>	<u>155.812</u>
Eigen vermogen	39		
Geplaatst kapitaal		593	580
Agioreserve		120.479	116.992
Overige reserve		5.859	14.234
Onverdeelde winst		4.422	13.199
		<u>131.353</u>	<u>145.005</u>
Langlopende schulden			
Achtergestelde obligatielening		1.000	2.000
Rentedragende achtergestelde leningen		1.250	3.500
		<u>2.250</u>	<u>5.500</u>
Kortlopende schulden			
Achtergestelde obligatielening		1.000	1.000
Rentedragende achtergestelde leningen		2.500	3.750
Crediteuren		237	123
Belastingen en premies sociale verzekeringen		105	96
Overlopende passiva		4.555	338
		<u>8.397</u>	<u>5.307</u>
		<u>142.000</u>	<u>155.812</u>

Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening over 2008

	2008	2007
Resultaat deelnemingen	5.109	13.030
Overige baten en lasten, na belastingen	<u>(687)</u>	<u>169</u>
Resultaat na belastingen	<u>4.422</u>	<u>13.199</u>

Toelichting op de vennootschappelijke balans en de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening

36 Waarderingsgrondslagen

De vennootschappelijke jaarrekening is opgesteld op basis van Titel 9 BW², waarbij gebruik wordt gemaakt van de IFRS-grondslagen zoals toegepast in de geconsolideerde jaarrekening. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2:402 BW vermeldt de vennootschappelijke winst- en verliesrekening slechts afzonderlijk het resultaat uit deelnemingen na belastingen alsmede overige resultaten.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Voor de grondslagen van waardering en resultaatbepaling wordt verwezen naar de grondslagen zoals die in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen en zoals deze eveneens gelden voor de vennootschappelijke jaarrekening, tenzij anders vermeld.

Deelnemingen

De deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde. De verslagdata van de groepsmaatschappijen zijn gelijk aan die van Stern Groep N.V.. De grondslagen voor financiële verslaggeving zijn voor soortgelijke transacties en gebeurtenissen in vergelijkbare omstandigheden in overeenstemming met die van Stern Groep N.V.

37 Materiële vaste activa

	Overige vaste bedrijfsmiddelen
Aanschaffingswaarde	
Saldo 1 januari 2007	799
Investerings 2007	-
Saldo 1 januari 2008	799
Desinvesteringen 2008	(222)
Investerings 2008	45
Saldo per 31 december 2008	622
Cumulatieve afschrijvingen	
Saldo 1 januari 2007	363
Afschrijvingen 2007	119
Saldo 1 januari 2008	482
Desinvesteringen 2008	(222)
Afschrijvingen 2008	117
Saldo 31 december 2008	377
Boekwaarde 31 december 2008	245
Boekwaarde 31 december 2007	317
Geschatte economische levensduur	3 – 5 jaar

38 Financiële vaste activa

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Overige	Totaal
Boekwaarde 1 januari 2008	126.261	149	126.410
Resultaat boekjaar	5.109	-	5.109
Boekwaarde 31 december 2008	131.370	149	131.519

Onder de deelnemingen in groepsmaatschappijen is opgenomen het 100% belang in Stern Beheer B.V. te Purmerend, de houdstermaatschappij van alle overige groepsmaatschappijen.

39 Eigen vermogen

	Aandelen kapitaal	Agio reserve	Overige reserves	Onverdeelde winst	Totaal
Saldo 1 januari 2007	516	92.991	8.774	12.607	114.888
Stock dividend	11	4.209	-	(4.220)	-
Contant dividend	-	-	-	(3.004)	(3.004)
Plaatsing aandelen	53	19.792	-	-	19.845
Winstbestemming	-	-	5.383	(5.383)	-
Stern Aandelenplan 2007	-	-	77	-	77
Resultaat 2007	-	-	-	13.199	13.199
Saldo 31 december 2007	580	116.992	14.234	13.199	145.005
Stockdividend	13	3.487	-	(3.500)	-
Contant dividend	-	-	-	(4.620)	(4.620)
Inkoop aandelen	-	-	(10.483)	-	(10.483)
Verkoop aandelen	-	-	419	-	419
Winstbestemming	-	-	5.079	(5.079)	-
Stern Aandelenplan 2008	-	-	7	-	7
Waardemutatie Hedge Accounting	-	-	(3.397)	-	(3.397)
Resultaat 2008	-	-	-	4.422	4.422
Saldo 31 december 2008	593	120.479	5.859	4.422	131.353

Geplaatst kapitaal Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 900.000, verdeeld in 9.000.000 gewone aandelen à € 0,10. Het geplaatst kapitaal bedraagt € 592.500 (2007: € 580.000) en bestaat uit 5.925.000 gewone aandelen (2007: 5.800.000 aandelen).

Het verloop van het aantal aandelen is als volgt:

	2008	2007
Stand 1 januari	5.800.000	5.160.000
Bij: Uitgifte in verband met stock dividend	125.000	115.000
Bij: Uitgifte door middel van emissie	-	525.000
Stand 31 december	5.925.000	5.800.000

Agioreserve Deze reserve wordt gemuteerd indien aandelen worden uitgegeven boven de nominale waarde.

Overige reserves De door Stern Groep N.V. tijdelijk ingekochte eigen aandelen zijn in mindering gebracht op de overige reserves. Ultimo 2008 heeft Stern Groep N.V. 592.500 eigen aandelen in bezit.

Achtergestelde obligatielening Per 4 oktober 2007 is een achtergestelde obligatielening opgenomen ad. € 3,0 miljoen. Aflossing geschied in 3 gelijke termijnen per 1 juli 2008, 2009 en 2010. De lening is achtergesteld ten opzichte van alle andere schulden van Stern Groep N.V.

Achtergestelde leningen Van de achtergestelde lening ad pro resto € 3,8 miljoen bedraagt de jaarlijkse aflossingsverplichting € 2,5 miljoen. De achtergestelde lening is verstrekt in de vorm van een AA-krediet. Het rentepercentage is gebaseerd op 3-maands Euribor plus 250 basispunten. De lening is achtergesteld ten opzichte van alle andere schulden van Stern Groep N.V.

Inzake deze leningen zijn door de verstrekker minimum eisen gesteld inzake garantievermogen en verhouding bedrijfsresultaat en rentedragende schulden. Gedurende en ultimo 2008 werd niet aan alle gestelde ratio's voldaan.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen Stern Groep N.V. heeft zich ten behoeve van bepaalde, op pagina 42 en 43 vermelde, groepsmaatschappijen hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor schulden inclusief belastingen, die voortvloeien uit rechtshandelingen van de aangemerkte groepsmaatschappijen, conform artikel 403 van Titel 9, Boek 2 BW.

Dividend Het dividendbeleid van Stern Groep N.V., gericht op een uitkeringspercentage van 40% en een solide dividendrendement, zal aan aandeelhouders tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, die wordt gehouden op 26 mei 2009 worden voorgesteld het dividend over 2008 te passeren.

Beloning Directie en Commissarissen Voor de beloning van Directie en Commissarissen wordt verwezen naar toelichting 35 op de geconsolideerde jaarrekening.

Aantal werknemers Het gemiddelde aantal personeelsleden, inclusief de Directie, bedroeg ultimo 2008: 9,1 (ultimo 2007: 8).

Accountantskosten In de algemene kosten zijn de accountantskosten opgenomen. De vergoeding voor de accountants is als volgt onder te verdelen:

	2008	2007
Controle van de jaarrekening	421	364
Controlegerelateerde opdrachten	113	91
Overige niet controle gerelateerde vergoedingen	68	-
Totaal	602	455

Amsterdam, 18 maart 2009

De Directie

ir. H.H. van der Kwast
G.P. ten Brink
J.L.J. Schrier

De Raad van Commissarissen

D. Eykel
J. Keijzer
drs. J.B. Wolters
D.R. Goeminne

Overige gegevens

Statutaire winstverdeling

Artikel 38

- 1 Van de winst zal de Directie, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, zoveel reserveren als hij nodig oordeelt. Voorzover de winst niet met toepassing van de vorige zin wordt gereserveerd, staat zij ter beschikking van de Algemene Vergadering hetzij geheel of gedeeltelijk ter uitkering aan de aandeelhouders in verhouding van hun bezit aan aandelen.
- 2 De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voorzover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserve die krachtens de wet moet worden aangehouden.

Artikel 39

- 1 Winstuitkeringen zijn betaalbaar vier weken na vaststelling, tenzij de algemene vergadering daartoe op voorstel van de Directie een andere datum bepaalt.
- 2 Winstuitkeringen die binnen vijf jaren, nadat zij opeisbaar zijn geworden, niet in ontvangst zijn genomen, vervallen aan de vennootschap.
- 3 Besluiten van de Algemene Vergadering tot gehele of gedeeltelijke opheffing van reserves behoeven de goedkeuring van de Directie en de Raad van Commissarissen, onverminderd het bepaalde in lid 6.
- 4 De Directie kan, onder voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen, een tussentijdse winstuitkering uitkeren, met inachtneming van het bepaalde in artikel 105, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
- 5 De Algemene Vergadering kan, mits op voorstel van de Directie en na voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen, besluiten dat winstuitkeringen op aandelen geheel of gedeeltelijk in de vorm van aandelen in het kapitaal van de vennootschap zullen worden uitgekeerd.
- 6 Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd voorzover de wet dat toestaat.

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening Wij hebben de in dit verslag op pagina 37 tot en met pagina 86 opgenomen jaarrekening Stern Groep N.V. te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de vennootschappelijke jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2008, geconsolideerde winst-en-verliesrekening, geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen en geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2008 alsmede uit een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor de financiële verslaggeving en overige toelichting. De vennootschappelijke jaarrekening bestaat uit de vennootschappelijke balans per 31 december 2008 en de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening over 2008 met de toelichting.

Verantwoordelijkheid van de Directie De Directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9, Boek 2 BW, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9, Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controle-werkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te

geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vennootschap. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de entiteit heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel betreffende de geconsolideerde jaarrekening Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stern Groep N.V. per 31 december 2008 en van het resultaat en de kasstroom over 2008 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9, Boek 2 BW.

Oordeel betreffende de vennootschappelijke jaarrekening Naar ons oordeel geeft de vennootschappelijke jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stern Groep N.V. per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming Titel 9, Boek 2 BW.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 18 maart 2008

Ernst & Young Accountants
namens deze

w.g. J.C. Besters RA



Toegevoegde informatie

Strategisch Plan 2008 – 2010

Sedert het jaar 2000 baseert Stern Groep haar beleid op een strategisch plan. Bij het opstellen van dit strategisch plan richt Stern Groep zich op de voor haar relevante marktomstandigheden en -ontwikkelingen. Omdat die omstandigheden en ontwikkelingen steeds in beweging zijn, past Stern Groep haar strategisch plan waar nodig aan. Op dit moment is het Strategisch Plan 2008 - 2010 van kracht. Dit plan omvat de volgende hoofdpunten:

- ✎ Stern Groep streeft met twee divisies naar een landelijke dekking in de autodichte gebieden in Nederland. Stern Groep beoogt haar positie in de markten van de door haar bestreken kernactiviteiten, zowel door autonome groei als door gerichte acquisitie te versterken.
- ✎ Stern Groep streeft naar een geïntegreerde marktbenadering door de twee divisies, daarin ondersteund door Stern Beheer.
- ✎ Stern Groep streeft ernaar haar positie als betrouwbare, onafhankelijke en solide partner van zowel afnemers als leveranciers te behouden en waar mogelijk te versterken. Stern Groep realiseert zich daarbij dat haar belangen op de korte termijn kunnen conflicteren met die van haar grote afnemers en haar leveranciers. Op langere termijn is samenwerking onontbeerlijk. Daarvoor is het noodzakelijk dat Stern Groep in staat blijft voldoende marge te genereren om haar financiële doelstelling te realiseren en daardoor haar continuïteit te waarborgen. De afnemers, waaronder ook vooral de uiteindelijke berijder van de auto, zullen van Stern Groep een uitstekende dienstverlening mogen verwachten. Zij moeten evenwel bereid zijn daar een reële prijs voor te betalen. In dit kader richt Stern Groep zich ook uitdrukkelijk op de particuliere en klein-zakelijke afnemers.
- ✎ Stern Groep dient zelf zorg te dragen voor een effectieve en efficiënte organisatie. Daarnaast zal Stern Groep, mede dankzij haar solide positie zowel financieel als in de markt, in staat moeten zijn haar inkoopkracht, ook ten aanzien van automerkgebonden producten, te benutten.
- ✎ Voor de positie als betrouwbare partner is het nodig dat Stern Groep blijft groeien op basis van zowel autonome groei als door middel van gerichte acquisities ("buy-and-build").
- ✎ Voor de positie als betrouwbare, onafhankelijke en solide partner is het evenzeer nodig dat Stern Groep blijvend zorgt voor een degelijke financiering en een ruime solvabiliteit.
- ✎ In de relatie tot de belangrijkste groep leveranciers, de autofabrikanten/importeurs, zijn de ontwikkelingen op het gebied van de concurrentieregelgeving (de zogenaamde Monti-regels) van groot belang. Stern Groep zal de wijze

waarop deze leveranciers, maar ook haar concurrenten, inspelen op deze regelgeving op de voet volgen. Bij de uitwerking van het Strategisch Plan 2008 - 2010 vormt de nieuwe en toekomstige nationale en Europese regelgeving een belangrijk uitgangspunt.

- ✎ Stern Groep voert in de divisie SternDealers een multimerkstrategie uit. Per locatie wordt specialisatie per merk nagestreefd.
- ✎ Binnen de divisie SternDealers wordt een goede mix van vertegenwoordigde merken nagestreefd. In principe wil Stern Groep dat haar autobedrijven in ieder van de te onderscheiden verzorgingsgebieden niet meer dan twee volumemerken vertegenwoordigen. SternDealers blijft het accent leggen op het genereren van marge met de verkoop van gebruikte auto's en aftersales. Als gevolg hiervan zal Stern Groep minder gevoelig zijn voor negatieve conjunctuurontwikkelingen in de autobranche en voor (tijdelijke) teleurstellingen aangaande modellen en/of kwaliteit bij individuele merken.
- ✎ Stern Groep acht het van groot belang dat naast de thans al onder een Stern label ontwikkelde financiële producten geleidelijk meer producten en diensten onder het Stern merk zullen worden aangeboden.
- ✎ Binnen de divisie SternDiensten wordt verdere expansie van vooral SternSchade nagestreefd. Met 13 eigen vestigingen en 2 merkgebonden schadebedrijven behoort SternSchade qua omvang tot de grotere ketens in Nederland. SternSchade zal geleidelijk het aantal vestigingen uitbreiden, bij voorkeur in die gebieden waar de autobedrijven reeds actief zijn of willen zijn. Ook bij SternSchade is het streven gericht op nagenoeg landelijke dekking in alle autodichte gebieden.
- ✎ Voor beide divisies geldt dat de beoogde groei ook moet voortkomen uit de verbetering van de exploitatie bij de werkmaatschappijen. Onderlinge samenwerking en de uitwisseling van "best practices" vormen daarbij de drijvende kracht.
- ✎ Ook in het secundaire deel van de bedrijfsvoering worden schaalvoordelen nagestreefd. Dit betreft ondermeer de financiering, controlling, huisvesting, administratie, automatisering, algemene personeelszaken, fiscale en juridische aangelegenheden en de inkoop van niet automerkgebonden producten, grond- en hulpstoffen.
- ✎ Stern Groep stelt zich ten doel dat, onder evenwichtige marktomstandigheden, tenminste 50% van het bedrijfsresultaat wordt gerealiseerd door de divisie SternDiensten. Acquisitie wordt voor beide divisies vooral nagestreefd in autodichte gebieden binnen Nederland. Teneinde te kunnen profiteren van de onderlinge

samenwerking zullen de divisies streven naar acquisities in gebieden waar een andere divisie reeds actief is of spoedig zal zijn.

- ✎ De beoogde 50/50-verdeling van het bedrijfsresultaat kan slechts worden gerealiseerd indien Stern Groep de gebruiker van de auto (de uiteindelijke klant) centraal stelt. In de eerste plaats met excellente aftersales service, maar daarnaast op tal van andere manieren wordt ernaar gestreefd de berijder, de uiteindelijke klant, voor lange tijd aan Stern Groep te binden. Deze binding zal niet alleen betrekking hebben op de autobedrijven. De divisie SternDiensten zal, dankzij de steeds verdere uitbreiding van haar geografische werkterrein en dankzij het aanbod van steeds meer nieuwe Stern producten, in toenemende mate in staat zijn de Stern-klant van dienst te zijn.
- ✎ Stern Groep zal zich bij haar beleidsbeslissingen zo veel mogelijk laten leiden door lange(re) termijn overwegingen. Dit betreft niet alleen bedrijfseconomische maar ook maatschappelijke overwegingen.

Risico's

Aan de activiteiten van Stern Groep zijn specifieke risico's verbonden. De belangrijkste, in alfabetische volgorde, zijn:

Administratieve organisatie Stern Groep omvat een 38-tal vennootschappen met in totaal 121 bedrijfsvestigingen. Het is noodzakelijk dat de gang van zaken bij al deze vestigingen steeds tijdig en volledig zichtbaar is. Stern Groep is daarbij afhankelijk van een goede administratieve organisatie, waardoor op doordachte wijze kan worden bepaald of taken centraal dan wel decentraal moeten worden uitgevoerd. De administratieve organisatie vergt goede, consequent doorgevoerde rapportage- en controlesystemen. Stern Groep werkt voortdurend aan de verdere verbetering van deze systemen. Daarbij is van belang dat deze systemen zodanig zijn ingericht, dat enerzijds de commerciële activiteiten niet belemmerd worden en anderzijds het management voortdurend op de hoogte is van de actuele (financiële) gang van zaken. De voortgaande veranderingen in en uitbreiding van de administratieve systemen vergen van de betrokken medewerkers aanpassingen in de wijze van werken.

Automatisering Voor het beperken van administratieve risico's is een goed werkend automatiseringssysteem onmisbaar. In haar bedrijfsvoering is het streven van Stern Groep erop gericht waar mogelijk schaalvoordelen te bereiken. Het succes daarvan is in toenemende mate afhankelijk van de tijdige en correcte invoering en/of uitbreiding van automatiseringssystemen. De organisatie wordt daardoor meer en meer afhankelijk van het goed functioneren van deze systemen. Door het in toenemende mate beperken van het aantal automatiseringssystemen nemen de risico's per systeem toe.

Groei, acquisitie en nieuwe activiteiten Centraal in de strategie van Stern Groep staat de groei. Stern Groep tracht deze te realiseren door zowel autonome groei als door gerichte overnames. Door acquisities wenst Stern Groep ook haar geografische werkkterrein geleidelijk uit te breiden. De groeistrategie vergt investeringen die wellicht niet altijd uit eigen middelen en beschikbare financieringsfaciliteiten bekostigd kunnen worden. Stern Groep streeft ook een ruime solvabiliteit na. Hierdoor zal mogelijk, evenals in het recente verleden, een beroep op de kapitaalmarkt gedaan moeten worden. Omdat acquisities een belangrijk onderdeel van de groeistrategie vormen, zal de ontwikkeling van de omzet en de resultaten van Stern Groep mede afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van geschikte overnamekandidaten en van het tempo waarin en de wijze waarop deze geïntegreerd kunnen worden in Stern Groep.

Niet alle door Stern Groep overgenomen en in de toekomst over te nemen bedrijven zijn rendabel. Hoewel Stern Groep over grote ervaring beschikt om dergelijke bedrijven te reorganiseren, kan het zijn dat het lang duurt voordat een overgenomen bedrijf adequaat gaat bijdragen aan het resultaat van Stern Groep. Ook kan het in een voorkomend geval gebeuren dat acquisities managementaandacht vragen,

die tijdelijk ten koste gaat van de aandacht voor bestaande bedrijven.

Mede als gevolg van overnames breidt het aantal activiteiten van Stern Groep zich geleidelijk uit. Het betreden van een nieuw werkkterrein stelt bijzondere eisen aan de organisatie. Dit geldt ook voor de gevallen waarin een betrekkelijk ondergeschikte activiteit door een overname sterk wordt uitgebreid. Deze eisen betreffen zowel de zakelijke begeleiding als de administratieve integratie. De zakelijke begeleiding van de desbetreffende activiteit dient wellicht te geschieden op basis van nieuw aan te trekken deskundigheid. De administratieve integratie vergt een gedegen inzicht in de nieuwe activiteit teneinde ervoor te zorgen dat de rapportage en de controlling steeds adequaat is. Dit alles zal gepaard gaan met aanvullende investeringen in mankracht en systemen.

Milieu Het exploiteren van autobedrijven, autoschadeherstelbedrijven en benzinestations brengt risico's voor het milieu met zich mee. De beperking van die risico's is voor Stern Groep een belangrijk aandachtspunt. De werkmaatschappijen dienen dan ook voortdurend alert te zijn op de voor hun bedrijfsvoering relevante milieu aspecten. Dit betreft niet alleen het al dan niet voldoen aan de eisen van de milieuwetgeving, maar ook dienen soms preventieve maatregelen te worden getroffen. De effectiviteit van genomen maatregelen wordt doorlopend gecontroleerd om risico's zoveel mogelijk te beperken.

Ook de overname van bedrijven brengt risico's ten aanzien van milieusituaties met zich mee. Bij iedere overname worden gerichte milieuonderzoeken uitgevoerd. Eventuele risico's worden contractueel afgedekt om zoveel mogelijk te voorkomen dat deze bij Stern Groep terecht komen. Na overname van een bedrijf worden de procedures, die bij Stern Groep van toepassing zijn, geïmplementeerd.

Rente autolease - en verhuurfinanciering Leasecontracten worden doorgaans aangegaan voor een periode van drie of vier jaar. In de leasecontracten wordt een rentepercentage voor de gehele leaseperiode overeengekomen. Hierdoor ontstaan voor Stern Groep risico's ten aanzien van de ontwikkeling van de kapitaalmarktrente. Deze risico's worden, met behulp van de financiële instrumenten, zoveel mogelijk beperkt. Dergelijke risico's zijn ook van toepassing op de langer lopende verhuurcontracten.

Rente onroerend goed financiering Traditioneel worden voor de financiering van onroerend goed leningen aangegaan met een voor langere tijd vastgelegde rentevoet. In afwijking daarvan heeft Stern Groep, inspelend op de geldende tarieven op de geld- en kapitaalmarkt, het onroerend goed, dat zij om strategische redenen zelf in eigendom heeft, in aanmerkelijke mate gefinancierd met leningen met een variabele rentevoet. Ook voor deze financiering kunnen van tijd tot tijd financiële instrumenten worden afgesloten met het oog op de beperking van risico's ten aanzien van de renteontwikkeling.

Restwaarde Door SternLease, maar van tijd tot tijd ook bij SternDealers, worden meerjarige contracten afgesloten met daarin een van te voren vastgelegde restwaarde van auto's. Deze restwaarde is gebaseerd op een bij het aangaan van het contract te maken schatting. De werkelijke restwaarde wordt beïnvloed door tal van factoren waarover het betreffende bedrijf geen controle heeft. Vergelijkbare risico's zijn verbonden aan een deel van de verhuurvloot van Stern Groep. Het aantal auto's waarop dit risico betrekking heeft, bedroeg ultimo 2008 ca. 8.000 eenheden.

Wet- en regelgeving De activiteiten van Stern Groep worden beïnvloed door een veelheid aan wet- en regelgeving. Dit betreft niet alleen de normale, algemeen geldende wetten en regels. Er zijn op de werkterreinen van Stern Groep veel specifieke wetten en regels van toepassing, die van invloed zijn op de wijze waarop Stern Groep haar activiteiten uitvoert. Ook kunnen wet- en regelgeving direct en/of op termijn invloed hebben op de te behalen resultaten. De wet- en regelgeving wordt zeer frequent aangepast aan de laatste stand van wat politiek gewenst wordt geacht. De gevolgen van deze aanpassingen zijn veelal negatief en komen doorgaans voor rekening van bedrijven zoals Stern Groep.

Vreemde valuta Stern Groep heeft thans nauwelijks te maken met vreemde valuta. Zij loopt uit dien hoofde dan ook geen risico van enige betekenis.

Corporate Governance

In het Jaarrapport 2002 heeft Stern Groep een aanvang gemaakt met het afleggen van verantwoording over de stand van corporate governance binnen Stern Groep. Aanvankelijk werd dat gedaan aan de hand van de door de Nederlandse Corporate Governance Stichting geformuleerde aanbevelingen. In 2003 heeft de Commissie corporate governance (de Commissie Tabaksblat) de "Nederlandse corporate governance code" (hierna: de code) gepubliceerd. In de code zijn zogenaamde best practice bepalingen verwoord. De volledige tekst van deze code is beschikbaar via www.commissiecorporategovernance.nl

Stern Groep gebruikt de code als leidraad in het proces dat gericht is op verdere verbetering van de corporate governance. Met veel waardering voor de code tekent Stern Groep aan dat een aantal van de in de code verwoorde practices minder goed passen bij de kleinere beursvennootschappen, waartoe Stern Groep zich rekent. Deze overweging leidt ertoe dat Stern Groep, ook op termijn, in beperkte mate afwijkt van de code.

Hieronder wordt, op de wijze als bedoeld in Bepaling I van de code, aangegeven op welke onderdelen Stern Groep in 2008 afwijkt van de code. Ook wordt, waar door de code gevraagd, specifieke informatie verstrekt. Verwezen wordt naar de relevante bepaling in de code. Behoudens de invoering van een Aandelenplan (zie hieronder II.2.1-5) zijn sinds de vaststelling van het corporate governance beleid van Stern Groep in 2005 (zie jaarrapport 2004, pagina's 64-69) geen significante wijzigingen doorgevoerd.

II Bestuur

II.1 Taak en werkwijze

II.1.1 De leden van de Directie van Stern Groep zijn benoemd voor onbepaalde tijd. Stern Groep vindt dit beter passen bij haar omvang dan een benoeming voor maximaal vier jaar.

II.2 Bezoldiging

II.2.1-5 Op 22 mei 2007 is de Algemene Vergadering van Aandeelhouders akkoord gegaan met het Stern Aandelenplan. In het kader van dit aandelenplan kunnen aandelen om niet toegekend worden aan leden van de Groepsraad van Stern Groep, aan de hand van vooraf vastgestelde criteria. De details van het aandelenplan zijn weergegeven op pagina 56 van het Jaarrapport 2008.

II.2.6 Stern Groep acht het opnemen in het reglement voor de leden van de Directie van beperkende regels ten aanzien van het bezit van en transacties in andere effecten dan de aandelen Stern Groep, niet opportuun. De algemeen geldende wettelijke beperkingen worden als voldoende aangemerkt. Voor aandelen Stern Groep geldt dat van iedere voorgenomen transactie melding gemaakt moet worden bij de secretaris van de vennootschap. De voorgenomen transactie kan alleen na verkregen verklaring van geen bezwaar van de secretaris worden uitgevoerd.

II.2.7 In de thans vigerende arbeidsovereenkomsten met de leden van de Directie zijn geen bepalingen opgenomen met betrekking tot ontslagvergoedingen. In nieuw af te sluiten overeenkomsten zal aansluiting gezocht worden bij de code.

II.2.9-14 De beloning van de Directie is geregeld in de desbetreffende arbeidsovereenkomsten. Over de uitwerking daarvan wordt verslag gedaan in het jaarrapport op pagina 78. Behoudens het vermelde in II.2.7 zal het beleid vooralsnog geen wijzigingen ondergaan.

III Raad van Commissarissen

III.2 Onafhankelijkheid

III.2.1 De Raad van Commissarissen voldoet aan alle onafhankelijkheidscriteria vermeld in III.2.2 a.

III.3 Deskundigheid en samenstelling

III.3.5 De Raad van Commissarissen beschouwt de eventuele herbenoeming van een commissaris uitdrukkelijk niet als een automatisme. Bij iedere eventuele herbenoeming zal de betrokkene getoetst worden aan de alsdan geldende profielschets van de Raad. Om deze reden heeft de Raad geen behoefte aan het stellen van een maximum aan het aantal periodes waarin een commissaris zitting kan hebben in de Raad. Met het oog op de wettelijke bepalingen ter zake, zal dit te gelegener tijd aan de Algemene vergadering van Aandeelhouders worden voorgelegd.

III.4 Rol van de voorzitter van de Raad van Commissarissen en de secretaris van de vennootschap

III.4.1 Subparagraaf f ziet toe op de benoeming van een vice-voorzitter. De Raad is, mede gezien zijn omvang, van mening dat een dergelijke benoeming niet opportuun is. In geval van ontstentenis van de voorzitter zal de Raad een (tijdelijke) voorzitter aanwijzen.

III.5 Samenstelling en rol van kerncommissies van de Raad van Commissarissen

De code schrijft voor dat indien de Raad van Commissarissen uit meer dan vier leden bestaat, de Raad uit zijn midden een Audit Committee, een Commissie van beloning en honorering directie en een selectie- en benoemingscommissie instelt. De Raad van Commissarissen van Stern Groep bestaat uit vier leden. Vooralsnog wil de Raad geen afzonderlijke Commissie van beloning en honorering directie en een selectie- en benoemingscommissie instellen. De taken van deze zgn. kerncommissies worden door de voltallige Raad uitgevoerd. De reeds vóór publicatie van de code ingestelde Audit Committee blijft in stand.

III.5.10 De beloning van de leden van de Directie is thans geregeld in de desbetreffende arbeidsovereenkomsten. Over de uitwerking daarvan wordt verslag gedaan in het Jaarrapport op pagina 78.

III.7 Bezoldiging

III.7.2 Geen van de commissarissen bezit aandelen in het kapitaal van Stern Groep.

III.7.3 Stern Groep acht het opnemen van beperkende regels ten aanzien van het bezit van en transacties in effecten in het reglement voor de leden van de Raad van Commissarissen, niet opportuun. De algemeen geldende wettelijke beperkingen die mede betrekking hebben op aandelen Stern Groep, worden als voldoende aangemerkt. Voor aandelen Stern Groep geldt dat van iedere voorgenomen transactie melding gemaakt moet worden bij de secretaris van de vennootschap. De voorgenomen transactie kan alleen na verkregen verklaring van geen bezwaar van de secretaris worden uitgevoerd.

IV De (Algemene Vergadering van) Aandeelhouders

IV.1.1 Stern Groep is een structuurvennootschap.

IV.1.2 Stern Groep kent slechts gewone aandelen.

IV.2 Certificering van aandelen

Er zijn geen met medewerking van Stern Groep uitgegeven certificaten van aandelen in omloop.

IV.3 Informatieverschaffing aan de Algemene Vergadering en de vergaderlogistiek

IV.3.1 Presentaties voor analisten en (institutionele) beleggers en persconferenties worden direct na afloop van de desbetreffende bijeenkomst op de website van Stern Groep geplaatst.

IV 3.9 Stern Groep is een structuurvennootschap. Zij kent geen specifieke beschermingsmaatregelen tegen een overname van zeggenschap over Stern Groep.

V De audit van de financiële verslaggeving en de positie van de interne audit functie en van de externe accountant

V.3 Interne audit functie

V.3.1 Stern Groep heeft geen interne accountant.

Toelichting op grond van Besluit artikel 10 overnamerichtlijn

Met betrekking tot het Besluit van 5 april 2007 tot uitvoering van artikel 10 van Richtlijn 2004/25/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie en het besluit van 21 april 2004 betreffende een eventueel openbaar overnamebod, deelt Stern Groep het volgende mede:

Kapitaalstructuur van de vennootschap Stern Groep kent slechts gewone aandelen. De aandelen luiden, ter keuze van de houder, aan toonder of op naam. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 900.000, verdeeld in 9.000.000 gewone aandelen van € 0,10. Het geplaatst kapitaal bedraagt op 31 december 2008 € 592.500 en bestaat uit 5.925.000 gewone aandelen.

Beperking overdracht van aandelen of uitgegeven certificaten De aandelen zijn genoteerd aan NYSE Euronext Amsterdam en zijn aldaar vrij verhandelbaar.

Meldingsplicht van belangen in de vennootschap Bij Stern Groep zijn per 18 maart 2009 de volgende belangen van 5% of meer bekend (bron: WMZ meldingen)

Aandeelhouders	% kapitaalbelang
NPM Capital N.V.	29%
Merel Investments B.V.	12%
Kempen Capital Management B.V.	9%
Onderlinge Waarborgmaatschappij TVM U.A.	8%
Bibiana Beheer B.V.	6%
Todlin N.V.	6%

Bijzondere zeggenschapsrechten Er zijn geen aandelen waaraan bijzondere zeggenschapsrechten zijn verbonden.

Werknemersaandelen Stern Groep kent geen aandelen of opties op verkrijging van aandelen voor werknemers waarvan de controle niet rechtstreeks door de werknemers wordt uitgeoefend.

Het mechanisme voor de controle van het Stern Aandelenplan 2008 wordt slechts in beperkte mate beheerst door de Directie.

Beperkingen van stemrecht en uitgifte van certificaten van aandelen Elk aandeel geeft recht op één stem. Er zijn geen beperkingen op de uitoefening van aan de aandelen verbonden stemrechten. Certificaten van aandelen zijn niet uitgegeven.

Overeenkomsten met aandeelhouders. Er zijn, voor zover bekend aan Stern Groep, geen overeenkomsten met aandeelhouders die aanleiding kunnen geven tot beperking van de overdracht van aandelen of tot beperking van het stemrecht op aandelen.

Voorschriften betreffende benoeming en ontslag van bestuurders en commissarissen en wijziging van de statuten De leden van de Directie worden benoemd door de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen geeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders kennis van een voorgenomen

benoeming van een directielid. De Raad van Commissarissen kan een lid van de Directie te allen tijde schorsen of ontslaan. De Raad van Commissarissen ontslaat een lid van de Directie niet dan nadat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders over het voorgenomen ontslag is gehoord.

Commissarissen worden, op voordracht van de Raad van Commissarissen, benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft een aanbevelingsrecht ten aanzien van de voor te dragen commissaris.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders kan bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen de voltallige Raad van Commissarissen ontslaan, mits de betreffende meerderheid ten minste één derde deel van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigt.

De statuten kunnen worden gewijzigd bij besluit van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, op voorwaarde dat het besluit wordt genomen met een meerderheid van ten minste twee derde van de uitgebrachte stemmen en ten minste de helft van het geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd. Is het voorstel tot het nemen van een besluit tot statutenwijziging uitgegaan van de Directie onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, dan kan zodanig besluit worden genomen met volstreekte meerderheid van stemmen, ongeacht het vertegenwoordigde kapitaal.

Bevoegdheden van het bestuur bij uitgifte van aandelen

Onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen besluit de Algemene Vergadering van Aandeelhouders tot uitgifte van aandelen. De Directie is bevoegd tot het uitgeven van aandelen indien en voor zover de Directie hiertoe door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is aangewezen als bevoegd orgaan. De Directie behoeft voor een zodanig besluit toestemming van de Raad van Commissarissen. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft op 13 mei 2004 besloten tot verlening van de bevoegdheid tot uitgifte van aandelen aan de Directie voor een periode van vijf jaren. De verlenging van deze bevoegdheid voor een periode van achttien maanden zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 26 mei 2009.

Bevoegdheden van het bestuur bij verkrijging van eigen aandelen

Inkoop van aandelen kan slechts plaatsvinden indien de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de Directie daartoe gemachtigd heeft. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft op 22 mei 2008 besloten tot verlening van de bevoegdheid tot inkoop van aandelen aan de Directie voor een periode van achttien maanden. Eveneens is een machtiging verleend voor een periode van achttien maanden, ingaande mei 2008 aan de Directie als bevoegd orgaan om, na verkregen goedkeuring van de Raad van Commissarissen, te besluiten tot vervreemding van de door de vennootschap verworven aandelen in haar eigen kapitaal. De verlening van deze bevoegdheid en machtiging aan de Directie voor een periode van achttien maanden zal opnieuw

worden voorgelegd aan de Algemene Veradering van Aandeelhouders van 26 mei 2009.

Belangrijke overeenkomsten bij uitbrengen openbaar bod

Stern Groep is geen partij bij overeenkomsten die in werking zullen treden dan wel gewijzigd of ontbonden zullen worden wanneer er sprake is van een wijziging van zeggenschap over Stern Groep ten gevolge van een openbaar bod behoudens relatief geringe wijzigingen in de uitvoering van het Stern Aandelenplan 2008.

Overeenkomsten met bestuurders of werknemers bij een openbaar bod Stern Groep heeft met bestuurders of werknemers geen overeenkomsten gesloten die voorzien in een vergoeding wanneer vanwege een openbaar bod een einde komt aan het dienstverband.

Organisatieschema

Per 1 april 2009
(tussen haakjes het aantal vestigingen)



SternLabels

Met uitzondering van Budget Rent a Car werken alle werkmaatschappijen van SternDiensten inmiddels onder een Stern label. Hieronder volgt een overzicht van de beeldmerken en een korte beschrijving van de SternLabels.

STERN^{PLAZA}

Verkoop van gebruikte auto's via een internet portal dat toegang geeft tot alle gebruikte auto's van de SternDealers en van de lease- en verhuurbedrijven van Stern Groep.

STERN^{PARTNERS}

Wagenparkbeheer voor bedrijven en ondernemers met wagenparken vanaf circa 50 auto's met merken die door Stern Groep worden vertegenwoordigd.

STERN^{LEASE}

Dealerlease gericht op de verkoop van full operational leasecontracten via SternDealers en via het internet.

STERN^{RENT}

Vervangend vervoer en service verhuur ten behoeve van de klanten van enkele SternDealers.

STERN^{BUDGET}

Landelijk netwerk van autoverhuurpunten dat voornamelijk gericht is op de zakelijke markt en op service verhuur.

STERN^{POLIS}

Autogerelateerde verzekeringsproducten exclusief voor klanten die een auto hebben gekocht bij SternDealers. Deze dealerpolis is gericht op zowel de particuliere als de klein-zakelijke markt. Uiteraard wordt eventuele schade zoveel mogelijk door SternSchade afgewikkeld.

Alle Stern-producten zijn erop gericht de (uiteindelijke) klanten van Stern Groep optimaal van dienst te zijn. Dit geldt zowel voor SternDealers als voor de bedrijven uit de divisie SternDiensten.

De meeste producten worden aangeboden door SternDealers en via het internet. Voor de producten onder de labels SternPolis en SternDirect treedt SternFinance op als bemiddelaar volgens de Wet op het financieel toezicht (Wft).

STERN^{PROTECT}

Reparatie- en onderhoudscontracten voor de particuliere en klein-zakelijke klanten.

STERN^{GARANT}

Garantie en verlengde garantie voor bij de de SternDealers en via SternPlaza aangeschafte nieuwe en gebruikte auto's.

STERN^{DIRECT}

Autogerelateerde consumptieve financieringsproducten exclusief voor klanten die een auto hebben gekocht bij SternDealers. Alle bekende financieringsvormen, zoals persoonlijke lening en doorlopend krediet, zijn beschikbaar.

STERN^{PLAN}

Een langlopend persoonlijk financieel plan waarbij bijvoorbeeld elke drie jaar een nieuwe auto wordt ingezet tegen een vast (geïndexeerd) bedrag per maand. Daardoor blijven voor de klant de kosten voor afschrijving, reparatie, onderhoud en verzekering beperkt tot het (geïndexeerde) bedrag per maand. Dit financieringsconcept verschaft een grote mate van financiële zekerheid voor de klant.

STERN^{SCHADE}

SternSchade is actief op het gebied van autoschadeherstel met 13 vestigingspunten van SternSchade en 2 merkgebonden autoschadeherstelbedrijven deel uitmakend van SternDealers.

STERN^{TEC}

SternTec, dat de inbouw van bedrijfswagens verzorgt, beschikt over 1 vestiging en heeft enkele dealers aangesteld.

Adressen

per 1 april 2009

Stern Groep

Stern Groep Pieter Braaijweg 6 Amsterdam

Stern Beheer

Stern Beheer Ampèrestraat 65 Purmerend

Stern Beheer – panden in eigendom

Helderseweg 52	Alkmaar
Koraalstraat 5	Alkmaar
De Huchtstraat 10	Almere
Bouwterrein Nijverheidsweg	Amersfoort
Aambeeldstraat 2-7	Amsterdam
Bolstoen 12	Amsterdam
Burg. Stramanweg 110	Amsterdam
Jarmuiden 33	Amsterdam
Kuiperbergweg 17	Amsterdam
Schijndelseweg 61	Boxtel
Rumpsterweg 27	Bunnik
Vulcanusweg 281-293	Delft
Oude Delft 33	Delft
Rietveldenweg 34-36	Den Bosch
Europalaan 2	Eindhoven
Jadelaan 14-20-46	Hoofddorp
Parellaan 7	Hoofddorp
Warmoezenierstraat 17	Naaldwijk
Ringwade 2	Nieuwegein
Boschweg 21	Schijndel
Eendrachtlaan 300	Utrecht
Turbinestraat 2-4	Veenendaal
Mountbattenweg 6	Veghel
C. van Abcoudestraat 2	Volendam
Maaslandseweg 4	Wateringen
Hogeweg 8-10-12	Wormerveer
Oost-Indische Kade 7	Wormerveer
Provincialeweg 43	Zaanstad
De Marowijne 53	Zwaag

Stern Beheer – Deelnemingen

Ai-Pixel

Ai-Pixel	Jadelaan 20	Hoofddorp
----------	-------------	-----------

SternPlaza

SternPlaza	Aambeeldstraat 5	Amsterdam
SternPlaza	Nijverheidsweg Noord 65	Amersfoort
SternPlaza	Parallelweg 1	Beverwijk

SternEnergy – exploitatie door derden

Volendam	C. van Abkoudestraat 2	Gulf
Amsterdam Zuid-Oost	Laarderhoogtweg 5	Shell
	Muntbergweg 20	Shell
Amsterdam	Europaboulevard 24	Shell
Rotterdam	Abr. Van Rijckevorselweg 75	Shell
Den Haag	Benoordenhoutseweg 280	Shell
Nieuwerkerk a/d IJssel	Rijksweg A 20	BP
Boxtel	Schijndelseweg 61	Shell

SternEnergy – eigen exploitatie

Gorinchem	Newtonweg 20/A	Texaco
Sliedrecht	Deltaweg 217	Texaco
Rotterdam	Koperstraat 14	Shell
Capelle a/d IJssel	Schermerhoek 523	Shell
Hoofddorp	Paxlaan 10	Texaco
Wormerveer	Plein 13	Shell
Zaandam	Provincialeweg 49	Shell
Weesp	Hogeweyselaan 151	Shell
Heeze	Geldropseweg 22	BP
Hilversum	Zeverijnstraat 18	Esso
Delft	Vulcanusweg 281	Texaco

SternDealers

Stern 1

Mercedes-Benz

Stern Auto	Donauweg 11	Amsterdam
Stern Auto	Ouderkerkerlaan 150	Amstelveen
Stern Auto	Eendrachtlaan 300	Utrecht
Stern Auto	Ringwade 2	Nieuwegein
Stern Auto	De Huchtstraat 10	Almere
Stern Auto	Zevelijnstraat 16	Hilversum
Stern Auto	Ambachtsstraat 21	Nijkerk
Stern Auto	Turbinestraat 2-4	Veenendaal
Stern Auto	De Strubbenweg 8	Almere
Stern Auto	Ruimtevaart 30	Amersfoort
Stern Auto	Dieselstraat 8-10	Ede
Stern Auto	Pijlstaartlaan 5	Zeist
Stern Auto	Havenweg 58	Amersfoort

Chrysler/Jeep/Dodge

Eagle Auto	Kuiperbergweg 17	Amsterdam
Eagle Auto	Ampèrestraat 55	Purmerend
Eagle Auto	Cruquiusweg 29A	Heemstede
Eagle Auto	Zevelijnstraat 16	Hilversum
Eagle Auto	Donauweg 11	Amsterdam

Stern 2

Opel/Chevrolet

Merel Auto	Van der Madeweg 28	Amsterdam
Merel Auto	Gedempt Hamerkanaal 43	Amsterdam
Merel Auto	Jarmuiden 33	Amsterdam
Merel Auto	Helderseweg 52	Alkmaar
Merel Auto	Albert Soncklaan 2	Heerhugowaard
Merel Auto	Provincialeweg 43	Zaandam
Merel Auto	Plein 13	Wormerveer
Merel Auto	Hogeweyselaan 151	Weesp
Merel Auto	Ampèrestraat 61	Purmerend
Merel Auto	Fazantenstraat 71P	Den Helder
Merel Auto	Oscar Romerolaan 21	Hilversum
Merel Auto	Parallelweg 1	Beverwijk
Merel Auto	De Fok 15	Schagen

Fiat/Lancia

Falco Auto	Helderseweg 52	Alkmaar
Falco Auto	Ampèrestraat 51	Purmerend
Falco Auto	Fazantenstraat 71P	Den Helder
Falco Auto	Parallelweg 1	Beverwijk
Falco Auto	De Fok 15	Schagen
Falco Auto	Plein 13	Wormerveer
Falco Auto	Van der Madeweg 28	Amsterdam
Falco Auto	Aambeeldstraat 5	Amsterdam
Falco Auto	Jarmuiden 33	Amsterdam
Falco Auto	Hogeweyselaan 151	Weesp
Falco Auto	Provincialeweg 43	Zaandam
Falco Auto	Markerkant 14-11	Almere
Falco Auto	Oscar Romerolaan 21	Hilversum

Stern 3

Ford

Van Kalmthout Auto	Eysinkweg 71	Haarlem
Van Kalmthout Auto	Smaragdlaan 5-15	Hoofddorp
Van Kalmthout Auto	Plesmanlaan 2-4	Badhoevedorp
Van Kalmthout Auto	Binderij 1	Amstelveen
Van Kalmthout Auto	Meer en Duin 72a	Lisse
Van Kalmthout Auto	Keyersweg 1	Noordwijk
Fitis Auto	Fluorweg 49-51	Amersfoort
Fitis Auto	Beukenlaan 80-82	Soest
Ardea Auto	Newtonweg 20	Gorinchem
Ardea Auto	Deltalaan 217	Slidrecht
Ardea Auto	Mijlweg 73	Dordrecht
Ardea Auto	Daltonstraat 5	Zwijndrecht
Ardea Auto	Voorwaartsveld 5	Leerdam
Ardea Auto	Koperstraat 15	Rotterdam
Ardea Auto	Laagjes 4	Rotterdam
Ardea Auto	Graafstroomstraat 25	Rotterdam
Ardea Auto	Schermerhoek 523	Capelle a/d IJssel
Ardea Auto	Vulcanusweg 281	Delft
Ardea Auto	Warmoezenierstraat 21	Naaldwijk
Ardea Auto	Zwaardslotseweg 3	Zoetermeer
Ardea Auto	Mercuriusweg 9	Den Haag
Ardea Auto	Prinses Carolinalaan 2	Leidschendam
Ardea Auto	Dekkershoek 7	Loosduinen

Stern 4

Renault

Arend Auto	Burg. Stramanweg 110	Amsterdam
Arend Auto	Aambeeldstraat 7	Amsterdam
Arend Auto	C. van Abkoudestraat 2	Volendam
Arend Auto	Pieter Ghijsenlaan 5	Zaandam
Arend Auto	Europalaan 2	Eindhoven
Arend Auto	Rietveldenweg 36	Den Bosch
Arend Auto	Geldropseweg 22	Heeze
Arend Auto	De Vest 52a	Valkenswaard
Arend Auto	Griekenweg 29	Oss
Arend Auto	Mountbattenweg 6	Veghel

Stern 5

Volkswagen/Audi

Heron Auto	Burg. D. Kooimanweg 14	Purmerend
Heron Auto	De Marowijne 53	Zwaag
Heron Auto	De Dolfijn 1	Enkhuizen
Heron Auto	Julianaweg 129	Volendam
Heron Auto	Hof van Zaandam 230	Zaandam
Heron Auto	Metaalbewerdersweg 3-17	Amsterdam

Alfa Romeo

Vireo Auto	Ampèrestraat 57	Purmerend
Vireo Auto	Amersfoortsestraatweg 43	Bussum

Kia

Durmi Auto	Burg. D. Kooimanweg 14	Purmerend
Durmi Auto	De Marowijne 53	Zwaag

Stern 6

Volvo

Svala Auto	Leidsevaart 576	Haarlem
Svala Auto	Pieter Ghijsenlaan 5	Zaandam
Svala Auto	Arnoudstraat 3	Hillegom
Svala Auto	Heerenweg 2	Katwijk
Svala Auto	Rietschans 70	Leiderdorp
Svala Auto	Paxlaan 10	Hoofddorp

Land Rover/Jaguar/Saab

Jager Auto	Ampèrestraat 59	Purmerend
Jager Auto	De Trompet 2999	Heemskerk
Jager Auto	Cort van der Lindenlaan 46	Naarden

SternDiensten

Dealerlease

SternLease	Ampèrestraat 71	Purmerend
------------	-----------------	-----------

Wagenparkbeheer

SternPartners	Ampèrestraat 73	Purmerend
---------------	-----------------	-----------

Financiële producten

SternFinance	Ambachtsstraat 21	Nijkerk
--------------	-------------------	---------

Schadeherstel

SternSchade	Aambeeldstraat 9	Amsterdam
SternSchade	Bolstoen 12	Amsterdam
SternSchade	Joan Muyskenweg 14	Amsterdam
SternSchade	Hogeweijse laan 151	Weesp
SternSchade	Cruquiusweg 25a	Heemstede
SternSchade	Netwerk 135	Purmerend
SternSchade	Rumpsterweg 27	Bunnik
SternSchade	Vlier 16	Geldrop
SternSchade	Ambachtsstraat 23	Nijkerk
SternSchade	Vrijheidsweg 2	Wormerveer
SternSchade	De Lierseweg 13	Wateringen
SternSchade	Newtonweg 20	Gorinchem
SternSchade	Laagjesweg 21	Rotterdam

Bedrijfswageninrichting

SternTec	Maaslandseweg 4	Wateringen
----------	-----------------	------------

Autoverhuur

Budget Rent a Car	Helderseweg 52	Alkmaar
Budget Rent a Car	De Huchtstraat 10	Almere
Budget Rent a Car	Nijverheidsweg-Noord 65	Amersfoort
Budget Rent a Car	Donauweg 11	Amsterdam
Budget Rent a Car	Klokkenbergweg 19	Amsterdam
Budget Rent a Car	Belcrumweg 5-7	Breda
Budget Rent a Car	Rietveldenweg 36	Den Bosch
Budget Rent a Car	Binckhorstlaan 316	Den Haag
Budget Rent a Car	Ruyghweg 200	Den Helder
Budget Rent a Car	Danzigweg 14A	Deventer
Budget Rent a Car	Mijlweg 73	Dordrecht
Budget Rent a Car	De Impact 5	Duiven
Budget Rent a Car	Europalaan 2	Eindhoven
Budget Rent a Car	Venus 9	Heerenveen
Budget Rent a Car	Breukerweg 183b	Heerlen
Budget Rent a Car	Jadelaan 46	Hoofddorp
Budget Rent a Car	Eendrachtlaan 300	Utrecht
Budget Rent a Car	Burg. D. Kooimanweg 14	Purmerend
Budget Rent a Car	Marie Curieweg 5	Ritthem
Budget Rent a Car	Koperstraat 15	Rotterdam
Budget Rent a Car	Aankomstpassage 6	Schiphol Airport
Budget Rent a Car	Laagjes 4	Rotterdam
Budget Rent a Car	Provincialeweg 43	Zaandam
Budget Rent a Car	De Marowijne 53	Zwaag
Budget Rent a Car	Rieteweg 4	Zwolle
Budget Rent a Car	Vulcanusweg 281	Delft

SternFit

Bandorama	Sloterweg 113	Badhoevedorp
-----------	---------------	--------------

Colofon

Dit jaarrapport is uitgegeven door:

Stern Groep N.V.

Pieter Braaijweg 6

1099 DG Amsterdam

Postbus 94949

1090 GX Amsterdam

T (020) 613 60 28

F (020) 613 57 63

info@stern.nl

www.stern.nl

Basisontwerp

Total Identity, Den Haag

Planning, coördinatie en productie

Imprima (Nederland) bv, Amsterdam

Fotografie

Chris Schenk, pagina 5

Michel Klop, pagina 6, 7, 14 t/m 17, 20, 21, 24 t/m 27, 30

Jur Engelchor, pagina 8

Edith Paol, pagina 10, 28, 29

Otto Plantema, pagina 23

Martin Woike, pagina 29

Jan Banning, pagina 18, 19, 28, 29, 30, 31

Danny Ellinger, pagina 33

Pagina 4, 22, 28 en 32 tot stand gekomen

met medewerking van:



